

April, maj, jun 2021.

**OBEĆANJE
– BOŽJI VEČNI ZAVET**

1. Šta se desilo?	5
2. Zavetni bukvar	13
3. „Za sva buduća pokolenja“	21
4. Večni zavet	29
5. Deca obećanja	37
6. Avramovo potomstvo	45
7. Zavet sa Sinaja	53
8. Zavetni zakon	61
9. Znak zaveta	69
10. Novi zavet	77
11. Novozavetno svetište	85
12. Zavetna vera	93
13. Novozavetni život	101

OBEĆANJE – BOŽJI VEČNI ZAVET

Autor: Gerhard F. Hazel

Broj 2/2021.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu
www.subotnaskola.org

Odgovara: Želimir Stanić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Tamara Babić

Lektura: Mirjana Đerić

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Saša Todoran, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tiraž: 950

Za internu upotrebu

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2021] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve*. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve*. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

Godine 1588. jedna mlada Engleskinja (u sedmom mesecu trudnoće) bacila je pogled prema pučini, a ono što je ugledala – špansku armadu od 130 teško naoružanih brodova koji su se spremali da napadnu njeno ostrvo – toliko ju je uplašilo da je doživela prevremeni porodaj – strah i trepet svake babice.

Strah je, zapravo, prikladna slika njenog deteta Tomasa Hobsa koji je postao jedan od najvećih evropskih političkih teoretičara. S obzirom da je živio u vreme kad je Engleska bila pustošena građanskim ratom i neprekidnim verskim nasiljem, Hobs

je pisao da se čovečanstvo, bez snažne sveobuhvatne vlade, nalazi u stanju neprekidnog straha: od nestabilnosti, osvajanja, a ponajviše od smrti. Ljudi žive u, kako je on to nazvao, „ratu svih protiv svih“, i ukoliko se nešto radikalno ne preduzme, ljudski život će biti, upozoravao je, ništa drugo do „usamljenički, bedan, neprijatan, svirep i kratak“.

U čemu je rešenje? Hobs je tvrdio da postoji samo jedno rešenje: ljudi moraju da se potčine jednoj sili koja će sve pojedinačne volje svesti na jednu volju, da bi ova, potom, imala potpuni autoritet nad svima. Taj autoritet, taj suveren – bilo da je reč o pojedincu ili grupi ljudi – premda poseduje apsolutnu prevlast nad narodom, okončaće to grozno stanje koje njihov život čini tako nestabilnim i zastrašujućim. Drugim rečima, u zamenu za sva svoja prava, ljudi dobijaju mir i sigurnost. To prenošenje vlasti s naroda na suverena je ono što Hobs naziva „zavet“.

Ideja o zavetu, međutim, ne potiče od Hobsa. Naprotiv, Bog je hiljadama godina ranije uspostavio zavet sa Izraelom – zavet čiji koreni, zapravo, sežu još dublje u prošlost. Za razliku od Hobsovog zaveta, koji iniciraju i proglašavaju ljudi, taj zavet je inicirao i proglasio istinski Suveren, Stvoritelj neba i zemlje. Osim toga, dok je Hobsov zavet bio motivisan isključivo strahom, Božji zavet je motivisan ljubavlju, Njegovom ljubavlju prema palom ljudskom rodu, ljubavlju koja Ga je odvela na Krst.

Tako, zbog onog što je Hristos učinio za nas, mi Bogu uzvraćamo ljubav, i baš kao što se, prema Hobsovom zavetu, podanici predaju suverenu, i mi se predajemo: predajemo svoje grešne puteve, svoje strahove, svoja iskrivljena shvatanja o tome šta je ispravno a šta pogrešno. Ne činimo to da bismo nešto dobili za uzvrat, već zato što smo već dobili ono najbolje što je Suveren mogao da nam pruži – Isusa Hrista i iskupljenje koje se nalazi jedino u Njemu.

Kako sve to funkcioniše? To je jednostavno razmena: Hristos uzima naše grehe i daje nam svoju pravednost da bismo, preko Njega, bili smatrani pravednim kao što je Bog pravedan. Dakle, greh se više nama ne pripisuje, on ne mora više da nas drži razdvojenim od Njega. Ubice, preljubnici, ljudi puni predrasuda, lažovi, lopovi, čak i oni koji su počinili incest, mogu biti smatrani pravednim kao što je sam Bog pravedan. A taj čudesni dar, ta uračunata pravednost, dolazi putem vere i jedino vere. Otuda izraz „pravednost na osnovu vere“.

Ali, tu još uvek nije kraj. Ubice, preljubnici, ljudi puni predrasuda, lažovi, lopovi, čak i oni koji su počinili incest, mogu, preko Isusa, da uđu u odnos sa Bogom, jer Isusova krv donosi ne samo oproštenje već i očišćenje, isceljenje i obnovljenje. Hristovim posredstvom, mi bivamo nanovo rođeni, a kroz to iskustvo Bog ispisuje svoj sveti zakon na mesnim tablicama našeg srca. Zahvaljujući tome, ubice, preljubnici, ljudi puni predrasuda, lažovi, lopovi, čak i oni koji su počinili incest, ne čine više ono što su nekad činili. Tim zakonom i na osnovu njega, oblikovan je čitav život vernika. Ti ljudi žele da ispolje ono što je Bog u njih usadio, a ta želja je usklađena sa obećanjem o božanskoj sili. To u suštini znači živeti u zavetnom odnosu sa Bogom.

Ovog tromesečja ćemo, dakle, detaljnije razmotriti Božji zavet – šta on predstavlja, šta nudi, kao i šta zahteva. Mada potiče iz raznih izvora, ova Pouka se u velikoj meri oslanja na delo pokojnog dr Gerharda Hazela, čiji će nam uvidi u Reč (u kojoj su otkrivena zavetna obećanja) pružiti ohrabrenje, nadu i razumevanje, da bismo mogli da naučimo nešto što Hobs verovatno nikada nije: „U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje“ (1. Jovanova 4,18).

Gerhard F. Hazel (doktorat stekao na Univerzitetu Vanderbilt) bio je profesor Starog zaveta i Biblijske teologije na adventističkom Teološkom fakultetu pri Univerzitetu Džon Nevins Endrjus. Od 1981. do 1988. godine služio je kao dekan fakulteta, a 27 godina je bio direktor programa za doktorske studije iz oblasti teologije i filozofije.

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 100,3; Dela 17,26; 1. Mojsijeva 2,7.18-25; 1. Mojsijeva 1,28.29; 1. Mojsijeva 3,15.

Tekst za pamćenje: „Potom reče Bog: Da načinimo čovjeka po svom obličju, kao što smo Mi... I stvori Bog čovjeka po obličju svom, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih“ (1. Mojsijeva 1,26.27).

Biblijski izveštaj o stvaranju čovečanstva pun je zadovoljstva, nade i savršenstva. Svaki dan Stvaranja završavao se božanskom objavom da je sve „dobro“. To sigurno nije obuhvatalo tajfune, zemljotrese, glad i bolesti.

Šta se zatim desilo?

Šesti dan Stvaranja završio se božanskom objavom da je sve „dobro veoma“. Jer, tog dana je Gospod stvorio bića po svom obličju – ljude. Tako nešto nije učinio ni sa jednim drugim stvorenjem, prema izveštaju iz 1. Mojsijeve. Ta bića su, naravno, bila savršena u svakom pogledu – morala su da budu. Naposljetku, stvorena su po Božjem obličju. Otuda, po prirodi stvari, među njima nije bilo ubica, lopova, lažova, prevaranata i podlaca. Šta se onda desilo?

Ove sedmice posmatraćemo Stvaranje, šta je Bog najpre stvorio, i šta se potom dogodilo s tom savršenom Tvorevinom. Na kraju krajeva, to dotiče temu za ovo tromesečje – šta Bog čini da bi ponovo sve doveo u red.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Šta Biblija uči o poretku svega postojećeg? Kakvu vrstu odnosa Bog želi sa čovečanstvom? Koja je bila svrha drveta poznanja dobra i zla? Koja nada je pružena Adamu i Evi odmah nakon njihovog pada?

KORNJAČE DUŽ CELOG PUTA...

„U početku stvori Bog nebo i Zemlju“ (1. Mojsijeva 1,1).

Neki naučnik je upravo održao predavanje u vezi sa orbitama planeta koje kruže oko sunca i orbitom sunca koje kruži oko središta galaksije, kad je jedna starija dama u crnim teniskim patikama ustala i rekla da je zemlja u stvari ravna ploča koja leži na leđima kornjače. Naučnik je šaljivo upitao na čemu stoji ta kornjača, na šta je dama odgovorila da ona stoji na drugoj kornjači. „Gospodo“, nastavio je naučnik šaljivim tonom, „a na čemu onda stoji ta druga kornjača?“ Odgovorila je: „Na još jednoj kornjači.“ I pre nego što je uspeo još nešto da pita, uperila je prst prema njemu i odbrusila: „Ne zamaraj se, sinko, kornjače se nalaze celim putem naniže.“

Ma koliko simpatično zvučala, ta priča se bavi jednim od najvažnijih pitanja ljudskog postojanja – prirodom samog univerzuma. Kakav je ovaj svet u kom smo se našli mimo svoje volje? Zašto smo ovde? Kako smo ovde dospeli? I kuda na kraju svi mi odlazimo?

To su neka od najosnovnijih pitanja koja ljudi mogu da postave, jer shvatanje o tome ko smo i kako smo ovde dospeli utiče i na shvatanje o tome kako treba da živimo i da se ponašamo dok smo ovde.

Potražite sledeće tekstove: 1. Mojsijeva 1,1; Psalmi 100,3; Isaija 40,28; Dela 17,26; Efescima 3,9; Jevrejima 1,2.10. Kako svaki od njih, na svoj način, odgovara na neka od postavljenih pitanja? Šta je to što im je svima zajedničko?

Ono što je posebno interesantno u vezi sa tekstem 1. Mojsijeva 1,1 (i nekim drugim tekstovima), jeste to što se Gospod uopšte ne trudi da dokaže da je On Stvoritelj. Nema nikakvih detaljnih argumenata da bi se to istaklo. Naprotiv, to se jednostavno i jasno tvrdi, bez pokušaja da se opravda, objasni ili dokaže. Ili to prihvatamo verom, ili ne. Zapravo, vera je jedini način da to prihvatimo, iz prostog razloga što niko od nas nije bio tamo da bi posmatrao sam proces Stvaranja. Bila bi to zaista logička nemogućnost – prisustvovati sopstvenom stvaranju. Čak i sekularni ljudi, koje god shvatanje o poreklu da zastupaju, moraju da ga se drže verom iz istog razloga iz kog i mi, kreacionisti, to moramo; niko od nas nije bio tamo da bi posmatrao taj događaj.

Međutim, iako nas je Bog pozvao da verujemo u Njega kao Stvoritelja, On nije to učinio, a da nam nije prethodno dao dobar razlog za verovanje. Imajući u vidu da je izvesna doza vere neophodna za praktično svako gledište koje zastupamo, **zapišite zašto ima smisla verovati da smo ovde zbog toga što nas je Stvoritelj tu postavio sa određenom namerom, za razliku od shvatanja da se naše poreklo ne zasniva ni na čemu drugom osim na čistoj slučajnosti.**

PREMA OBLIČJU SVOG TVORCA (1. Mojsijeva 1,27)

Biblija tvrdi da je Bog stvorio ljudski rod – muško i žensko – „po obličju svojem“ (1. Mojsijeva 1,27). Na osnovu te tvrdnje, **odgovorite na sledeća pitanja:**

1. Šta znači to da nas je Bog stvorio po svom obličju? U kom smislu smo mi „po Njegovom obličju“?
2. Prema izveštaju iz 1. Mojsijeve, da li je Gospod bilo šta drugo stvorio „po svom obličju“ osim ljudskog roda? Ako nije, šta nam to govori o našem jedinstvenom položaju u odnosu na ostatak ovozemaljskog stvorenog sveta? Koje pouke možemo da izvučemo iz te razlike?
3. Šta se još može naći u izveštaju o stvaranju ljudskog roda što nas izdvaja od svega drugog što je Gospod stvorio? Videti tekst 1. Mojsijeva 2,7.18-25.

Premda smo prinuđeni da o Bogu govorimo ljudskim jezikom, ne smemo zaboraviti da je On duhovno Biće (Jovan 4,24) koje poseduje božanske osobine. Sve što možemo da kažemo jeste da mi, po svojoj fizičkoj, mentalnoj i duhovnoj prirodi, na neki način predstavljamo odraz svog božanskog Stvoritelja, ma koliko toga u vezi s Njim još uvek ostaje, bar za nas, zaogrnuto velom tajne. Biblija, međutim, stavlja naglasak na duhovne i mentalne aspekte našeg uma. Te aspekte možemo da razvijamo i unapređujemo. Jedinstvenost ljudskog uma omogućava nam da negujemo odnos sa Bogom, za šta ostatak Božjeg stvorenog sveta na zemlji izgleda nije sposoban.

Zapazite, takođe, jedinstveni izveštaj o tome kako je Bog stvorio ženu. Muškarci i žene dele tu neverovatnu prednost da su stvoreni prema Božjem obličju. U njihovom stvaranju nema ni najmanje naznake o inferiornosti jednog u odnosu na drugo. Bog ih je oboje lično stvorio od istog materijala. Od početka ih je stvorio kao ravnopravne i doveo ih zajedno u poseban odnos sa sobom. Oboje su imali istu mogućnost da razvijaju svoj karakter na način koji bi doneo slavu Bogu.

„Sam Bog je Adamu dao druga. On se postarao za ‘druga prema njemu’ – pomoćnika koji će mu odgovarati – nekoga ko će biti osposobljen da mu bude pratilac i koji će moći da bude jedno s njim u ljubavi i saosećanju. Eva je bila stvorena od Adamovog rebra, što je simbolički ukazivalo na to da ona ne treba da vlada njime kao glava, niti da bude pod njegovim nogama kao manje vredna, već da stoji uz njega kao jednaka njemu, da uživa njegovu ljubav i zaštitu.“ – Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 46 (original).

BOG I ČOVEK ZAJEDNO (1. Mojsijeva 1,28.29)

Zapazite prve reči koje je Bog uputio ljudima, bar kako je to predstavljeno u Svetom pismu. Ukazao im je na njihovu sposobnost rađanja, umnožavanja sopstvene vrste. Skrenuo im je pažnju na samu zemlju, na stvoreni svet, i naložio da ga napune, potčine i ovladaju njime. Ukazao im je na biljke koje mogu da jedu. Ukratko, prema Bibliji, Božje prve reči upućene muškarcu i ženi odnosile su se konkretno na njihov odnos i uzajamnu povezanost sa fizičkim svetom.

Šta nam tekst 1. Mojsijeva 1,28.29 govori o tome kako Bog gleda na materijalni svet? Da li je tu nagovešteno da ima ičega lošeg u vezi s materijalnim pojavama i našim uživanjem u njima? Koje pouke možemo izvući iz tih ranih prizora ljudske istorije kad je reč o tome kako bi trebalo da se odnosimo prema samim delima stvaranja?

Takođe, Bog tim rečima čini prve korake u svom odnosu prema ljudima. On im se obraća, daje im zapovesti, kaže im šta da čine. Tim rečima je obuhvaćena i njihova odgovornost. Bog ih je pozvao da budu gospodari tog predivnog sveta koji je On lično stvorio.

Tekst 1. Mojsijeva 1,28 kaže da je Bog blagoslovio Adama i Evu. Šta to znači? Koju vrstu odnosa između njih i njihovog Tvorca je to podrazumevalo?

Bog se Adamu i Evi obraćao kao inteligentnim bićima koja su mogla da odgovore na Njegovu ljubaznost i stupe u prisan odnos i zajedništvo s Njim. Osim toga, kao deca i stvorenja, Adam i Eva su zavisili od blagoslova i brige svog Oca Stvoritelja. On je obezbedio sve što im je bilo potrebno. Oni ništa nisu učinili da bi zaslužili to što im je dato. Bili su jednostavno primaoci nečega što nisu zaradili.

Kad čitamo o stvaranju muškarca i žene, možemo da uočimo elemente one vrste odnosa kakav je postojao pre greha, i kakav Bog želi da imamo s Njim sada, nakon greha. Osvrnite se na današnje proučavanje da biste videli koje paralele tu možete da pronadete, a koje nam pomažu da razumemo kako treba da se odnosimo prema Bogu, čak i u svom palom stanju.

KOD DRVETA

„I zaprijeti Gospod Bog čovjeku govoreći: Jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; ali s drveta znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umriješćeš“ (1. Mojsijeva 2,16.17).

Taj test je pružio Adamu i Evi priliku da iskažu svoju slobodnu volju. To je isto tako bio poziv da odgovore pozitivno ili negativno na svoj odnos sa Stvoriteljem. To takođe pokazuje da ih je Bog stvorio kao slobodna, moralna bića. Uostalom, da nisu imali priliku da ne poslušaju, zašto bi se Gospod uopšte trudio da ih upozori na posledice neposlušnosti?

„Sve što mu prethodi u tom poglavlju, utire put ka tom vrhuncu (1. Mojsijeva 2,16.17). Budućnost ljudskog roda koncentriše se u toj jednoj jedinoj zabrani. Čovek ne treba da bude zbunjen mnoštvom spornih pitanja. Samo jedna Božja uredba mora se imati na umu. Svodeći broj zabrana na tu jednu, Jahve daje znak svoje milosti. Pored toga, da bi pokazao kako ta jedina zapovest uopšte nije teška, Gospod je smešta u okvir širokog dopuštenja: 'Jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu.'“ – H. C. Leupold, *Exposition of Genesis* (Columbus, OH: Wartburg Press, 1942), vol. 1, p. 127.

Pozivajući Adama i Evu da poslušaju Njegovu volju, Bog im zapravo govori: Ja sam vaš Stvoritelj i oblikovao sam vas prema svom liku. Ja održavam vaš život, jer zahvaljujući meni živite i mičete se i postojite. Obezbedio sam sve što je potrebno za vašu dobrobit i sreću (hranu, dom, ljudsko društvo) i postavio sam vas za vladare ovog sveta, neposredno ispod mene. Ako ste spremni da potvrdite taj odnos sa mnom zato što me volite, onda ću biti vaš Bog, a vi ćete biti moja deca. A taj odnos i poverenje koje on podrazumeva možete potvrditi jednostavno tako što ćete poslušati tu konkretnu zapovest.

Na kraju krajeva, naš odnos sa Bogom može biti delotvoran i trajan jedino ako slobodno odlučimo da prihvatimo Njegovu volju. Odbacivanjem Njegove volje, mi u suštini proglašavamo svoju nezavisnost od Njega. To ukazuje na verovanje da nam On nije potreban. Takav izbor vodi ka spoznaji zla, a zlo vodi u otuđenost, usamljenost, frustraciju i smrt.

Ispit na koji je Bog stavio Adama i Evu bio je ispit odanosti i vere. Da li će biti odani svom Stvoritelju koji je obezbedio sve što im je bilo potrebno, i pružio im, osim toga, čitav svet uživanja, ili će krenuti sopstvenim putem, nezavisno od Njegove volje? Hoće li imati dovoljno vere u Njega da bi Ga držali za reč? Njihova odanost i vera bile su ispitane kod drveta poznanja dobra i zla. Na koji način se i mi svakodnevno suočavamo sa sličnim ispitima? U kom smislu Božji zakon predstavlja paralelu zapovesti datoj u tekstu 1. Mojsijeva 2,16.17?

PREKIDANJE ODNOSA

Mi smo skloni da verujemo ljudima koje poznajemo, dok prema nepoznatima instinktivno osećamo nepoverenje. Bilo bi, dakle, prirodno da je Eva pokazala nepoverenje prema sotoni. Osim toga, bilo kakav direktni napad na Boga trebalo je da je navede da zauzme odbrambeni stav. Međutim, koje korake je sotona preduzeo da bi zaobišao Evine prirodne odbrambene mehanizme? (1. Mojsijeva 3,1-6).

„Ma koliko je žalosno bilo Evino prestupanje, ma koliko je jada moglo naneti čovečanstvu, njen izbor nije nužno podrazumevao kaznu za čitav ljudski rod usled njenog greha. Međutim, Adamova svesna odluka, uprkos jasnom razumevanju Božje izričite zapovesti, bila je – pre nego njena – to što je greh i smrt učinilo neizbežnom sudbinom čovečanstva. Eva je bila prevarena, Adam nije.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 231.

Kao posledica tog otvorenog prestupa i nepoštovanja Božje zapovesti, odnos između Boga i čovečanstva bio je prekinut. Umesto slobodnog zajedništva sa Bogom, pretvorio se u bežanje iz Njegovog prisustva (1. Mojsijeva 3,8-10). Otudenost i odvajanje zamenili su druženje i zajedništvo. Greh se pojavio, a sa njim i sve njegove ružne posledice. Da nešto nije preduzeto, ljudski rod bi bio osuđen na večnu propast.

Koje je reči nade i obećanja Bog izgovorio usred te tragedije? (Videti 1. Mojsijeva 3,15)

Božje neočekivane proročke reči koje bude nadu, govore o neprijateljstvu uspostavljenom između zmije i žene, između ženinog i zmijinog potomstva. Ono će dostići vrhunac u pobedonosnoj pojavi reprezentativnog Potomka ženinog semena, Mesije, koji će zadati smrtonosni udarac sotoni, zgazivši njegovu glavu, dok će on zauzvrat moći samo da Ga ujede u petu.

Trebalo je da Adam i Eva, u svojoj potpunoj bespomoćnosti, steknu nadu na osnovu tog mesijanskog proročanstva, nadu koja će preobraziti njihov život, zato što im je tu nadu Bog dao i potvrdio. To obećanje o Mesiji i konačnoj pobedi, ma koliko da je nejasno zvučalo u tom trenutku, raspršilo je tamu u koju ih je greh gurnuo.

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 3,9 gde Bog pita Adama: „Gde si?“ Bog je, naravno, znao gde su oni. Njegove reči, umesto da budu pune osude, trebalo je da ljudska bića mučena krivicom vrate k Njemu. Ukratko, Božje prve reči palom čovečanstvu bile su praćene nadom u Njegovu blagodat i milost. Na koje načine, čak i danas, vidimo da Bog nastoji da nas dozove ka svojoj blagodati i milosti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Biblija je puna poziva upućenih grešnicima. Uporedite tekstove: Psalmi 95,7-8; Isaija 55,1.2.6.7; Luka 15,3-7; Luka 19,10. Koje još tekstove možete da pronađete?

U knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci od Elen G. Vajt pročitajte poglavlja pod naslovom „Stvaranje“, str. 44-51 (original); „Kušanje i pad“, str. 52-62 (original) i „Plan otkupljenja“, str. 63-70 (original).

„Mislim da je cela jedna evanđeoska propoved bila sadržana u te tri božanske reči koje su se probile kroz gustu šikaru i doprle do ušiju pretrnulih begunaca: ‘Adame, gde si?’ Tvoj Bog nije spreman da te izgubi, On dolazi da te potraži, baš kao što namerava da dođe i u ličnosti svog Sina, ne samo da bi potražio već i da bi spasao ono što je sad izgubljeno.“
– Charles Haddon Spurgeon, The Treasury of the Bible (Grand Rapids, Mi: Zondervan Publishing House, 1962) Old Testament, vol. 1, p. 11.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Budući da je dobri i brižni Bog taj koji traga za ljudima, kako da u današnje vreme odgovorimo na izraze ljubavi Oca i Isusa Hrista? Kako Gospod očekuje da odgovorimo?
2. Uporedite biblijsku sliku čovečanstva, koje je palo sa uzvišenog mesta u Božjem stvorenom svetu i kome je potrebno spasenje, sa evolucionom teorijom razvića. Koja od te dve slike pruža više nade i zašto?
3. Koliko su odnosi puni ljubavi važni za ljudsku sreću? Zašto je uspešna povezanost sa Bogom neophodna za takve odnose? Razgovarajte o uticaju koji zdravi međuljudski odnosi imaju na osobe unutar tih odnosa (između prijatelja, roditelja i dece, muža i žene, poslodavca i zaposlenog, itd.).

Zaključak: Bog nas je stvorio prema svom liku kako bi zajedništvo puno ljubavi moglo da postoji između Njega i nas. Premda je pojava greha oštetila tu prvobitnu vezu, Bog nastoji da obnovi naš odnos preko plana spasenja. Naš život, kao zavisnih bića, dobija svoj pravi smisao i jasnost jedino kad uđemo u vezu sa svojim Stvoriteljem.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 9,15; Isaija 54,9; 1. Mojsijeva 12,1-3; Galatima 3,6-9.29; 2. Mojsijeva 6,1-8; Jeremija 31,33.34.

Tekst za pamćenje: „A sada ako dobro uzaslušate glas Moj i ušćuvate zavjet Moj, bićete Moje blago mimo sve narode, premda je Moja sva Zemlja“ (2. Mojsijeva 19,5).

Pošlu sedmicu završili smo pričom o padu čovečanstva zbog greha naših praroditelja. Ove sedmice napravićemo kratak pregled celog tromesečja, tako što ćemo odvojiti po jedan dan da proučimo rane zavete, od kojih je svaki, na svoj poseban način, bio izraz sadašnje istine pravog zaveta, onog koji je potvrđen na Golgoti Isusovom krvlju – zaveta u koji mi, kao hrišćani, ulazimo sa svojim Gospodom.

Počecemo od zaveta koji je Bog uspostavio sa Nojem kako bi pošteдео njega i njegovu porodicu od uništenja. Nastavićemo sa zavetom uspostavljenim sa Avramom, tako bogatim i punim obećanja za sve nas. Zatim sa zavetom na Sinaju i važnošću onog što je tamo objavljeno, a onda ćemo konačno razmotriti novi zavet, onaj na koji su svi ostali upućivali. Sve to ćemo, naravno, dublje proučiti tokom sledećih nekoliko sedmica. Ove sedmice samo ćemo zaviriti u sve to.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Šta znači reč zavet? Od kojih se elemenata zavet sastoji? Kako je glasio zavet koji je Bog uspostavio sa Nojem? Kakvu nadu nalazimo u zavetu sa Avramom? Koju ulogu imaju vera i dela, posmatrano sa strane ljudskih učesnika o zavetu? Da li je zavet samo dogovor, ili u njemu postoje i aspekti dubljeg uzajamnog odnosa? Šta je suština „novog zaveta“?

OSNOVE ZAVETA

„I učiniću zavjet između Sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti“ (1. Mojsijeva 17,2).

„Jevrejska reč koja se prevodi kao ‘zavet’ (a pojavljuje se oko 287 puta u Starom zavetu) glasi *berith*. Ona može da se prevede i kao ‘testament’ ili ‘poslednja volja’. Njeno poreklo je nejasno, ali je poprimila značenje nečega što povezuje dve strane. Koristila se, međutim, za mnogo različitih vrsta ‘veza’, kako onih između ljudi, tako i onih između čoveka i Boga. Uobičajeno se koristi za sporazume u kojima ljudi čine obe strane, a ima i prepoznatljivo religijsko značenje kada se odnosi na zavet između Boga i čoveka. Religijska upotreba tog izraza zapravo predstavlja metaforu zasnovanu na uobičajenom značenju, ali sa dubljom konotacijom (značenjem).“ – J. Arthur Thompson, „Covenant (OT),“ The International Standard Bible Encyclopedia, revised edition (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1979), vol. 1, p. 790.

Kao i bračni zavet, biblijski zavet definiše odnos i sporazum. Kao sporazum, biblijski zavet sadrži sledeće osnovne elemente:

1. Bog potvrđuje zavetna obećanja zakletvom (Galatima 3,16; Jevrejima 6,13,17).
2. Zavetna obaveza je poslušnost Božjoj volji izraženoj u Deset zapovesti (5. Mojsijeva 4,13).
3. Način na koji se Božja zavetna obaveza konačno ispunjava – preko Hrista i plana spasenja (Isaija 42,1.6).

Pogledajte ta tri elementa koja smo upravo naveli (Božja obećanja, naša poslušnost i plan spasenja). Kako se ti elementi mogu videti na delu u vašem ličnom hodaњу sa Gospodom? Opišite ukratko kako se oni ispoljavaju u vašem životu u ovom trenutku.

U Starom zavetu, tipološki žrtveni sistem poučavao je narod o celokupnom planu spasenja. Preko njegovih simbola, patrijarsi i izraelski narod učili su se na praktičan način veri u dolazećeg Iskusitelja. Putem njegovih rituala, pokajani grešnik je mogao da nađe oprostjenje greha i oslobođenje od krivice. Tako su blagoslovi zaveta mogli da se sačuvaju, a duhovni rast – obnavljanje Božjeg lika u životu – moglo je da se nastavi, čak i kad ljudi nisu uspevali da održe svoj deo nagodbe.

Premda zavet može da se uspostavi i između ljudi, reč *berith* se u jevrejskoj Bibliji uglavnom koristi da označi odnos između Boga i ljudi. S obzirom na to ko je Bog, a ko smo mi u poređenju s Njim, koju bi vrstu veze takav zavet mogao da predstavlja?

ZAVET SA NOJEM

„Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj: I ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom“ (1. Mojsijeva 6,18).

U navedenom stihu reč zavet se prvi put pojavljuje u Bibliji, i to u trenutku kada Bog saopštava Noju svoju odluku da uništi zemlju zbog masovnog i neprekidnog širenja greha. Premda će to uništenje doći u vidu sveopšteg Potopa, Bog nije napustio svet koji je stvorio. On je nastavio da nudi ljudima zavetni odnos koji je prvi put stavljen u dejstvo odmah nakon Pada. Božanski „Ja sam“ koji nudi taj zavet sam predstavlja osnov Nojeve sigurnosti. Kao Bog koji drži zavet, On je obećao da će zaštititi članove porodice koji su bili spremni da žive u obavezujućem odnosu s Njim, odnosu koji rezultuje poslušnošću.

Da li je zavet sa Nojem bio jednostran? Imajte na umu da pojam zaveta podrazumeva više od jedne strane. Da li je Noje morao da održi svoj deo dogovora? Koja se pouka za nas nalazi u odgovoru na ta pitanja?

Bog govori Noju da će nastati potop i da će svet biti uništen. A onda sklapa dogovor s njim, čime mu obećava da će spasiti njega i njegovu porodicu. Prema tome, ulog je bio prilično visok, jer da Bog nije održao svoje obećanje, onda bi Noje, šta god da je učinio, bio zbrisan zajedno sa ostatkom sveta.

Bog kaže da će načiniti „zavet“ s Nojem. Sama ta reč podrazumeva nameru da se poštuje ono što je rečeno. To nije tek neka hirovita izjava. Sama reč podrazumeva obavezivanje. Zamislite da je Gospod rekao Noju: „Vidi, svet će biti uništen u strašnom potopu, ali ja ću tebe možda da spasem, a možda i neću. U međuvremenu, učini to i to, a onda ćemo videti šta će biti. Ne mogu ništa da ti garantujem.“ Takva izjava teško bi mogla da se poveže sa onom vrstom uverenja i obećanja koje nalazimo u samoj reči „zavet“.

Neki ljudi tvrde da Nojev potop nije bio sveopšta već samo lokalna katastrofa. Da je to tačno, onda bi u kontekstu onog što je Bog obećao u 1. Mojsijevoj 9,15 (videti takođe Isaija 54,9), svaki put kada dođe do neke lokalne poplave (a to se izgleda stalno dešavalo), Božje zavetno obećanje bilo prekršeno. Naprotiv, činjenica da nije bilo drugog sveopšteg potopa potvrđuje verodostojnost Božjeg zavetnog obećanja. Šta nam to, ukratko, govori u vezi sa poverenjem u Njegova obećanja?

ZAVET SA AVRAMOM

„Blagosloviću one koji tebe uzblagosiljaju, i prokleću one koji tebe usproklinju; i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na Zemlji“ (1. Mojsijeva 12,3).

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 12,1-3. Navedite konkretna obećanja koja je Bog dao Avramu.

Zapazite da se među obećanjima koja Bog daje Avramu nalaze i reči: „U tebi će biti blagoslovena sva plemena na Zemlji“ (1. Mojsijeva 12,3). Šta to znači? Na koji način su sve porodice na zemlji blagoslovene u Avramu? Videti Galatima 3,6-9. U kom smislu se u tom ranije datom obećanju može sagledati obećanje o Isusu Mesiji? Videti Galatima 3,29.

U tom, prvom zabeleženom, božanskom javljanju Avramu Bog je obećao da će ući u blizak i trajan odnos sa njim, pre nego što je uopšte bilo reči o nekakvom sklapanju zaveta. Direktno upućivanje na zavet koji će Bog uspostaviti dolazi tek kasnije (1. Mojsijeva 15,4-21; 1. Mojsijeva 17,1-14). U ovom trenutku, Bog nudi božansko-ljudski odnos od velikog značaja. Ponovljeni izraz „ja ću“ u tekstu 1. Mojsijeva 12,1-3 ukazuje na dubinu i veličinu Božje ponude i Njegovog obećanja.

Osim toga, Avram dobija jednu jedinu ali probnu zapovest: „Idi“. On je verom izvršava (Jevrejima 11,8), ali ne zato da bi zadobio zavetne blagoslove. Njegova poslušnost bila je odgovor vere na odnos ljubavi, koji je Bog želeo da uspostavi. Drugim rečima, Avram je već verovao Bogu, već se oslanjao na Njega, već se uzdao u Njegova obećanja. U suprotnom, nikad ne bi napustio svoju rodbinu i postojbinu i uputio se u nepoznata mesta. Njegova poslušnost otkrila je njegovu veru pred ljudima i anđelima.

Avram je, još tada, otkrivao ključni odnos između vere i dela. Mi se spasavamo verom – ali verom koja se ispoljava u delima poslušnosti. Najpre dolazi obećanje o spasenju, a potom slede dela. I mada nema zavetnog zajedništva i blagoslova bez poslušnosti, ta poslušnost je samo odgovor vere na ono što je Bog već učinio. Takva vera ilustruje načelo koje nalazimo u tekstu 1. Jovanova 4,19: „Da imamo mi ljubav prema Njemu (Bogu), jer On najprije pokaza ljubav prema nama“.

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 15,6. Kako nam to, na poseban način, pokazuje osnov svih zavetnih obećanja? Zašto je taj blagoslov najdragoceniji od svih?

ZAVET SA MOJSIJEM

Pročitajte tekst 2. Mojsijeva 6,1-8 a zatim odgovorite na sledeća pitanja:

1. O kom zavetu Bog tu govori? Videti 1. Mojsijeva 12,1-3.
2. Na koji način Izlazak predstavlja ispunjenje zavetnih obećanja s Njegove strane?
3. Koje paralele možete naći između onoga što Bog ovde obećava narodu i onog što je obećao Noju pre Potopa?

Nakon Izlaska, deca Izraelova su primila zavet sa Sinaja, koji je dat u kontekstu oslobođenja iz ropstva (2. Mojsijeva 20,2) i sadrži Božje žrtvene odredbe za pomirenje i oprostjenje greha. Bio je to, dakle, kao i svi Božji zaveti, zavet blagodati – Božje blagodati prema Njegovom narodu.

Taj zavet ponavlja, u više tačaka, glavne odredbe zaveta sa Avramom:

1. Poseban odnos Boga prema Njegovom narodu (uporediti 1. Mojsijeva 17,7-8 sa 2. Mojsijeva 19,5,6).
2. Oni će biti veliki narod (uporediti 1. Mojsijeva 12,2 sa 2. Mojsijeva 19,6).
3. Zahteva se poslušnost (uporediti 1. Mojsijeva 17,9-14 i 1. Mojsijeva 22,16-18 sa 2. Mojsijeva 19,5).

„Zapazite redosled koji se ovde javlja: Gospod najpre spasava Izrael, a zatim mu daje zakon koji on treba da drži. Isti redosled važi i kad je reč o evanđelju. Hristos nas najpre spasava od greha (videti Jovan 1,29; 1. Korinćanima 15,3; Galatima 1,4), a zatim čini da Njegov zakon zaživi u nama (Galatima 2,20; Rimljanima 4,25; 8,1-3; 1. Petrova 2,24).“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 602.

Pročitajte tekst 2. Mojsijeva 6,7. Šta je to što dolazi do izražaja u prvom delu, gde Gospod kaže da će oni biti Njegov narod a On njihov Bog? Zapazite dinamiku koja tu postoji. Oni će biti nešto Bogu, a Bog će biti nešto njima. Ne samo da Bog želi da se na poseban način odnosi prema njima; On želi da se i oni na poseban odnose prema Njemu. Zar Gospod ne traži istu vrstu odnosa i sa nama danas? Da li taj prvi deo teksta 2. Mojsijeva 6,7 oslikava vaš odnos sa Gospodom, ili ste vi samo neko čije se ime nalazi u crkvenim knjigama? Ako potvrdno odgovorite na prvi deo pitanja, **obrazložite to.**

NOVI ZAVET (JEREMIJA 31,31-33)

Ovi stihovi predstavljaju prvo pominjanje „novog zaveta“ u starozavetnom tekstu. Smešteni su u kontekst povratka Izraelaca iz izgnanstva i govore o blagoslovima koje će oni primiti od Boga. I ponovo, kao u ostalim slučajevima, Bog je inicijator tog zaveta, i Bog je taj koji ga ispunjava posredstvom svoje blagodati.

Zapazite, takođe, jezik koji se ovde koristi. Bog sebe opisuje kao njihovog muža, govori kako će ispisati svoj zakon na njihovom srcu i, služeći se jezikom avramovskog zaveta, kaže da će On biti njihov Bog, a oni Njegov narod. Dakle, kao i pre, zavet nije samo neki zakonski obavezujući sporazum, kao u današnjem pravosuđu, već se bavi nečim uzvišenijim.

Pročitajte tekst Jeremija 31,33. Uporedite ga sa tekstom 2. Mojsijeva 6,7, koji detaljno opisuje deo zaveta sklopljenog sa Izraelom. I ponovo, koji je ključni element koji se tu ističe? Šta Bog želi od svog naroda?

Pročitajte tekst Jeremija 31,34. Uporedite to što je tu rečeno sa tekstom Jovan 17,3. Koju to ključnu stvar Gospod čini, kojom postavlja temelj njihovog odnosa?

U tekstu Jeremija 31,31-34, mogu se zapaziti elementi blagodati i poslušnosti, kao i u ranijim zavetima. Bog će oprostiti njihove grehe, Bog će uspostaviti odnos sa njima, i Bog će uneti svoju blagodat u njihov život. Kao posledica toga, narod Ga jednostavno sluša – ne na neki napamet naučen, mehanički način, već čisto zato što Ga poznaje, što Ga voli i što želi da Mu služi. To je suština zavetnog odnosa kakav Gospod nastoji da ostvari sa svojim narodom.

Kako razumete misao da je zakon zapisan na našem srcu? Da li to podrazumeva da zakon postaje subjektivan i ličan, nešto što treba tumačiti i primenjivati u skladu sa pojedinačnim osobenostima srca? Ili to znači nešto drugo? I šta bi to onda bilo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje „Avram u Hananu“, str. 132-138 (original), a u knjizi Istorija proroka i careva od istog autora poglavlje pod naslovom „I proroci Božji pomagahu im“, str. 569-571 (original).

„Jaram koji nas vezuje za službu je Božji zakon. Veliki Zakon ljubavi otkriven u Edemu, obnarodovan na Sinaju i u Novom zavetu napisan na srcu, jeste ono što vezuje čoveka koji radi sa Božjom voljom. Kada bismo bili ostavljeni da idemo za svojim naklonostima, da idemo upravo tamo gde bi nas vodila naša volja, mi bismo stali u sotonine redove i usvojili njegove osobine. Zato nas Bog vezuje za svoju volju koja je uzvišena, plemenita i koja uzdiže. On želi da strpljivo i mudro preuzmemo dužnosti službe. U ljudskoj prirodi i sam Hristos poneo je jaram službe. On je rekao: ‘Hoću činiti volju Tvoju, Bože Moj i zakon je Tvoj Meni u srcu’ (Psalmi 40,8). ‘Jer siđoh s Neba ne da činim volju svoju, nego volju Oca koji Me posla’ (Jovan 6,38). Ljubav prema Bogu, revnost za Njegovu slavu i ljubav prema palom ljudskom rodu, dovela je Isusa na Zemlju da strada i umre. To je bila sila koja je vladala Njegovim životom. On nam nalaže da usvojimo ovo načelo.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 329, 330 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

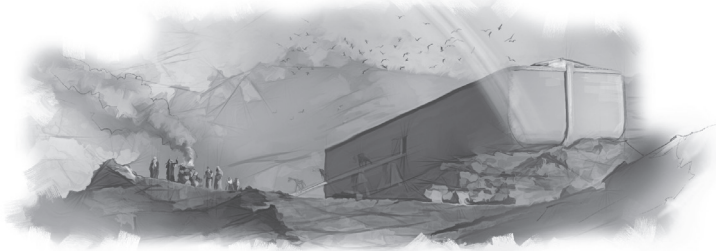
1. Da li Božji zavet sa Nojem, Avramom, Mojsijem i nama zapravo predstavlja nastavak Njegovog zaveta sa Adamom, ili je reč o nečemu potpuno novom? Uporedite tekstove 1. Mojsijeva 3,15; 1. Mojsijeva 22,18 i Galatima 3,8.16.
2. Zašto je lični, međuodnosni vid zaveta toliko važan? Drugim rečima, možete imati zakonski obavezujući sporazum – „zavet“ sa nekim i bez ikakvog bliskog i ličnog uzajamnog odnosa. Međutim, takva vrsta sporazuma nije ono čemu Gospod teži u zavetnom odnosu sa svojim narodom. Zašto? Razgovarajte o tome.
3. U kom smislu brak predstavlja dobru sliku zaveta? U čemu je sličnost sa brakom ipak nedovoljna da bi se opisao zavet?

Zaključak: Pojavom greha prekinut je odnos koji je Stvoritelj prvobitno, preko naših praroditelja, uspostavio sa čovečanstvom. Sada Bog nastoji da, putem zaveta, obnovi tu blisku vezu. Zavet označava istovremeno posvećen odnos između Boga i nas (nešto kao bračna veza) i sporazum o našem spasenju i usklađivanju sa Tvorcem. Sam Bog, pokrenut velikom ljubavlju prema nama, začinje taj zavetni odnos. Velikodušnim obećanjima i postupcima, On nastoji da nas osvoji kako bismo stupili u vezu s Njim.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Subota, 10. april

„ZA SVA BUDUĆA POKOLENJA“

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 3,6; 1. Mojsijeva 6,5.11; 1. Mojsijeva 6,18; 1. Mojsijeva 9,12-17; Isaija 4,3; Otkrivenje 12,17.

Tekst za pamćenje: „Ali Noje nađe milost pred Gospodom“ (1. Mojsijeva 6,8).

Bakterije su suviše sićušni organizmi da bi se videli bez mikroskopa. Pojedinačna, obična okrugla bakterija nije veća od vrha olovke, čak i kad se uvećava 1000 puta. U uslovima povoljnim za rast – uz dovoljno toplote, vlage i hrane – bakterije imaju izuzetno brzu stopu razmnožavanja. One se razmnožavaju prostom deobom, pri čemu se jedna zrela ćelija jednostavno podeli na dve ćerke ćelije. Ako se ta deoba dešava, na primer, na svakih sat vremena, jedna bakterija može da proizvede više od 16 miliona novih bakterija za 24 časa. Nakon 48 sati, pojavile bi se stotine miliona bakterija.

Taj mikroskopski fenomen je dobra ilustracija brzog umnožavanja zla nakon Pada. Obdarena ogromnim intelektom, odličnim zdravljem i dugovečnošću, ta moćna rasa napustila je Boga i zloupotrebila svoje izuzetne sposobnosti, odajući se nečistoti u svim oblicima. Ali, za razliku od bakterija koje se mogu uništiti sunčevom svetlošću, hemikalijama ili visokim temperaturama, Bog je odlučio da tu osionu pobunu zaustavi sveopštım Potopom.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Šta je greh učinio delima Božjeg stvaranja? Po kojim se osobinama Noje posebno isticao? Koji su elementi bili uključeni u zavet sa Nojem? Na koje načine se Božja blagodat otkrila u zavetu sa Nojem pre Potopa? Šta nam zavet koji je Bog načinio sa čovečanstvom posle Potopa govori o Njegovoj sveobuhvatnoj ljubavi prema nama?

3. Biblijska doktrina: od 10. do 16. aprila

PRINCIP GREHA (1. MOJSIJEVA 6,5)

Prema Božjem mišljenju, na kraju Stvaranja sve „dobro bješe veoma“ (1. Mojsijeva 1,31). A onda je došao greh, i slika se suštinski promenila. Stvari više nisu bile „veoma dobre“. Božja uređena tvorevina bila je oštećena grehom i svim njegovim gnusnim posledicama. Do Nojevog vremena, pobuna je već dostigla strašne proporcije. Zlo je potpuno obuzelo ljudski rod. Premda nam Biblija ne daje mnogo pojedinosti (za više detalja videti: Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 90-92 orig.), gresi i pobuna bili su očigledno takvi da ni strpljivi Bog, pun ljubavi i uvek spreman da oprost, više nije mogao to da toleriše.

Kako stvari mogu tako brzo da postanu toliko loše? Odgovor možda i nije tako teško naći. Koliko ljudi danas, posmatrajući sopstvene grehe, propušta da postavi isto pitanje: Kako su stvari tako brzo postale tako loše?

Potražite tekstove koje smo naveli u nastavku. Zapišite poruku svakog od njih. Uočite postojano napredovanje greha:

1. 1. Mojsijeva 3,6 _____
2. 1. Mojsijeva 3,11-13 _____
3. 1. Mojsijeva 4,5 _____
4. 1. Mojsijeva 4,8 _____
5. 1. Mojsijeva 4,19 _____
6. 1. Mojsijeva 4,23 _____
7. 1. Mojsijeva 6,2 _____
8. 1. Mojsijeva 6,5.11 _____

Situacija opisana u tekstovima 1. Mojsijeva 6,5 i 11 nije nastala u vakuumu. Njoj prethodi određena istorija. Taj strašni ishod imao je svoj uzrok. Greh je postepeno postajao sve gori. To je tipično za njega. Greh nije kao posekotina ili rana koja zaceljuje uz pomoć nekog automatskog, urođenog mehanizma. Naprotiv, greh se, ako ga ne obuzdamo, umnožava, sve dok ne dovede do propasti i smrti. Ne moramo da zamišljamo kako je izgledao život pre Potopa da bismo taj princip videli na delu. On je i sada prisutan svuda oko nas.

Nije čudo što Bog mrzi greh. Nije čudo što će greh, pre ili kasnije, biti iskorenjen. Pravedni Bog pun ljubavi nema šta drugo da učini s njim.

Dobra vest je, naravno, da i pored toga što želi da uništi greh, Bog želi da spase grešnike. U tome je suština zaveta.

ČOVEK NOJE (1. Mojsijeva 6,9)

U mnoštvu tekstova koji govore o zlu pretpotopnog sveta, čovek Noje se ističe kao suprotnost onima koji su ga okruživali. Pogledajte uvodni stih, u vezi sa tri posebne pojedinosti koje Biblija pominje u vezi s njim. Potrudite se da na što je moguće bolji način opišete šta, po vašem mišljenju, svaka od tih pojedinosti znači:

1. On je bio „pravedan“ _____

2. Bio je „bezazlen“ _____

3. Živeo je „po volji Božjoj“ _____

Nesumnjivo, Noje je imao spasonosni odnos sa Gospodom. On je bio neko s kim je Bog mogao da radi, neko ko Ga je slušao i bio Mu poslušnan, neko ko se uzdao u Njega. Zato je Gospod mogao da upotrebi Noja kako bi ispunio svoje ciljeve, i zato ga je Petar, u Novom zavetu, nazvao „propovednikom pravednosti“ (2. Petrova 2,5).

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 6,8. Kako nam taj tekst pomaže da razumemo odnos između Noja i Gospoda?

Reč „milost /u engl. blagodat/“ ovde se prvi put pojavljuje u Svetom pismu i očigledno ima isto značenje kao u novozavetnim tekstovima, u kojima je opisano Božje milosrđe i nezaslužena naklonost koju On pokazuje prema grešnicima. Dakle, treba imati u vidu da je i sam Noje, ma koliko da je bio „bezazlen“ i „pravedan“, još uvek bio grešnik kome je bila potrebna nezaslužena naklonost njegovog Boga. U tom smislu, Noje se nije razlikovao od bilo koga od nas koji se svesrdno trudimo da sledimo Gospoda.

Imajući na umu da je i Noju bila potrebna Božja blagodat kao i svima nama, razmotrite svoj život i postavite sebi pitanje: Da li bi i za mene moglo da se kaže da sam, kao Noje, „pravedan“, „bezazlen“ i da živim „po volji Božjoj“? Zapišite razloge za svoj odgovor, kakav god on bio, i (ako vam nije neprijatno) podelite to u subotu sa svojim razredom.

ZAVET SA NOJEM

„Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj: I ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom“ (1. Mojsijeva 6,18).

U ovom stihu imamo osnovne biblijskog zaveta koji Bog uspostavlja sa čovečanstvom: Bog i ljudski rod sklapaju sporazum. Vrlo jednostavno.

Ipak, tu ima više pojedinosti nego što se na prvi pogled vidi.

Za početak, tu je element poslušnosti sa ljudske strane. Bog kaže Noju da on i njegova porodica treba da uđu u barku. Oni treba da urade svoj deo, a ako to ne učine, zavet se raskida. Ako se zavet raskine, oni će biti gubitnička strana, jer su njegovi krajnji korisnici. Uostalom, da je Noje rekao „Ne“ Bogu, da nije hteo da se pridržava zaveta, ili da je rekao „Da“, a kasnije se predomislio, kakve bi to posledice imalo po njega i njegovu porodicu?

Bog koristi izraz: „Moj zavet“. Šta nam to govori o osnovnoj prirodi zaveta? Koliko bi drugačije bilo naše shvatanje zaveta da ga je Gospod nazvao: „Naš zavet“?

Ma koliko da je ta konkretna situacija bila jedinstvena, u njoj zapažamo osnovnu božansko-ljudsku dinamiku koju zavet podrazumeva. Uspostavlajući „svoj zavet“ sa Nojem, Bog opet pokazuje svoju blagodat. Pokazuje da je spreman da preuzme inicijativu kako bi spasao ljudska bića od posledica njihovih greha. Ukratko, na taj zavet se ne sme gledati kao na neku vrstu udruživanja ravnopravnih strana, pri čemu svaki „učesnik“ zavisi od onog drugog. Mogli bismo reći da Bog „ima koristi“ od tog zaveta, ali samo u radikalno drugačijem smislu od onog koji važi za ljude. Njegova korist ogleda se u tome što će oni koje voli dobiti večni život – a to nije sitno zadovoljstvo za Gospoda (Isaija 53,11). No ne može se reći da On ima koristi u istom smislu kao mi koji smo primaoci svih prednosti koje taj zavet obezbeđuje.

Probajte to da predstavite na sledeći način: Čovek pada preko ivice broda usred oluje. Neko mu s palube dovikuje da će baciti spasonosno uže da bi ga izvukao. Međutim, onaj koji se našao u vodi mora sa svoje strane da pristane na „dogovor“, što znači da prihvati uže koje će mu biti bačeno. Na to se u velikoj meri svodi zavet između Boga i čoveka.

Kako vam ta slika pomaže da razumete pojam blagodat u okviru zaveta? Kako vam to pomaže da razumete na čemu vaš odnos sa Bogom treba da se zasniva, čak i sada?

DUGA KAO ZNAK

„I reče Bog: Evo znak zavjeta koji postavljam između Sebe i vas i svake žive stvari, koja je s vama do vijeka: Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta između Mene i Zemlje“ (1. Mojsijeva 9,12.13).

Malo je prirodnih fenomena koji su lepši od duge. Ko se ne seća divljenja i ushićenja koje je osetio kada je, kao dete, prvi put video taj čudesni svetlosni luk, koji se savija preko neba kao neka prelepa, tajanstvena vrata (ili možda, jednostavno, kao kaiš nekog klovna)? Čak i nama odraslima, prizor tih raskošnih boja u oblacima može da oduzme dah. Nije nikakvo čudo što se duga i danas koristi kao simbol za mnogo toga: od političkih organizacija, preko rok grupa i kultova, do turističkih agencija (potražite reč „duga“ na internetu i uverite se). Očigledno, taj prelepi obojeni luk još uvek dotiče strune našeg srca i uma.

Naravno, upravo to je i bila Božja namera.

Šta je duga, prema Gospodnjim rečima, trebalo da simbolizuje?
1. Mojsijeva 9,12-17.

Gospod je kazao da će upotrebiti dugu kao znak „zavjeta svojega“ (1. Mojsijeva 9,15). Interesantno je da Bog i ovom prilikom koristi reč „zavet“, jer se taj zavet razlikovao od onih koje nalazimo na drugim mestima. Za razliku od zaveta sa Avramom i zaveta sa Sinajom, ovde nema jasno izraženih, konkretnih obaveza od strane onih koji će imati koristi od tog zaveta (čak ni od Noja). Reči koje Bog ovde izgovara tiču se svih ljudi, „svake duše žive u svakom tijelu“ (1. Mojsijeva 9,15), „svih živih bića što su s vama, ... za sva buduća pokolenja“ (1. Mojsijeva 9,12, NSP*). Božje reči su sveopšte, sveobuhvatne, bez obzira da li neko odluči da Mu bude poslušan ili ne. U tom smislu, pojam zaveta ovde nije upotrebljen na isti način kao na drugim mestima u Bibliji gde se govori o odnosu između Boga i ljudi.

U kom smislu ovaj zavet takođe otkriva Božju blagodat? Ko je inicirao ovaj zavet? Ko je, unutar njega, vrhunski dobrotvor?

Premda taj zavet, kako je ovde predstavljen, ne navodi posebne obaveze s naše strane (s Božje strane, to je obećanje da nikad više neće uništiti svet potopom), na koji način bi saznanje o tome šta duga simbolizuje moglo da utiče na nas da živimo u poslušnosti Gospodu? Drugim rečima, kad ugledamo dugu na nebu, da li nas to podseti na neke naše obaveze? Razmišljajte o celom kontekstu u kom se duga prvi put pojavila i poukama koje možemo izvući iz tog izveštaja.

*Sveto pismo, Novi srpski prevod

„SAMO NOJE OSTA“

„I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovčegu“ (1. Mojsijeva 7,23).

U ovom tekstu se prvi put javlja pojam „ostatka“ u Svetom pismu. Reč koja se prevodi kao „osta“ potiče od druge reči čiji su korenski oblici korišćeni mnogo puta u Starom zavetu gde se iznosi ideja o ostatku.

„Bog me je poslao pred vama, da vam sačuvam ostatak na zemlji i da vam održim u životu mnoge naslednike“ (1. Mojsijeva 45,7, prevod sa engleskog /RSV*/, kurziv dodat).

„I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusalimu, zvaće se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusalimu“ (Isaija 4,3, kurziv dodat).

„I tada će Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije Ostatak naroda svojega“ (Isaija 11,11, kurziv dodat).

U svim ovim slučajevima, reči ispisane kurzivom povezane su sa izrazima sličnim reči „osta“ koju nalazimo u tekstu 1. Mojsijeva 7,23.

Pogledajte tekst 1. Mojsijeva 7,23 i ostale primere. Kako razume-te pojam ostatka koji se tu pominje? Koji su uslovi u okruženju doveli do pojave ostatka? Kako se zavet uklapa u ideju o ostatku?

U vreme Potopa, Stvoritelj ovog sveta je postao Sudija svetu. Sve-opšti sud koji se približavao pokrenuo je pitanje da li će sav život na zemlji – čak i ljudski život – biti uništen. Ako neće, ko će preživeti? Ko će biti ostatak?

U ovom slučaju, bili su to Noje i njegova porodica. Međutim, Nojevo spasenje bilo je povezano sa zavetom koji je Bog uspostavio s njim (1. Mojsijeva 6,18) – zavetom koji je inicirao i sproveo Bog milosti i blagodati. Preživeli su samo zahvaljujući onome što je Bog učinio za njih, ma koliko je njihova saradnja bila važna. Kakve god da su bile Nojeve zavetne obaveze, i koliko god da ih je on verno sprovodio, njegova jedina nada bila je u Božjoj milosti.

Na osnovu našeg razumevanja događaja poslednjih dana, što uključuje i vreme kada će Bog ponovo imati svoj ostatak (videti Otkrivenje 12,17), koje nam paralele sa pričom o Noju mogu pomoći u našoj pripremi da budemo deo tog ostatka? Na koji način svakodnevno donosimo odluke koje bi mogle uticati na to na kojoj ćemo se strani konačno naći u to vreme?

*RSV – Revised Standard Version of the Bible

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci od Elen G. Vajt pročitajte poglavlja „Potop“, str. 90-104 (original) i „Posle potopa“, str. 105-110 (original).

„Duga, prirodni fizički fenomen, bila je prikladan simbol Božjeg obećanja da više nikad neće uništiti zemlju potopom. S obzirom da su klimatski uslovi na zemlji bili potpuno drugačiji posle Potopa, i da su kiše u najvećem delu sveta zamenile nekadašnju blagotvornu rosu koja je natapala tlo, trebalo je preduzeti nešto da se umiri strah koji bi ljudi mogli osećati svaki put kad počne da pada kiša. U toj prirodnoj pojavi duhovni um može da vidi Božje otkrivenje sebe samog (videti Rimljanima 1,20). Zato duga za vernika predstavlja dokaz da će kiša doneti blagoslov a ne sveopšte uništenje.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 265.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. „U te dane zemlja je vrvela, ljudi su se umnožavali, svet je rikao kao divlji bivo, i ta galama je probudila velikog boga. Enlil je to čuo i rekao na savetu bogova: ‘Buka koju ljudi stvaraju postaje nepodnošljiva i san je nemoguć usled sve te vike.’ Zato su se bogovi dogovorili da unište čoveka.“ – „Priča o Potopu“ iz Epa o Gilgamešu. Uporedite ovaj razlog za Potop sa razlogom datim u Bibliji.
2. Noje nije samo upozoravao svoju generaciju na predstojeći Božji sud. Svrha njegovih upozorenja bila je da pomogne ljudima da osećaju svoju potrebu za spasenjem. Zašto je istina o spasenju uglavnom nepopularna? Navedite neke razloge koji sprečavaju mnoge ljude da prihvate Božji plan za njihovo spasenje, a zatim razgovarajte o tim razlozima. Videti Jovan 3,19; Jovan 7,47.48; Jovan 12,42.43; Jovan 4,4.

Zaključak: U pouci za ovu sedmicu, zapazili smo da su zaveti koje je Bog sklopio sa Nojem prvi o kojima se u Bibliji izričito govori. Oni pokazuju Njegovo nesebično interesovanje za ljudski rod i želju da stupi u spasonosni odnos sa čovekom. Bog je iznova potvrdio svoj zavet sa Nojem, a upravo je Nojeva privrženost Bogu bila to što ga je sačuvalo od sveopšteg otpada i konačno spasilo njega i njegovu porodicu od razornog suda tokom Potopa.

„Taj simbol (duga) u oblacima trebalo je da potvrdi verovanje svih i uspostavi njihovo poverenje u Boga, jer je to znak božanske milosti i dobrote prema čoveku. Mada je Bog bio izazvan da Potopom uništi svet, ipak Njegova milost još uvek okružuje zemlju.“ – Ellen G. White, The Story of Redemption, p. 71.

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 2. Mojsijeva 3,14; 1. Mojsijeva 17,1-6; 1. Mojsijeva 41,45; Danilo 1,7; 1. Mojsijeva 15,7-18; 1. Mojsijeva 17,1-14; Otkrivenje 14,6.7.

Tekst za pamćenje: „A postavljam zavjet svoj između Sebe i tebe i potomstva tvogega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vječan, da sam Bog tebi i potomstvu tvojemu nakon tebe“ (1. Mojsijeva 17,7).

Ko se od nas ne seća kako je u detinjstvu umela da nas savlada neka teška bolest, možda baš upala pluća, koja je pretela da prerašće u nešto još gore? Kad bismo se u dugim noćima, dok nas je tresla groznica, probudili iz polusna, videli bismo svog oca ili majku kako sede uz naš krevet u bleđoj svetlosti noćne lampe.

Upravo tako je, u prenosnom, ljudskom smislu, Bog sedeo uz krevet sveta obolelog od greha, dok je moralna tama postajala sve gušća u vekovima nakon Potopa. Iz tog razloga, On je pozvao Avrama i napravio plan da preko tog vernog slugu osnuje narod kojem će moći da poveri znanje o sebi i daruje spasenje.

Dakle, Bog je ušao u zavetni odnos sa Avramom i njegovim potomstvom, koji još detaljnije otkriva božanski plan za spasenje čovečanstva od posledica greha. Gospod nije nameravao da svoj svet ostavi bez nadzora i brige koji su mu bili tako preko potrebni. I tako ćemo ove sedmice razmotriti još neka zavetna obećanja.

Brzi pregled pouke za ovu sedmicu: Kako glasi Božje ime? Šta ono znači? Kakav je značaj imena koja je Bog upotrebio da bi se predstavio Avramu? Koja imena je On koristio da bi se predstavio? Zašto je Bog promenio Avramovo ime u Avraam? Zašto su imena važna? Koji su uslovi, ili obaveze, bili vezani za taj zavet?

JAHVE I AVRAMOVSKI ZAVET

„I reče mu: Ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja“ (1. Mojsijeva 15,7).

Ime je ponekad poput zaštitnog znaka. Imena se u našem umu tako tesno povezuju sa određenim osobinama, tako da ih se, kad čujemo neko ime, istog trenutka setimo. Koje vam osobine padaju na um, na primer, kad se setite sledećih imena: Albert Ajnštajn, Martin Luter King Jr, Gandi, ili Dorka? Svako od njih se povezuje sa izvesnim osobinama i idealima.

U biblijska vremena, ljudi na Bliskom istoku pridavali su veliku važnost značenju imena. „Za Jevreje ime je uvek ukazivalo ili na lične osobine dotičnog pojedinca, ili na namere i osećanja onoga ko je ime davao, ili na trenutne prilike u vreme kad je ime dato.“ –The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 523.

Kad je prvi put ušao u zavetni odnos sa Avramom, Bog se patrijarhu predstavio pod imenom YHWH (prevedeno kao Gospod, ponegde štampano velikim slovima, a izgovara se Jahve). Prema tome, 1. Mojsijeva 15,7 doslovno glasi: „Ja sam Jahve, koji te izvedoh iz...“

Ime YHWH, mada se pojavljuje 6.828 puta u Starom zavetu, donekle je obavijeno tajnom. Izgleda da je to jedan oblik glagola hayah, 'biti', i u tom slučaju bi značilo: „Večni“, „Postojeći“, „Samopostojeći“, „Svedovoljni“, ili „Onaj koji živi večno“. Božanski atributi, koji kao da su naglašeni tim imenom, upućuju na samopostojanje i vernost. Upućuju na Gospoda kao na živog Boga, Izvor života, nasuprot paganskim bogovima, koji ne postoje nigde osim u mašti svojih poklonika.

Bog sam objašnjava značenje imena Jahve u tekstu 2. Mojsijeva 3,14: „Ja sam Onaj Što Jest“. To značenje izražava realnost Božjeg bezuslovnog postojanja, dok istovremeno ukazuje na Njegovu vlast nad prošlošću, sadašnjošću i budućnošću.

Jahve je takođe i Božje lično ime. Predstavljanje Jahvea kao Onog koji je izveo Avrama iz Ura predstavlja najavu Božjeg zaveta s njim u tekstu 1. Mojsijeva 12,1-3. Bog želi da Avram zna Njegovo ime, jer to ime otkriva aspekte Njegovog identiteta, lične prirode i karaktera – a na osnovu tih saznanja možemo naučiti i da se uzdamo u Njegova obećanja (Psalmi 9,10; Psalmi 91,14).

Kad čujete ili pomislite na ime Jahve, koje vam karakterne crte ili osobine automatski padaju na um? Da li su to ljubav, dobrotu i brižnost, ili strah, strogost i disciplina? Koje misli vam automatski padnu na um kad pomislite na ime Isus?

EL ŠADAJ

„A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reče mu: Ja sam Bog Svemogućí, po mojoj volji živi i budi pošten“ (1. Mojsijeva 17,1).

Jahve se javio Avramu nekoliko puta ranije (1. Mojsijeva 12,1,7; 1. Mojsijeva 13,14; 1. Mojsijeva 15,1,7,18). Sada, u našem uvodnom stihu, Jahve se ponovo javlja Avramu („javi mu se Gospod“), predstavljajući se kao „Bog Svemogućí“ – imenom koje se koristi, uz samo dva izuzetka, u 1. Mojsijevoj i u Knjizi o Jovu. Ime „Bog Svemogućí“ (El Šadaj) sastoji se od reči El, što je osnovno ime za Boga koje se koristi među Semitima i reči Šadaj. Mada tačno značenje te reči nije potpuno jasno, prevod „Svemogućí“ je, reklo bi se, najtačniji. (Uporedite sa tekstovima Isaija 13,6 i Joil 1,15.) Izgleda da je ključna misao pri upotrebi tog imena da se napravi kontrast između Božje moći i sile i slabosti i krhkosti čovečanstva.

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 17,1-6 koji nam pomaže da sve postavimo u širi kontekst. Zašto je Gospod u tom trenutku želeo da naglasi Avramu svoju moć i silu? Šta to Bog govori a što zahteva od Avrama da se osloni na tu moć i silu? Obratite posebnu pažnju na 6. stih.

Doslovan prevod teksta 1. Mojsijeva 17,1-6 glasio bi:

„A kad je Avramu bilo devedeset i devet godina, javi mu se Jahve i reče mu: Ja sam El-Šadaj, po mojoj volji živi i budi pošten. I učiniću zavjet između Sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti... Evo zavjet Moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima... Daću ti porodicu vrlo veliku.“ Isto ime se pojavljuje i u tekstu 1. Mojsijeva 28,3 gde Isak kaže da će El Šadaj blagosloviti Jakova, učiniti ga plodnim i umnožiti ga.

Slična obećanja El Šadaja nalazimo u tekstovima 1. Mojsijeva 35,11; 1. Mojsijeva 43,14 i 1. Mojsijeva 49,25, koji pokazuju Božju velikodušnost – El, Bog sile i autoriteta i Šadaj, Bog neiscrpnog bogatstva – bogatstva koje je On spreman da daruje onima koji Ga traže u veri i poslušnosti.

Kaže se da bi ruža i pod bilo kojim drugim imenom isto tako lepo mirisala, što bi značilo da ime nije bitno. Međutim, koliko biste utehe i nade nalazili u Gospodu, kad bi Njegovo ime bilo „Krhki Bog“ ili „Slabašni Bog“? Pogledajte još jednom uvodni stih. Zamenite reči „Bog Svemogućí“ sa ta dva druga imena. Kad bi nam se Gospod predstavljao na takav način, kako bi to uticalo na našu veru i uzdanje u Njega? A s druge strane, kako nam ime El Šadaj pruža utehu?

OD AVRAMA DO AVRAAMA (1. Mojsijeva 17,4.5)

Božja imena su imala svoje duhovno i teološko značenje, ali to se nije odnosilo isključivo na Njega. Ni imena ljudi na drevnom Bliskom istoku nisu bila samo način prepoznavanja bez nekog dubljeg značenja, kao što je često slučaj s našim imenima danas. Nazvati devojčicu Meri ili Suzi, danas ne predstavlja veliku razliku. Međutim, za drevne Semite, ljudska imena su imala veliki duhovni značaj. Sva semitska lična imena bila su smisaona i obično su se sastojala od fraze ili kratke rečenice koja je sadržavala neku želju ili izraz zahvalnosti od strane roditelja. Na primer, Danilo znači „Bog je moj sudija“; Joil – „Jahve je Bog“, a Natan – „Božji dar“.

Zbog značaja koji se pridavao imenima, ona su se često menjala kako bi označila neku drastičnu promenu u životu pojedinca ili njegovim životnim prilikama.

Potražite sledeće tekstove. Na koje situacije se oni odnose, i zašto su imena bila promenjena u tim situacijama?

1. 1. Mojsijeva 32,28 _____
2. 1. Mojsijeva 41,45 _____
3. Danilo 1,7 _____

U izvesnom smislu, ipak nije toliko teško, čak ni za moderni um, da shvati značaj nečijeg imena. Postoje tanani, a ponekad i ne baš tako tanani uticaji. Ako nekog stalno nazivaju „glupim“ ili „ružnim“, i ako se veliki broj ljudi nekome sve vreme obraća na taj način, ta imena će se, pre ili kasnije, odraziti na način na koji ta osoba sebe doživljava. Dakle, davanjem određenih imena ljudima, ili promenom njihovog imena, moguće je uticati na to kako će oni sebe videti, a samim tim i kako će se ponašati.

Imajući to na umu, nije teško razumeti zašto je Bog želeo da promeni Avramovo ime u Avraam. Avram znači „Uzvišeni otac“, a Bog ga je promenio u Avraam, što znači „Otac mnoštva“. Kad pogledate zavetno obećanje u kom Bog kaže: „Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe“ (1. Mojsijeva 17,6), takva promena imena ima više smisla. Možda je na taj način Bog želeo da mu pomogne da poveruje u to zavetno obećanje – dato 99-ogodišnjem muškarcu oženjenom staricom koja je sve do tog trenutka bila nerotkinja. Ukratko, Bog je to učinio da bi ojačao Avramovu veru u obećanja koja mu je dao.

FAZE ZAVETA (1. Mojsijeva 12,1.2)

U ta dva stiha otkrivena je prva faza (ima ih tri) Božjeg zavetnog obećanja Avramu. Bog se javio Avramu, dao mu zapovest, a zatim i obećanje. Taj pristup govori da je Bog izabrao Avrama da bude prva glavna figura Njegovog posebnog zaveta blagodati. Ta zapovest je obuhvatala ispit potpunog poverenja u Boga (Jevrejima 11,8). Obećanje (1. Mojsijeva 12,1-3.7), premda je upućeno posebno Avramovim potomcima, u krajnjoj liniji predstavlja obećanje celom ljudskom rodu (1. Mojsijeva 12,3; Galatima 3,6-9).

Druga faza Božjeg zaveta sa Avramom javlja se u tekstu 1. Mojsijeva 15,7-18. U kojim stihovima nalazimo neke od istih koraka koji postoje i u prvoj fazi?

- Božje javljanje čoveku? Stihovi? _____

- Poziv na poslušnost upućen čoveku? Stihovi? _____

- Božansko obećanje? Stihovi? _____

U svečanom obredu, u drugoj fazi, Gospod se javio Avramu i prošao između pažljivo poređanih delova životinja. Svaka od tri životinje bila je prerezana napola, a onda su polovine položene jedna naspram druge, s prolazom između njih. Ptice su bile ubijene, ali ne i prerezane. Oni koji su sklapali zavet trebalo je da hodaju između delova životinja, simbolički se zaklinjući na trajnu poslušnost odredbama oko kojih su se tako svečano dogovorili.

Opišite šta se dešavalo prilikom treće i poslednje faze božanskog zaveta sa Avramom. (Videti 1. Mojsijeva 17,1-14)

Značenje imena Avraam naglašava Božju želju i plan da spase sve narode. „Mnogi narodi“ su uključivali i Jevreje i neznabošce. Novi zavet više nego jasno ističe da su pravi Avramovi potomci oni koji imaju Avramovu veru i koji se uzdaju u zasluge obećanog Mesije (videti Galatima 3,7.29). Prema tome, još od Avrama, Gospodnja namera bila je da spase što je moguće više ljudi, kome god narodu da su pripadali. Nema sumnje da ni danas nije drugačije.

Pročitajte tekst Otkrivenje 14,6.7 – poruku prvog anđela. Koju paralelu nalazite između reči anđela i avramovskog zaveta? U kom smislu je reč o istim pitanjima?

ZAVETNE OBAVEZE

„Jer znam da će zapovjediti sinovima svojim i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da čine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obećao“ (1. Mojsijeva 18,19).

Kao što smo videli do sada, zavet je uvek zavet blagodat, pri čemu Bog čini za nas ono što sami nikad ne bismo mogli. Zavet sa Avramom nije nikakav izuzetak u tome.

U svojoj milosti, Bog je izabrao Avrama kao svoje oruđe, da bi preko njega objavio svetu plan spasenja. Ispunjenje Božjih zavetnih obećanja bilo je, međutim, povezano sa Avramovom spremnošću da postupa pravedno i da Mu, posredstvom vere, bude poslušan. Bez te poslušnosti sa Avramove strane, Bog ne bi mogao da ga upotrebi.

Tekst 1. Mojsijeva 18,19 pokazuje na koji način su milost i zakon povezani. Sve počinje milošću, a na to se nadovezuje činjenica da je Avram neko ko je poslušan Gospodu i ko će navesti i svoju porodicu da bude poslušna. Dakle, vera i dela se ovde javljaju u bliskoj vezi, kao što i moraju biti (videti Jakov 2,17).

Međutim, obratite pažnju na to kako je formulisan tekst 1. Mojsijeva 18,19, a posebno njegov poslednji deo. Na koji način se tu govori o Avramovoj poslušnosti? Mada poslušnost nije sredstvo spasenja, kakva joj se važnost ovde pridaje? Prema ovom tekstu, da li bi zavet mogao da se ispuni bez nje? Objasnite svoj odgovor.

U blagoslovima zaveta se ne može uživati, niti se oni mogu sačuvati, ukoliko se ne zadovolje određeni uslovi. Mada ti uslovi nisu bili neophodni za uspostavljanje zaveta, oni treba da budu odgovor ljubavi, vere i poslušnosti. Oni su rezultat odnosa između čovečanstva i Boga. Poslušnost je sredstvo kojim Bog može da ispuni svoja zavetna obećanja ljudima.

Raskidanje zaveta, kroz neposlušnost, predstavlja neverstvo prema uspostavljenom odnosu. Kad se zavet raskine, ono što je prekršeno nije uslov dodeljivanja već uslov ispunjenja.

Možete li vi, u svom ličnom iskustvu sa Gospodom, da sagledate zašto je poslušnost toliko važna? Možete li se setiti nekog primera, bilo iz Biblije ili svog ličnog iskustva, kad je, zbog neposlušnosti, ispunjenje zavetnih obećanja bilo nemoguće? Ako možete, koji su to primeri, i, što je još važnije, ima li leka za to?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci od Elen Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Pozivanje Avrama“, str. 125-131 (original), a u knjizi Apostolska crkva – Hristovim tragom, poglavlje „Jevrejini i neznabožaci“, str. 188-200 (original).

Duga je znak Božjeg zaveta sa Nojem. Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 17,10 da biste otkrili koji je bio znak Božjeg zaveta sa Avramom. Obrezanje je „bilo predodređeno: (1) da bi se Avramovi potomci razlikovali od neznabožaca (Efescima 2,11), (2) da bi se sačuvalo sećanje na Jehovin zavet (1. Mojsijeva 17,11), (3) da bi se negovala moralna čistota (5. Mojsijeva 10,16), (4) da bi predstavila pravednost na osnovu vere (Rimljanima 4,11), (5) simbolizovalo obrezanje srca (Rimljanima 2,29), i (6) nagovestio hrišćanski obred krštenja (Kološanima 2,11.12).“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, pp. 322, 323.

Duga će ostati znak Božjeg obećanja sve do kraja sveta, ali obrezanje neće. Prema apostolu Pavlu, Avram je primio obrezanje kao znak pravednosti koju je stekao verom u Boga (Rimljanima 4,11). Međutim, tokom vekova, obrezanje je počelo da se smatra nečim što označava spasenje na osnovu poslušnosti zakonu. U novozavetnom periodu, obrezanje je izgubilo svoj značaj. Umesto toga, ključni element je vera u Isusa Hrista, koja navodi na poslušnost i preobraženje života. Pročitajte Galatima 5,6; Galatima 6,15 i 1. Korinćanima 7,18.19.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Razgovarajte o odnosu između vere i dela. Može li jedno postojati bez drugog? Ako ne može, zašto?
2. „I danas se mnogi proveravaju kao nekada Avram. Oni ne čuju Božji glas koji im se obraća neposredno s Neba, već ih On poziva preko učenja svoje Reči i okolnosti kojima upravlja svojim providenjem. Od njih se možda traži da odbace karijeru koja im obećava bogatstvo i čast, da se odreknu odgovarajućeg i korisnog društva, da se odvoje od rođaka i krenu putem koji naizgled nudi samo odricanja, teškoće i žrtve. Bog im je odredio posao koji treba da obave, ali bi ih lagodan život i uticaj prijatelja i rođaka onemogućio da steknu osobine neophodne za njegovo ostvarenje. On ih poziva da se odvoje od ljudskog uticaja i podrške, navodi ih da osete potrebu za Njegovom pomoći i da se oslone samo na Njega, kako bi On mogao da im se otkrije. Ko je spreman da se na poziv Providenja odrekne svojih omiljenih planova i poznatog okruženja?“ – Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 126, 127 (original). Razgovarajte o nekim savremenim primerima onih koji su se odazvali na taj isti poziv.

Zaključak: Bog je pozvao Avrama da uđe u poseban odnos sa Njim – odnos koji će svetu otkriti plan spasenja.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 15,1-3; Isaija 25,8; 1. Korinćanima 2,9; Otkrivenje 22,1-5; 1. Petrova 2,9; 1. Mojsijeva 11,4; 1. Mojsijeva 12,2.

Tekst za pamćenje: Evo Ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka“ (Matej 28,20).

„Jedan otac i njegova desetogodišnja ćerka provodili su odmor na moru. Jednom prilikom su otplivali malo dalje od obale, i mada su oboje bili dobri plivači, plima je počela da ih vuče prema pučini. Pošto je to shvatio, otac je doviknuo svom detetu: ‘Meri, idem na obalu da potražim pomoć. Ako se umoriš, okreni se na leđa. Možeš tako da plutáš ceo dan. Vratiću se po tebe.’ Tako su se razdvojili.

Uskoro su mnogi spasilački čamci jurili unaokolo u potrazi za devojčicom, dok je stotine ljudi na obali, pošto je čulo vest, nestrpljivo iščekivalo ishod. Trebalo im je četiri sata da je pronađu, daleko od obale. Mirno je plutala na leđima ne osećajući nikakav strah. Veseli povici, pomešani sa suzama radosti i olakšanja dočekali su spasioce kad su se vratili sa svojim dragaocnim teretom, ali devojčica je bila sasvim smirena. Njoj se činilo da se svi pomalo čudno ponašaju. ‘Tata je rekao da mogu ceo dan da plutam na leđima, primetila je. ‘Tako sam ja plivala i plutala znajući da će se on vratiti.’“ – H. M. S. Richards, „When Jesus Comes Back“, Voice of Prophecy News, March 1949, p. 5.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Zašto Gospod govori o sebi kao o Avramovom štitu? Na koji način je trebalo da „sva plemena na Zemlji“ budu blagoslovena preko Avrama? Koje je najveće od svih zavetnih obećanja?

TVOJ ŠTIT

„Poslije ovijeh stvari dođe Avramu riječ Gospodnja u utvari govoreći: Ne boj se, Avrame, Ja sam ti Štit, i plata je tvoja vrlo velika“ (1. Mojsijeva 15,1).

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 15,1-3. Razmislite o kontekstu u kom je ta poruka data. Zašto je prvo što je Gospod rekao Avramu bilo: „Ne boj se“? Čega je Avram imao da se boji?

Ovde je posebno interesantno to što Gospod kaže Avramu: „Ja sam ti Štit.“ Upotreba lične zamenice ukazuje na ličnu prirodu tog odnosa. Bog će se odnositi prema njemu jedan-na-jedan, isto kao i prema svakome od nas.

To je prvi put da se Bog u Bibliji označava kao „Štit“, a to je i jedini put da On na takav način otkriva sebe, mada postoje drugi biblijski tekstovi u kojima se taj izraz koristi za Njega (5. Mojsijeva 33,29; Psalmi 18,30; Psalmi 84,11; Psalmi 144,2).

Kad Bog za sebe kaže da je nečiji štit, šta to zapravo znači? Da li je to za Avrama značilo nešto što ne bi moglo da znači za nas u ovom trenutku? Da li i mi polažemo pravo na to obećanje? Da li bi to značilo da nikad nećemo biti fizički povređeni? U kom smislu je Bog naš štit? Kako razumete tu sliku?

„Hristovo interesovanje prema nama nije uzgredno, već snažnije od onog koje majka oseća prema svom detetu... Naš Spasitelj nas je otkupio svojim ljudskim stradanjem i patnjom, podnevši uvrede, pre-kore, zlostavljanje, ruganje, odbacivanje i smrt. On bdi nad tobom, uzdrhtalo dete Božje. On ti pruža sigurnost pod svojom zaštitom... Slabost naše ljudske prirode neće nam preprečiti pristup nebeskom Ocu, jer je On (Hristos) umro da bi posredovao za nas.“ – Elen G. Vajt, Sinovi i kćeri Božje, str. 77 (original).

Rolando je, po svemu što se moglo videti, bio veran Gospodnji sledbenik. A onda je sasvim neočekivano umro. Kako je onda Bog bio njegov štit? Ili tu zamisao o Bogu kao našem štitu moramo razumeti na potpuno drugačiji način? Objasnite. Od čega je Bog obećao da će nas uvek štiti? (Videti 1. Korinćanima 10,13.)

MESIJANSKO OBEĆANJE – 1. deo

„I svi narodi na zemlji blagosloviće se u tebi i u potomstvu tvojem“ (1. Mojsijeva 28,14).

„A kad ste vi Hristovi, onda ste potomstvo Avraamovo, a po obećanju nasljednici“ (Galatima 3,29).

Više puta je Gospod kazao Avramu da će u njegovom semenu – njegovom potomstvu – svi narodi na zemlji biti blagosloveni (videti takođe 1. Mojsijeva 12,3; 1. Mojsijeva 18,18; 1. Mojsijeva 22,18). To divno zavetno obećanje je više puta ponovljeno, jer je ono, od svih obećanja, najvažnije, najtrajnije, i daje vrednost svim ostalim obećanjima. U izvesnom smislu, to je bilo obećanje o usponu jevrejske nacije, preko koje je Gospod želeo da pouči „sva plemena na Zemlji“ o pravom Bogu i Njegovom planu spasenja. Međutim, to obećanje dostiže svoje puno ispunjenje tek u Isusu Hristu koji je došao kao Avramov potomak – u Onome koji je na Krstu platio za grehe svih plemena na zemlji.

Razmislite o zavetnom obećanju datom nakon Potopa (kad je Gospod obećao da neće ponovo uništiti svet vodom). Kakve bi koristi bilo od toga da nema obećanja o iskupljenju koje nalazimo u Isusu? I kakve bi koristi bilo od svih ostalih Božjih obećanja bez obećanja o večnom životu koje nalazimo u Hristu?

Kako razumete tvrdnju da će u Avramu, preko Isusa, biti blagoslovena „sva plemena na Zemlji“? Šta to znači?

Nesumnjivo, zavetno obećanje o Spasitelju sveta je najveće od svih Božjih obećanja. Iskupitelj lično postaje sredstvo kojim se ispunjavaju obaveze koje zavet predviđa i ostvaruju sva ostala njegova obećanja. Svi, Jevreji i obraćenici iz neznaboštva, koji uđu u savez sa Njim ubrajaju se u Avramovu pravu porodicu i postaju naslednici obećanja (Galatima 3,8.9.27-29), to jest, naslednici večnog života u jednom bezgrešnom okruženju gde se zlo, bol i patnja više nikad neće javiti. Možete li uopšte da zamislite neko bolje obećanje?

Zbog čega nam je obećanje o večnom životu u jednom svetu bez greha i patnje toliko privlačno? Da li je razlog možda taj što smo upravo za takav život prvobitno i stvoreni? Kad čeznemo za tim, da li zapravo čeznemo za nečim što predstavlja sam osnov naše prirode?

MESIJANSKO OBEĆANJE – 2. deo

„Da bismo uživali u istinskoj sreći moramo otputovati veoma daleko, čak izvan sebe samih.“ – Tomas Braun.

Pogledajte navedeni citat, napisan u 17. veku. Da li se slažete s njim ili ne? Čitajte ga u kontekstu stihova 1. Solunjanima 4,16-18 i Otkrivenje 3,12.

Avgustin je o ljudskom stanju pisao sledeće: „Ovaj naš život – ako se jedno postojanje tako puno bola s pravom može nazvati životom – svedoči o činjenici da je, od samog početka, rasa smrtnih ljudi zapravo osuđena rasa. Pomislite najpre na strahoviti ponor neznanja iz kog proističu sve zablude i tako guraju Adamove sinove u mračnu baruštinu, iz koje niko ne može da pobegne a da ne plati danak u mukama, suzama i strahovima. Zatim, uzmite u obzir samu našu ljubav prema svemu onome što se pokazuje tako ispraznim i otrovnim, i stvara tako mnogo glavobolje, nevolja, žalosti i strahova; tako sulude radosti usred razdora, svađa i ratova;... takve prevare, krađe, pljačke; takvu podmučnost i gordost, zavist i ambiciju, ubistva, svirepost i divljaštvo, bezakonnje i požudu; sve bestidne strasti nečistih – blud i preljubu, incest i protivprirodne grehe, silovanja i bezbroj drugih nečistota, suviše gadnih da bi se pomenule; grehe protiv religije – svetogrđe i jeres, bogohuljenje i krivokletstvo; grehe protiv naših bližnjih – klevete i prevare, laži i lažno svedočenje, nasilje prema ljudima i imovini; nepravde sudova i nebrojene druge jade i nevolje što ispunjavaju svet, a ipak izmiču pažnji.“ — Augustine of Hippo, *The City of God*, Gerald G. Walsh, S. J. trans. (New York: Doubleday & Co., 1958), book 22, chap. 22, p. 519.

Avgustinove reči se mogu primeniti na mnoge današnje gradove, mada ih je on zapisao pre više od hiljadu i petsto godina. Malo toga u vezi sa čovečanstvom se promenilo, zbog čega ljudi žude za izbavljenjem.

Srećom, ma koliko da je naša situacija u ovom trenutku teška, budućnost može biti svetla, ali jedino zahvaljujući onome što je Bog za nas učinio kroz život, smrt, vaskrsenje i prvosveštenu službu Isusa Hrista koji predstavlja konačno ispunjenje zavetnog obećanja datog Avramu da će, preko njegovog potomstva, sva plemena na zemlji biti blagoslovena.

Pogledajte još jednom Avgustinove reči. Pokušajte sopstvenim rečima da opišete žalosno stanje koje vlada u današnjem svetu. U isto vreme, potražite neki biblijski tekst koji govori o tome šta nam je Bog obećao u Isusu Hristu (na primer: Isaija 25,8; 1. Korinćanima 2,9; Otkrivenje 22,2-5). Razmišljajte o tim obećanjima. Prisvojite ih za sebe. Jedino tada ćete uspeti da shvatite pravi smisao zaveta.

VELIK I SILAN NAROD...

Ne samo što je Bog obećao Avramu da će se u njemu blagosloviti sva plemena na zemlji, već je rekao i da će od njega načiniti „velik i silan narod“ (1. Mojsijeva 18,18; videti takođe 1. Mojsijeva 12,2; 1. Mojsijeva 46,3) – prilično krupno obećanje za muškarca čija je žena prošla godine za rađanje. Dakle, u vreme kad Avram nije imao potomaka, a pogotovu ne sina, Bog mu je obećao oboje.

Doduše, to obećanje se nije u potpunosti ispunilo za Avramovog života. Niti su Isak i Jakov videli njegovo ispunjenje. Bog je to obećanje ponovio Jakovu, uz dodatni podatak da će se ono ispuniti u Egiptu (1. Mojsijeva 46,3), ali ni Jakov to nije video. Naravno, obećanje se, u svoje vreme, ispunilo.

Zašto je Gospod želeo da od Avramovog potomstva načini poseban narod? Da li je želeo samo još jednu zemlju određenog etničkog porekla? Koju je svrhu taj narod trebalo da ispuni? Pročitajte sledeće tekste: 2. Mojsijeva 19,5.6; Isaija 60,1-3; 5. Mojsijeva 4,6-8; a zatim na liniji ispod zapišite svoj odgovor:

Na osnovu Svetog pisma, čini se očiglednim da je Bog imao cilj da sve narode sveta privuče k sebi na osnovu svedočenja Izraela, koji je, zahvaljujući Njegovom blagoslovu, trebalo da bude srećan, zdrav i svet narod. Jedan takav narod trebalo je da pokaže blagoslov koji proističe iz poslušnosti prema volji Stvoritelja. Mnogi narodi na zemlji bili bi time privučeni da služe pravom Bogu (Isaija 56,7). Dakle, trebalo je skrenuti pažnju čovečanstva na izraelski narod, na njihovog Boga i Mesiju koji će se među njima pojaviti kao Spasitelj sveta.

„Sinovi Izrailjevi trebalo je da zaposednu celu teritoriju koju im je Bog odredio. Nju su morali da oslobode od svih naroda koji su odbili da obožavaju pravog Boga i da Mu služe. Međutim, Bog je želeo da preko Izrailja otkrije svoj karakter i da na taj način privuče ljude k sebi. Evanđeoski poziv bio je upućen celom svetu. U poukama koje je pružala ceremonijalna služba prinošenja žrtava, Hristos je bio uzdignut pred narodima, tako da svi koji pogledaju u Njega mogu da žive.“ – Elen G. Vajt, Pouke velikog Učitelja, str. 290 (original).

Možete li uočiti neke paralele između onoga što je Gospod želeo da učini preko Izraela i onog što želi da učini preko naše crkve? Ako možete, koje su to paralele? Pročitajte tekst 1. Petrova 2,9.

„IME TVOJE PROSLAVIĆU“

„I učiniću od tebe velik narod, i blagosloviću te, i ime tvoje proslaviću, i ti ćeš biti blagoslov“ (1. Mojsijeva 12,2).

U tekstu 1. Mojsijeva 12,2 Bog obećava da će Avramovo ime učiniti velikim – odnosno, da će njega učiniti slavnim. Zašto bi Gospod želeo da učini tako nešto za bilo kog grešnika, ma koliko da je on poslušan i veran? Ko zaslužuje „veliko“ ime? (**Videti** Rimljanima 4,1-5; Jakov 2,21-24.) Da li je Bog darovao Avramu veličinu radi njegove lične koristi, ili ona predstavlja nešto više od toga? **Objasnite.**

Uporedite sledeće tekstove: 1. Mojsijeva 11,4 i 1. Mojsijeva 12,2. **Koja velika razlika postoji između njih? U kom smislu jedan predstavlja „spasenje delima“, a drugi „spasenje verom“?**

Ma koliko plan spasenja počivao na Hristovom delu u našu korist, i mi smo – kao primaoci Božje blagodati – ipak uključeni. Mi treba da odigramo svoju ulogu, pri čemu naš slobodan izbor dolazi do izražaja. Drama vekova, bitka između Hrista i sotone, još uvek se odigrava u nama i preko nas. I ljudi i anđeli posmatraju šta se s nama dešava u tom sukobu (1. Korinćanima 4,9). Dakle, to ko smo mi, šta govorimo, šta radimo, ne samo da nije nevažno izvan sfere našeg neposrednog uticaja, već ima implikacije koje, u izvesnom smislu, odzvanjaju čitavim svemirom. Svojim rečima, postupcima, čak i svojim stavovima, možemo slaviti Gospoda koji je tako mnogo učinio za nas, a možemo i sramotiti Njega i Njegovo ime. Prema tome, kad je Gospod rekao Avramu da će učiniti njegovo ime velikim, On sigurno nije govorio o tome na isti način kao kad ovaj svet govori za nekoga da ima veliko ime. Ono što čini ime velikim u Božjim očima jeste karakter, vera, poslušnost, poniznost i ljubav prema drugima – crte koje, mada se često poštuju i u svetu, obično nisu od presudnog značaja da bi se nečije ime smatralo velikim.

Pogledajte neke muškarce i žene koji danas u svetu imaju „velika“ imena, bilo da su to glumci, političari, umetnici, bogataši, ili ma ko drugi. Šta je te ljude učinilo slavnim? **Uporedite to sa Avramovom veličinom. Šta nam to govori o činjenici koliko je svetovni pojam veličine izopačen? U kojoj meri taj svetovni stav utiče i na naše shvatanje veličine?**

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci od Elen G. Vajt, pročitajte poglavlja pod naslovom „Avram u Hananu“, str. 132-144 (original) i „Proba vere“, str. 145-155 (original).

„Proba Avramu nije bila laka, niti je mala žrtva tražena od njega... Ali, on nije oklevao da poslušati poziv. Nije postavljao nikakva pitanja o obećanoj zemlji... Bog je rekao i Njegov sluga je morao da poslušati. Najdraže mesto na Zemlji za njega bilo je mesto koje mu je Bog odredio.“ – Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 126 (original).

Kad je Avram ušao u Hanan, Gospod mu se javio i stavio mu do znanja da će ta zemlja, iako on samo privremeno boravi u njoj, biti data njegovim potomcima (1. Mojsijeva 12,7). Bog je to obećanje više puta ponovio (videti 1. Mojsijeva 13,14.15.17; 1. Mojsijeva 15,13.16.18; 1. Mojsijeva 17,8; 1. Mojsijeva 28,13.15; 1. Mojsijeva 35,12). Nekih četiri stotine godina kasnije, ispunjavajući obećanje (1. Mojsijeva 15,13.16), Gospod je Mojsiju najavio da će On izvesti Izrael iz Egipta u zemlju u kojoj teče med i mleko (2. Mojsijeva 3,8.17; 2. Mojsijeva 6,8). Bog je isto obećanje ponovio Isusu Navinu (Isus Navin 1,3), a u Davidovo vreme se to obećanje u velikoj meri, mada ne u potpunosti, ispunilo (1. Mojsijeva 15,18-21; 2. Samuilova 8,1-14; 1. O carevima 4,21; 1. Dnevnika 19,1-19).

Sada pročitajte Jevrejima 11,9.10.13-16. Ti stihovi jasno pokazuju da su Avram i ostali verni patrijarsi videli Hanan kao simbol, ili nagoveštaj, konačnog boravišta Božjeg otkupljenog naroda. U uslovima greha, nije moguće imati trajan dom. Život je prolazan, kao „para, koja se zamalo pokaže, a potom je nestane“ (Jakov 4,14). Kao Avramovi duhovni potomci, i mi moramo uvideti da „ovdje nemamo grada koji će ostati, nego tražimo onaj koji će doći“ (Jevrejima 13,14). Izvesnost budućeg života sa Hristom pruža nam postojanost u sadašnjem svetu promene i propadanja.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kakav bi uticaj Božje obećanje o novoj zemlji trebalo da ima na naše lično hrišćansko iskustvo? (Uporedite: Matej 5,5; 2. Korinćanima 4,17.18; Otkrivenje 21,9.10; Otkrivenje 22,17)
2. „Prava veličina je rezultat povinovanja Božjim zapovestima i usaglašavanja s Njegovom božanskom svrhom.“ – SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 293. Porazgovarajte o tome šta ova tvrdnja znači.

Zaključak: Obećanja! Kako su ona dragocena onome ko veruje! Hoće li se ispuniti? Vera kaže: Da.

AVRAMOVO POTOMSTVO

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jezekilj 16,8; 5. Mojsijeva 28,1.15; Jeremija 11,8; 1. Mojsijeva 6,5; Jovan 10,27.28; Galatima 3,26-29; Rimljanima 4,16.17.

Tekst za pamćenje: „A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji Onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome“ (1. Petrova 2,9).

U jednom malom gradu, sat u izlogu juvelirnice zaustavio se jednog dana u petnaest do devet. Mnogi od gradskih stanovnika zavisili su od tog sata da bi znali koje je vreme. Tog jutra su zaposleni muškarci i žene pogledali kroz prozor i videli da je tek petnaest do devet. Deca na putu do škole iznenadila su se videvši da ima još dosta vremena za tumaranje. Mnogi su tog jutra zakasnili zato što je jedan mali sat u izlogu juvelirnice stao.“ – C. L. Paddock, *God's Minutes* (Nashville, TN: Southern Publishing Association, 1965), p. 244, prilagođeno.

Kako je to prikladna ilustracija neuspaha drevnog Izraela! Gospod ih je postavio „usred naroda“ (Jezekilj 5,5), na strateško raskršće između tri kontinenta (Afrike, Evrope i Azije). Trebalo je da oni budu duhovni „sat“ ovom svetu.

Izrael je, međutim, kao i onaj sat u izlogu juvelirnice, u izviesnom smislu, stao. Ipak, to nije bio potpuni neuspeh, jer je i onda, kao i danas, Bog imao svoj verni ostatak. U središtu pažnje u našem proučavanju za ovu sedmicu biće identitet i uloga Božjeg pravog Izraela u svakom vremenu, uključujući i naše.

Kratka pregled pouke za ovu sedmicu: Koja je zavetna obećanja Gospod dao Izraelu? Koji su uslovi išli uz njih? Koliko se uspešno narod držao tih obećanja? Šta se dešavalo kad su bili neposlušni?

„MIMO SVE NARODE...“

„Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da Mu budeš narod osobit mimo sve narode na Zemlji“ (5. Mojsijeva 7,6).

Nema nikakve sumnje u to: Gospod je konkretno izabrao jevrejski narod da bude Njegov naročiti predstavnik na zemlji. Reč prevedena kao „osobit“ u uvodnom stihu, *segullah*, može da znači „vredna imovina“ ili „naročito blago“. Ključna stvar koju takođe treba imati na umu jeste da je taj izbor u potpunosti bio Božji čin, izraz Njegove blagodati. Nije bilo ničega u samom tom narodu zbog čega bi on zasluživao tu blagodat. Nije ni moglo da bude, jer je blagodat nešto što dolazi nezasluženo.

Pročitajte tekst Jezekilj 16,8. Kako nam on pomaže da objasnimo to što je Gospod izabrao Izrael?

„Zašto je Jahve izabrao Izrael? To je zagonetno pitanje. Bila je to mala grupa ljudi bez neke posebne kulture ili prestiža. Izrael nije posedovao nikakve posebne kvalitete koji bi opravdali takav jedan izbor. Bio je to isključivo Božji čin... Krajnji povod za taj izbor leži u tajni božanske ljubavi. Ipak, činjenica je da je Bog voleo Izrael i da ga je izabrao, i time ispunio obećanje dato očevima... On je izabran na osnovu Jahveove ljubavi prema njemu. Oslobođen je iz ropstva u Egiptu zahvaljujući ispoljavanju Jahveove sile. Neka jednom shvati te velike činjenice i uvideće da je zaista svet i posebno vrednovan narod. Otuda, svaka sklonost s njegove strane da se odrekne tako plemenitog statusa zaslužuje krajnju osudu.“ – J. A. Thompson, Deuteronomy (London: Inter-Varsity Press, 1974), pp. 130, 131.

Prema božanskom planu, trebalo je da Izraelci budu i carski i sveštencički rod. U jednom zlom svetu trebalo je da budu carevi, u moralnom i duhovnom smislu, tako što bi nadvladali carstvo greha. Kao sveštenici, trebalo je da se približe Gospodu u molitvi, u hvalospevima i žrtvama. Kao posrednici između Boga i paganskih naroda, trebalo je da služe kao učitelji, propovednici i proroci, i da budu primer svetog življenja – nebeski predstavnici prave religije.

Pogledajte rečenicu u uvodnom stihu, u kojoj Gospod kaže da je trebalo da oni budu „narod osobit mimo sve narode na Zemlji“. Uzimajući u obzir sve čemu nas Reč uči o vrlini poniznosti i opasnostima gordosti, šta po vašem mišljenju taj stih znači? U kom smislu je trebalo da oni budu „mimo“ svih naroda? Da li bi trebalo da primenimo tu zamisao i na nas kao crkvu? Ako bi trebalo, na koji način?

DOGOVOR O ZEMLJI (1. Mojsijeva 35,12)

Obećanje da će zemlja biti data Božjem narodu, Izraelu, prvo je upućeno Avramu, a zatim ponovljeno Isaku i Jakovu. Josif je u svom govoru na samrtnoj postelji ponovio to obećanje (1. Mojsijeva 50,24). Međutim, Bog je obavestio Avrama da će proći „četiri stotine godina“ pre nego što njegovi potomci budu došli u posed te zemlje (1. Mojsijeva 15,13.16). Ispunjenje tog obećanja počelo je u vreme Mojsija i Isusa Navina. Mojsije je ponovio božansku zapovest: „Eto, dao sam vam zemlju, uđite u nju, i uzmite zemlju“ (5. Mojsijeva 1,8).

Pročitajte tekst 5. Mojsijeva 28,1.15. Šta te reči podrazumevaju? Ukratko, zemlja će Izraelu biti data kao deo zaveta. Zavet podrazumeva obaveze. Koje je obaveze Izrael imao?

Prvi deo teksta 5. Mojsijeva 28 iznosi u glavnim crtama blagoslove koje će Izrael primiti ako bude sledio Božju volju. Drugi deo tog poglavlja bavi se kletvama koje će ih zadesiti ako ne budu poslušni. Te kletve su „u velikoj meri, ali ne u potpunosti, bile uzrokovane jednostavnim dopuštanjem grehu da u punom obimu ispolji svoje zle posledice... ‘Koji sije u tijelu svoje, od tijela će požnjeti pogibao’ (Galatima 6,8). Kao voda koja, prepuštena sebi, neće prestati da teče dok se njeni nivoi ne izjednače; kao sat koji, prepušten sam sebi, neće prestati da radi dok se potpuno ne istroši; kao drvo koje, ostavljeno da raste, ne može a da ne donese svoj rod – tako i greh ima nivo koji treba da dostigne, pravac u kom teče, plod koji treba da sazri, ali ‘je onoga kraj smrt’ (Rimljanima 6,21).“ – The Pulpit Commentary: Deuteronomy, H. D. M. Spence and Joseph S. Exell, edc. (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1985), vol. 3, p. 439.

Bez obzira na sva obećanja o zemlji, ona se nisu mogla ostvariti bezuslovno. Bila su deo zaveta. Izrael je morao da ispuni svoj deo nagodbe, a u slučaju da to ne učini, obećanja su se mogla poništiti. Gospod je vrlo jasno rekao, više puta, da će im zemlja, ako budu neposlušni, biti oduzeta. Pročitajte tekst 3. Mojsijeva 26,27-33. Teško je zamisliti da bi Gospod mogao biti otvoreniji nego u ovom tekstu.

Kao hrišćani, mi očekujemo da ćemo primiti i sačuvati obećane zemlje na nebu i obnovljenoj zemlji. One su obećane nama, baš kao što je ovozemaljska Obećana zemlja bila zaveštana Jevrejima. Razlika je, međutim, u tome što, kad jednom dospemo tamo, ne postoji mogućnost da je ikad više izgubimo (Danilo 7,18). U isto vreme, postoje uslovi da bismo tamo dospeli. Kako vi razumete koji su to uslovi, posebno u kontekstu spasenja jedino verom?

IZRAEL I ZAVET

„Ali ne poslušajte i ne prigrušite uha svojega, nego hodište svaki za mislima zloga srca svojega; zato pustih na njih sve riječi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše, a oni ne vršiš“ (Jeremija 11,8).

Pogledajte uvodni stih. Gospod kaže da će dovesti na njih „sve riječi ovoga zavjeta“. Ali, On govori o nečemu lošem! Mada smo mi skloni da mislimo da nam zavet donosi samo ono što je dobro, postoji i druga strana. To načelo se moglo videti u Nojevom slučaju. Bog je Noju ponudio nešto predivno – da ga poštedeti uništenja – ali, Noje je morao da posluša kako bi primio blagoslove Božje milosti. Da nije to učinio, usledila bi druga strana zaveta.

Uporedite današnji uvodni stih sa tekstom 1. Mojsijeva 6,5, koji govori o prepotopnom svetu. Koje paralele tu postoje? Šta ti stihovi govore kad je reč o tome koliko je za nas važno da kontrolišemo svoje misli?

Nažalost, istorija izraelskog naroda bila je najvećim delom ponavljanje obrasca otpada, praćenog božanskim sudovima, pokajanjem i jednim periodom poslušnosti. Samo u kratkom periodu, tokom vladavine Davida i Solomona, Izrael je imao kontrolu nad celom teritorijom Obećane zemlje.

Pogledajte sledeći tekst iz Knjige proroka Jeremije u vezi sa otpadničtvom Izraela: „Govore: Ako ko pusti ženu svoju, i ona otišavši od njega uda se za drugoga, hoće li se ovaj vratiti k njoj. Ne bi li se sasvijem oskvrnila ona zemlja? A ti si činila blud s mnogim milosnicima; ali opet vrati se k Meni, veli Gospod... Doista kao što žena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste Mene, dome Izrailjev, veli Gospod“ (Jeremija 3,1.20).

Tu dolazi do izražaja nešto čega smo se ranije dotakli: zavet koji Bog želi da uspostavi sa nama nije neki hladni, zakonski akt sačinjen između poslovnih ljudi koji nastoje da postignu najpovoljniji sporazum za sebe. Zavetni odnos je predanje, ozbiljno i sveto kao brak, i to je razlog što Gospod koristi upravo tu sliku.

Poenta je u tome da otpadništvo Izraela nije imalo svoj koren u neposlušnosti, već u raskidu ličnog odnosa sa Gospodom – raskidu koji je kao posledicu imao neposlušnost, čime su na kraju navukli na sebe kaznu.

Zašto je taj lični, relacioni aspekt tako presudan u hrišćanskom životu? Zašto smo, kad naš odnos sa Bogom nije ispravan, toliko skloni da padnemo u greh i pokažemo neposlušnost? Šta biste rekli nekome ko bi vam postavio sledeće pitanje: „Kako da razvijem odnos sa Bogom koji će biti dubok i pun ljubavi?“

OSTATAK

Uprkos ponavljanju ciklusa otpada u Izraelu, božanskih sudova i pokajanja, koju nadu pronalazimo u sledećim tekstovima?

- Isaija 4,3 _____

- Mihej 4,6.7 _____

- Sofonija 3,12.13 _____

Premda je Božji plan za drevni Izrael bio narušen neposlušnošću naroda, on nikad nije bio sasvim osujećen. Među korovom je još uvek raslo nešto cveća. Mnogi od starozavetnih proroka su govorili o tom vernom ostatku, koji će Bog skupiti za sebe u divan buket.

Božji cilj u stvaranju i očuvanju vernog ostatka bio je isti onaj koji je imao za ceo Izrael – da ga upotrebi kao svoje božanski postavljeno oruđe. „I javljaće slavu Moju po narodima“ (Isaija 66,19). Tim putem bi se i drugi pridružili vernima i dolazili „da se poklone Caru, Gospodu nad vojskama“ (Zaharija 14,16). Dakle, ma koliko da situacija postane loša, Bog uvek ima neke verne ljude koji će, uprkos otpadu u redovima Božjeg izabranog naroda, sačuvati svoj poziv i izbor (2. Petrova 1,10). Ukratko, kakve god propuste pravio narod kao celina, uvek će biti onih koji će nastojati da, najbolje što mogu, održe svoju stranu zaveta (videti, na primer 1. O carevima 19,14-18). I mada će možda i sami stradati sa svojim narodom (kao u slučaju izgnanstva iz zemlje), ipak će doživeti ono konačno i slavno ispunjenje zavetnog obećanja koje se odnosi na večni život.

Pročitajte tekst Jovan 10,27.28. Šta Isus tu govori? Primenite Njegove reči i obećanja sadržana u njima na situaciju koja se tiče otpada u drevnom Izraelu. Kako nam te reči pomažu da objasnimo postojanje vernog ostatka?

Pre par godina, jedna mlada žena se u potpunosti odrekla svoje vere, uglavnom zato što je bila obeshrabrena grehom, otpadom i licemerjem koje je videla u svojoj lokalnoj crkvi. „Ti ljudi nisu zaista hrišćani“, rekla je, koristeći to kao izgovor da odustane od svega. Na osnovu načela koja smo danas proučavali, odgovorite zašto je njen izgovor tako neubedljiv?

DUHOVNI IZRAEL

Ma kakve greške i propuste da je pravio drevni Izrael, Gospod nije odustao od svog plana da stvori veran narod koji će Mu služiti. Zapravo, Stari zavet je ukazivao na vreme kada će Bog stvoriti duhovni Izrael, odano telo vernika, sastavljeno od Jevreja i obraćenih neznabožaca, koje će nastaviti delo propovedanja evanđelja svetu. Dobrodošli u ranu crkvu.

Pročitajte Galatima 3,26-29.

1. O kom obećanju Pavle govori u 29. stihu?
2. Koji ključni element čini neku osobu naslednikom tih obećanja? (Galatima 3,26)
3. Zašto Pavle ruši razlike kad je reč o polu, nacionalnosti i društvenom statusu?
4. Šta znači biti „jedno u Hristu“?
5. Pročitajte tekst Rimljanima 4,16.17. Kako nam ti stihovi pomažu da razumemo ono što Pavle govori u Galatima 3,26-29?

Kao Avramov potomak, Hristos je, u posebnoj smislu, postao naslednik zavetnih obećanja. Krštenjem mi ulazimo u srodstvo sa Hristom, a preko Njega stičemo pravo na obećanja data Avramu. Dakle, sve što je Bog obećao Avramu nalazi se u Hristu, a mi polažemo pravo na ta obećanja, ne zbog naše nacionalnosti, rase, ili pola, već na osnovu blagodati, koju nam Bog daruje putem vere.

„Dar Avramu i njegovom potomstvu nije obuhvatao samo Hanan, već celu Zemlju. Tako apostol kaže: ‘Jer obećanje Avramu i potomstvu njegovu da bude naslednik sveta, ne bi zakonom nego pravdom vere’ (Rimljanima 4,13). A Biblija jasno uči da obećanja data Avramu treba da se ispune preko Hrista... (Vernici) dobijaju ‘nasledstvo nepropadljivo, koje neće istrunuti ni uvenuti (1. Petrova 1,4) – Zemlju oslobođenu prokletstva greha.’ – Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 170 (original). To obećanje će se doslovno ispuniti kad sveti budu živeli sa Hristom na novoj zemlji kroz svu večnost (Danilo 7,27).

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Istorija proroka i careva od Elen G. Vajt pročitajte poglavlja pod naslovom „Gospodnji vinograd“, str. 15-22 (original); „Nada za neznabošce“, str. 367-378 (original) i „Dom Izrailjev“, str. 703-721 (original).

„Bog ne priznaje nikakve razlike zasnovane na nacionalnosti, rasi ili kasti. On je Stvoritelj celog čovečanstva. Svi ljudi stvaranjem pripadaju istoj porodici, i svi su jedno na osnovu otkupljenja. Isus je došao da obori svaki zid razdvajanja, da otvori svako odeljenje u tremovima Hrama, tako da svaka duša slobodno može da dođe Bogu. Njegova ljubav je tako široka, tako duboka, tako potpuna da svuda prodire. Ona iz podnožja sotoninog uticaja uzdiže one koji su bili zavedeni njegovim prevarama, i stavlja ih pored Božjeg prestola, prestola koji je okružen dugom obećanja. U Hristu nema ni Jevrejina ni Grka, roba ni slobodnjaka.“ – Elen G. Vajt, Istorija proroka i careva, str. 369, 370 (original).

Pročitajte tekst 1. Petrova 2,9.10 da biste otkrili koja četiri zvanja Petar pripisuje crkvi. Većina tih zvanja su povezana sa sledećim starozavetnim tekstovima koji se odnose na Izrael: 2. Mojsijeva 19,6 i Isaija 43,20. Šta svako od tih zvanja naglašava u vezi sa odnosom crkve prema Bogu? (Na primer, zvanje „izabrani rod“ naglašava činjenicu da je Bog izabrao crkvu i namenio joj naročitu ulogu.)

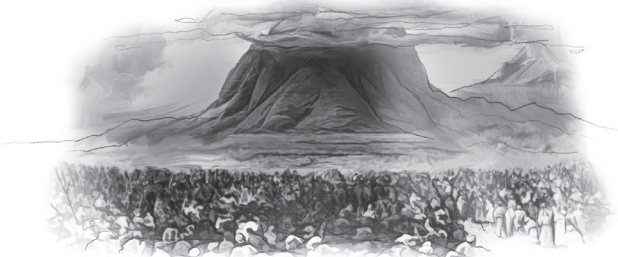
PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. U drevnom Izraelu, sveštenici su prinosili životinjske žrtve koje su ukazivale na Mesiju. Kao pripadnici carskog sveštenstva, koje vrste žrtava članovi crkve treba da prinosе danas? (1. Petrova 2,5)
2. Bog je odvojio Izrael od sveta da bi on mogao da bude sveti narod. Osim toga, trebalo je da oni dele istine o spasenju sa svetom. Isto važi i za crkvu danas. Kako je moguće odvojiti se od sveta, a u isto vreme biti u mogućnosti da objavljujemo evanđelje svetu? Kako nam iskustvo Izraela i Isusov primer pomažu da odgovorimo na to pitanje?
3. Bog je uvek čuvao ostatak u drevnom Izraelu. Razmislite o Iliji i ostatku koji je postojao u njegovo vreme (1. O carevima 19; zapazite posebno 18. stih). Zašto je često lakše biti veran Bogu među svetovnim ljudima nego među nevernim članovima sopstvene crkvene porodice?

Zaključak: Božji pravi Izrael (bilo pre ili posle Krsta) jeste Izrael vere, sastavljen od ljudi koji žive u duhovnom, zavetnom odnosu sa Njim. Takvi deluju kao Njegovi predstavnici, nudeći svetu evanđelje Njegove spasonosne blagodati.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

ZAVET SA SINAJA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 5. Mojsijeva 1,29-31; Osija 11,1; Otkrivenje 5,9; 5. Mojsijeva 29,10-13; 2. Mojsijeva 19,5,6; Rimljanima 6,1,2; Otkrivenje 14,12; Rimljanima 10,3.

Tekst za pamćenje: „Vidjeli ste šta sam učinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k Sebi“ (2. Mojsijeva 19,4).

Mali dečak iz porodice koja je imala sedmoro dece doživeo je nesreću i odveden je u bolnicu. U njegovom domu je retko kad bilo dovoljno bilo čega. On nikad nije dobio više od pola šolje mleka. Ako bi šolja bila puna, delila se između dvoje dece, tako da je onaj ko je prvi pio morao da pazi da ne otpije previše. Pošto je mališan udobno smešten u bolnici, medicinska sestra mu je donela veliku šolju mleka. Čeznutljivo je pogledao u nju za trenutak, a onda je, setivši se oskudice u svom domu, pitao: ‘Koliko smem da popijem?’ Sestra je suznih očiju i sa knedlom u grlu odgovorila: ‘Popij sve, maleni, popij sve!’ – H. M. S. Richards, „Free Grace“, Voice of Prophecy News, June 1950, p. 4.

Kao u slučaju ovog dečaka, za drevni Izrael, kao i za nas danas, bila je privilegija da slobodno pije sa izvora spasenja. Izbavljenje Izraela od viševekovnog robovanja i tlačenja predstavljalo je veličanstveno ispoljavanje božanske blagodati. Na isti način, božanska blagodat je uključena u naše prevazilaženje zavisnosti od greha.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Koju sliku je Gospod upotrebio da bi opisao svoj odnos sa Izraelom? U kom smislu se priče o Izlasku i Sinaju mogu uporediti sa ličnim spasenjem? Koja je bila uloga zakona u zavetu sa Sinajom?

NA ORLOVIM KRILIMA

Izrael je, kao narod, ogrezao u egipatski paganizam tokom dugih, teških vekova, i to iskustvo je nesumnjivo zamaglilo njegovo znanje o Bogu, Njegovoj volji i Njegovoj dobroti.

Kako je Gospod mogao ponovo da ih zadobije za sebe?

Za početak, pokazao je iskrenu ljubav prema Izraelu, koja se ispoljila kroz Njegova moćna dela izbavljenja. Pokušao je da privuče narod da ljubavlju uzvratu na Njegovu zavetnu ponudu. Zato ih je sa Sinaja najpre podsetio na svoja milostiva dela u njihovu korist.

Koje dve ilustracije opisuju način na koji je Gospod vodio Izrael od Egipta do Sinaja?

- 2. Mojsijeva 19,4; 5. Mojsijeva 32,10-12 _____

- 5. Mojsijeva 1,29-31; Osija 11,1 _____

Čemu su te ilustracije mogle da pouče Izrael (a i nas) o prirodi Božjeg stava prema Njegovom narodu?

Te ilustracije pokazuju da je naš Bog i te kako svestan naše bespomoćnosti. Čitajte tekst Psalmi 103,13.14. U obe te slike o orlu i roditelju koji se brine za svoje dete, osećamo Božju zainteresovanost za naše dobro. On je nežan, pruža podršku, zaštitu i ohrabrenje, u želji da nas dovede do pune zrelosti.

„Orao je poznat po neuobičajenoj posvećenosti svojim mladuncima. Takođe se zna da on živi na nedostupnim planinskim vrletima. Učeći svoje mladunce da lete, on ih nosi na svojim leđima do tih uzvišenih vrhova, a onda ih pušta da slobodno padaju. Ako je mladunac još uvek suviše slab i preplašen da bi leteo, orao-otac se podvuče ispod njega, prihvati ga na svoja leđa i ponovo se s njim vine ka gnezdu na stenovitij litici. I upravo to je, kaže božanski glas, način na koji 'sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi'“ – George A. F. Knight, *Theology of Narration* (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1976), p. 128.

Uporedite Božju zainteresovanost za nas sa našom zainteresovanosti jednih za druge. Kako bi Njegova briga za nas trebalo da utiče na našu brigu za druge?

Na osnovu svog ličnog iskustva, kojih ilustracija se možete setiti koje opisuju Božje nesebično interesovanje za nas? Smislite sami neke slikovite prikaze, na osnovu ličnog iskustva. Poslužite se i primerima iz kulture u kojoj živite. Podelite ih sa drugima u svom razredu.

OBRAZAC SPASENJA

„Zato kaži sinovima Izrailjevijem: Ja sam Gospod, i izvešću vas ispod bremena misirskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim. I uzeću vas da Mi budete narod, i Ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam Ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena misirskih“ (2. Mojsijeva 6,6.7).

Pogledajte uvodni tekst. Koje načelo, kao i ranije, nalazimo u njemu u vezi sa Božjom ulogom u zavetnom odnosu sa čovečanstvom (usredsredite se na to koliko se često reč „ja“ pojavljuje u tim stihovima)?

Oslobođenje Izraela iz egipatskog ropstva i izbavljenje Noja i njegove porodice od Potopa su dva istaknuta spasonosna događaja u Mojsijevim spisima. Oba pružaju uvide u nauku o spasenju. Ali posebno je izlazak iz Egipta događaj koji pruža uvid u taj osnovni obrazac.

Kad Bog kaže Izraelu (preko Mojsija) „Izbaviću vas“ (2. Mojsijeva 6,6, kurziv dodat), On doslovno kaže: „Biću vaš osvetnik“ ili *go'el*.

„Reč *izbaviću* u 6. stihu (2. Mojsijeva 6,6) odnosi se na člana porodice koji plaća otkup za drugog člana porodice, pogotovu kad je taj član u ropstvu zbog dugova, ili treba da ode u ropstvo. Izrael očigledno nije imao ovozemaljskog rođaka da ga otkupi, ali sada je Bog bio rođak Izraela, njegov osvetnik.“ – Bernard L. Ramm, *His Way Out* (Glendale, CA: Regal Books Division, G/L Publications, 1974), p. 50.

Kako vi razumete tu zamisao da Bog „otkupljuje“ svoj narod iz ropstva? Koja je cena morala da bude plaćena? Šta nam to govori o našoj vrednosti? (Videti Marko 10,45; 1. Timotiju 2,6, Otkrivenje 5,9.)

U tekstu 2. Mojsijeva 3,8 Bog kaže da On „siđe“ da izbavi Izrael. To je uobičajena jevrejska reč za Božju interakciju sa ljudima. Bog je na nebu, a mi smo na zemlji, i jedino ako siđe na zemlju, Bog može da nas iskupi. U najdoslovnijem smislu, tek kad je Isus sišao, živeo, stradao, umro i vaskrsao za nas, mi smo mogli da budemo spaseni. „I Riječ postade tijelo i useli se u nas“ (Jovan 1,14) – to je još jedan način da se kaže da je Bog sišao kako bi nas spasao.

ZAVET SA SINAJA

Druga knjiga Mojsijeva skreće pažnju čitaocima na tri glavna događaja. Kao tri planine, sam izlazak, sklapanje zaveta i izgradnja šatora od sastanka uzdižu se nad sitnijim događajima u podnožju. Sklapanje zaveta, zabeleženo u tekstu 2. Mojsijeva 19-24, predstavljalo bi Mont Everest među te tri „planine“. Kratak pregled teksta 2. Mojsijeva 19-24 otkriva redosled i uzajamnu povezanost događaja.

Čak i ako nemate vremena da potražite sve navedene stihove, obratite pažnju na redosled događaja:

1. Izrael dolazi u podnožje Sinaja i podiže privremeni logor nakon što ga je Gospod izbavio (2. Mojsijeva 19,1.2).
2. Bog nudi da uspostavi zavet sa Izraelom (2. Mojsijeva 19,3-6).
3. Izrael odgovara prihvatanjem zaveta (2. Mojsijeva 19,7.8).
4. Pripreme za zvanično primanje zaveta (2. Mojsijeva 19,9-25).
5. Objava Deset zapovesti (2. Mojsijeva 20,1-17).
6. Mojsije kao posrednik zaveta (2. Mojsijeva 20,18-21).
7. Detaljno objašnjenje načela zaveta (2. Mojsijeva 20,22 – 2. Mojsijeva 23,22).
8. Ozvaničenje zaveta (2. Mojsijeva 24,1-18).

Ovaj zavet ima ključnu ulogu u planu spasenja. To je četvrti zavet koji se navodi u Bibliji (prethodili su mu zaveti sa Adamom, Nojem i Avramom), i Bog se u njemu otkriva potpunije nego ranije, pogotovu što je, ovom prilikom, uspostavljen celokupni ritualni sistem svetilišta. Dakle, svetilište postaje sredstvo pomoću kojeg Bog pokazuje narodu plan spasenja koji je trebalo da oni otkriju svetu.

Mada je izbavio Izrael iz egipatskog ropstva, Gospod je želeo da oni shvate da spasenje ima i dublji, značajniji smisao nego što je sloboda od čisto fizičkog robovanja. Želeo je da ih izbavi od greha, krajnjeg ropstva, a to se moglo ostvariti samo žrtvovanjem Mesije, na šta su upućivali tipovi i simboli službe u svetilištu. Zato ne čudi što je, ubrzo nakon oslobođenja iz ropstva i davanja zakona, Izraelcima naloženo da izgrade svetilište i uspostave službu u njemu, jer im je preko nje Bog otkrio plan spasenja – koji je u stvari pravi smisao i svrha zaveta. Jer zavet ne predstavlja ništa ako to nije zavet spasenja koje Gospod nudi palom čovečanstvu. To je bila suština zaveta u Edemu, i to je bila suština zaveta na Sinaju.

Zašto je bio neophodan zavet između Boga i izraelskog naroda? (Pogledajte tekst 5. Mojsijeva 29,10-13. **Obratite posebno pažnju na onaj vid zaveta koji se tiče uzajamnih odnosa.)**

BOG I IZRAEL

„A sada ako dobro uzaslušate glas Moj i usčuvate zavjet Moj, bićete Moje blago mimo sve narode, premda je Moja sva Zemlja. I bićete Mi carstvo svešteničko i narod svet. To su riječi koje ćeš kazati sinovima Izrailjevim“ (2. Mojsijeva 19,5.6).

U ovim stihovima Bog nudi da uspostavi zavet sa decom Izraela. Mada ih Gospod u izvesnom smislu poziva, taj poziv im nije automatski uručen bez njihovog pristanka. Oni su morali da saraduju. Čak je i njihovo izbavljenje iz Egipta podrazumevalo njihovu saradnju – da nisu učinili ono što je Gospod rekao (premazali dovratnike krvlju), ne bi bili izbavljeni. Bilo je tako jednostavno.

Ni ovde im Gospod ne kaže: „Svidelo vam se ili ne – bićete moje blago i narod svet.“ To tako ne ide, i to nije ono o čemu tekst govori.

Pročitajte stihove koje smo naveli u uvodu – 2. Mojsijeva 19,5.6. Kako to što Gospod tu govori razumete u kontekstu spasenja verom? Da li zapovest o poslušnosti Gospodu na neki način osporava pojam spasenja blagodaću? Kako vam sledeći tekstovi pomažu da dođete do odgovora? Rimljanima 3,19-24; Rimljanima 6,1.2; Rimljanima 7,7; Otkrivenje 14,12.

„Mi ne stičemo spasenje svojom poslušnošću, jer spasenje je dar od Boga koji treba da se primi verom. Ali poslušnost je plod vere.“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, str. 61 (original).

Razmišljajte o tome šta je sve Gospod bio spreman da učini za izraelski narod – ne samo što ih je na čudesan način izbavio iz egipatskog ropstva, već je želeo i da ih učini svojim naročitim blagom, narodom sveštenika. Zasnivajući njihov odnos prema Njemu na spasenju koje im je pružio (i fizičkom, od ropstva u Egiptu, i večnom), Gospod je nastojao da ih uzdigne na takav duhovni, intelektualni i moralni nivo da postanu čudo starog sveta. A sve to da bi ih upotrebio da propovedaju evanđelje ostalim narodima. Jedino što je trebalo da urade za uzvrat, bilo je da poslušaju.

Na koje načine bi naše lično, iskustvo jedan-na-jedan sa Gospodom trebalo da odražava ta ista načela koja vidimo ovde u današnjoj pouci?

OBEĆANJA, OBEĆANJA... (2. Mojsijeva 19,8)

Na prvi pogled sve izgleda dobro. Gospod izbavlja svoj narod, daje im zavetna obećanja, i oni to prihvataju – radiće sve ono što Gospod od njih traži. Deluje kao dogovor „sklopljen na nebu“, zar ne?

Međutim, pročitajte sledeće tekstove. Koje uvide nam oni pružaju u vezi sa Izraelovim odgovorom na zavet?

- Rimljanima 9,31.32 _____

- Rimljanima 10,3 _____

- Jevrejima 4,1.2 _____

Šta god Bog tražio da učinimo, naš odnos sa Njim mora se zasnovati na veri. Vera obezbeđuje osnov na koji se dela nadovezuju. Dela sama po sebi, ma koliko dobronamerna, ma koliko iskrena, ma koliko brojna, ne mogu nas učiniti prihvatljivim u očima svetog Boga. Ona to nisu mogla u vreme starog Izraela, a ne mogu ni u naše vreme.

Ali ako Biblija uvek iznova naglašava dela, zašto dela ne mogu da nas učine prihvatljivima u Božjim očima? (Videti Isaija 53,6; Isaija 64,6; Rimljanima 3,23.)

Nažalost, jevrejski narod je verovao da je poslušnost postala sredstvo, a ne rezultat njihovog spasenja. Tražili su pravednost u poslušnosti zakonu, a ne Božju pravednost koja se stiče verom. Zavet sa Sinaja – mada praćen mnogo detaljnijim nizom uputstava i zakona – bio je osmišljen kao zavet blagodatni poput svih ostalih zaveta koji su mu prethodili. Ta blagodat koja se besplatno daruje ostvaruje promenu srca koja vodi ka poslušnosti. Problem, naravno, nije bio u njihovim pokušajima da budu poslušni (zavet je zahtevao da budu poslušni). Problem je bio u vrsti „poslušnosti“ koju su oni pokazivali, koja zapravo i nije bila poslušnost, kao što je kasnija istorija tog naroda i pokazala.

Pažljivo pročitajte tekst Rimljanima 10,3, naročito poslednji deo. Na šta Pavle tu ukazuje? Šta se dešava sa ljudima koji nastoje da postignu svoju ličnu pravednost? Zašto takav pokušaj neizbežno vodi u greh, nepravdu i pobunu? Osvrnimo se na sopstveni život. Zar nismo u opasnosti da učinimo to isto?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci od Elen G. Vajt pročitajte poglavlja pod naslovom „Izlazak iz Egipta“, str. 281-290 (original); „Od Crvenog mora do Sinaja“, str. 291-302 (original) i „Izrailj dobija zakon“, str. 303-314 (original).

„Duh robovanja rađa se iz nastojanja da živimo u skladu s legalističkom religijom, kroz težnju da sopstvenom snagom ispunimo zahteve zakona. Za nas ima nade samo ako prihvatimo avramovski zavet, koji je zavet blagodatni posredstvom vere u Hrista Isusa. Evanđelje propovedano Avramu, na osnovu koga je on imao nadu, bilo je isto evanđelje koje se propoveda nama danas, na osnovu koga mi imamo nadu. Avram je gledao na Isusa, koji je isto tako Začetnik i Dovršitelj naše vere.“ – Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 1077.

„Za vreme robovanja u Egiptu, mnogi Izrailjci su u velikoj meri zaboravili Božji zakon i pomešali Njegove propise s neznabožskim običajima i tradicijama. Bog ih je doveo na Sinaj i tu im je sopstvenim glasom objavio svoj Zakon.“ – Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 334 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. U kom smislu je taj zavetni odnos bio osmišljen tako da očuva fizičke i duhovne slobode Izraela? (Videti 3. Mojsijeva 26,3-13; uporediti sa tekstom 5. Mojsijeva 28,1-15.)
2. Pročitajte ponovo tekst 2. Mojsijeva 19,5.6. Zapazite da Gospod iznosi tvrdnju da je „Moja sva Zemlja“. Zašto je On to rekao, pogotovo u tom kontekstu, kad je nastojao da uspostavi zavet s tim narodom? Kako se naše razumevanje Subote, i svega što ona predstavlja, uklapa u to?
3. Jasno nam je da su nam gresi oprošteni samo na osnovu Božje blagodati. Ali kako razumemo ulogu Božje blagodati u našem osposobljavanju da vodimo život vere i poslušnosti?

Zaključak: Zavet koji je Bog uspostavio sa Izraelom kod Sinaja bio je zavet blagodati. Pošto im je dato obilje dokaza o Njegovoj milosrdnoj ljubavi i staranju kroz neobično izbavljenje iz egipatskog ropstva, Bog je pozvao taj narod da uđe u zavet s Njim – zavet koji će očuvati i proširiti njihove slobode. Mada je odgovorio potvrdno, narodu je nedostajalo iskrene vere motivisane ljubavlju. Njihova kasnija istorija ukazuje da, najvećim delom, nisu uspjeli da shvate pravu prirodu tog zaveta. Iskvarili su ga i pretvorili u sistem spasenja delima. Mi ne treba da sledimo Izrael u njegovim propustima, i da zanemarimo veličanstvenu blagodat koja se pruža grešnicima.

ZAVETNI ZAKON

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 2. Mojsijeva 19,6; Isaija 56,7; Jevrejima 2,9; 5. Mojsijeva 4,13;5. Mojsijeva 10,13; Amos 3,3; 1. Mojsijeva 18,19.

Tekst za pamćenje: „I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji Ga ljube i drže zapovijesti Njegove“ (5. Mojsijeva 7,9).

Jedan od važnih izraza u 23. Psalmu ukazuje kuda to Bog želi da nas povede. „Vodi me *stazama pravednim* imena radi svojega“, izjavljuje David u 3. stihu (kurziv dodat). Zbog svoje moralne ispravnosti, Bog nas nikad neće povesti stranputicom. On će obezbediti sigurne staze za naše duhovno hodaње kroz život.

Koje su to sigurne i „pravedne staze“? Pisac jednog drugog psalma odgovara na to pitanje kroz molitvu: „Postavi me *na stazu zapovijesti svojih*, jer mi je ona omiljela“ (Psalmi 119,35, kurziv dodat). „Jer su sve zapovijesti Tvoje pravedne“ (Psalmi 119,172). Božji zakon je sigurna, čvrsta staza koja vodi kroz opasnu močvaru ljudskog postojanja.

Naša pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na Božji zakon i njegovo mesto u okviru zaveta sa Sinaja.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Šta je biranje Izraela značilo? Koje paralele postoje između biranja Izraela i biranja nas? Koliko je zakon bio važan za zavet? Da li zavet dolazi bezuslovno? Zašto je poslušnost tako važan sastavni deo zavetnog odnosa?

IZBOR IZRAELA (5. Mojsijeva 7,7)

Jevrejska tradicija uči da je Bog načinio zavet sa Izraelom samo zato što su ga drugi narodi pre toga odbili. Mada nema biblijskih dokaza za to stajalište, ono nam ipak pomaže da bolje razumemo poruku da, ma koji razlog Gospod imao da izabere jevrejski narod, to sigurno nije bilo zato što su oni ičim zasluživali tu visoku čast i privilegiju koju im je dao. Oni nisu imali nikakvih zasluga koje bi ih učinile dostojnim Božje ljubavi i prednosti da ih On izabere za svoj narod. Bili su malobrojni – samo grupa porobljenih plemena, politički i vojno slabi. Osim toga, kad je reč o kulturi i religiji, bili su izmešani, neupečatljivi i bez mnogo uticaja. Dakle, osnovni razlog za izbor Izraela leži u tajni Božje ljubavi i blagodati.

Međutim, u isto vreme moramo biti oprezni u vezi s takvim shvaćanjem izbora, jer lako može dovesti do teoloških nesporazuma. Radi čega je Bog izabrao Izraelce? Da li zato da bi oni bili spaseni, dok su svi ostali predodređeni da budu odbačeni i izgubljeni? Ili zato da bi nudili svetu ono što je njima ponuđeno? Kako nam sledeći stihovi pomažu da dođemo do odgovora na ta pitanja?

- 2. Mojsijeva 19,6 _____

- Isaija 56,7 _____

- Jevrejima 2,9 _____

Kao adventisti sedmog dana, mi volimo da gledamo na sebe kao na savremeni pandan Izraelu – pozvani smo od Gospoda, ne zato da bismo bili jedini spaseni, već da bismo svetu objavljivali vest o spasenju u kontekstu poruka trojice anđela. Ukratko, mi verujemo da imamo da kažemo nešto o čemu niko drugi ne govori. To je, u osnovi, ista situacija u kojoj se nalazio i drevni Izrael. Svrha biranja Izraela nije bila da pretvori jevrejski narod u neki ekskluzivni klub, u okviru kog će oni čuvati obećanje o spasenju i iskupljenju za sebe. Naprotiv, ako verujemo da je Hristos umro za celo čovečanstvo (Jevrejima 2,9), onda je spasenje koje je Gospod ponudio Izraelu, isto tako ponuđeno celom svetu. Od Izraela se očekivalo da se, preko njega, sazna za spasenje. I naša crkva je pozvana na isto delo.

Osvrnite se na svoju ulogu u crkvi. Šta biste mogli da preduzmete kako biste doprineli delu koje smo pozvani da obavljamo? Imajte na umu da, ukoliko aktivno ne doprinosite delu, onda mu vrlo verovatno, bar u izvesnoj meri, stojite na putu.

VEZE KOJE NAS DRŽE ZAJEDNO

„I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset riječi, koje napisa na dve ploče kamene“ (5. Mojsijeva 4,13).

Ma koliko mi naglašavali da je zavet uvek zavet blagodatni, i da je uvek rezultat ispoljavanja Božje nezaslužene naklonosti prema onima koji uđu u zavetni odnos sa Njim, blagodat nije dozvola za neposlušnost. Naprotiv, zavet i zakon čine celinu. Oni su, zapravo, neodvojivi.

Pogledajte uvodni tekst. Na koji način on tesno povezuje zavet i zakon? Kako on pokazuje koliko je zakon temeljno važan za zavet?

Kad razmišljate o tome šta je zavet, pojam zakona kao njegovog sastavnog dela dobija smisao. Ako razumemo da je zavet, između ostalog, odnos, onda neke vrste pravila i granica moraju da se postave. Koliko dugo bi trajali brak, prijateljstvo ili poslovni odnos ukoliko ne bi bilo nikakvih granica ni pravila, bilo da se ona konkretno izražavaju ili prećutno podrazumevaju? Zamislite kad bi muž odlučio da nađe devojkicu, prijatelj da se posluži novčanikom onog drugog, ili poslovni partner da, bez dogovora sa drugom stranom, uključi nekog trećeg u njihov zajednički poduhvat. Takvi postupci bi narušili pravila, zakone i principe. Koliko dugo bi odnosi trajali pod takvim okolnostima? Zato se moraju povući granice i postaviti pravila. Jedino tako se odnos može očuvati.

U stvari, različiti izrazi kao što su zakon (Psalmi 78,10), uredbe (Psalmi 50,16), svedočanstva (Psalmi 25,10), zapovesti (Psalmi 103,18), i reč Gospodnja (5. Mojsijeva 33,9) paralelni su ili vrlo blisko povezani (ako nemaju čak i isto značenje) sa rečju „zavet“. Očigledno, „riječ ovoga zavjeta“ (Jeremija 11,3.6.8) jesu reči Božjeg zakona, uredba, svedočanstava i zapovesti.

Božji zavet s Njegovim narodom, Izraelom, sadržavao je različite zahteve koji su bili presudni za očuvanje tog posebnog odnosa koji je On želeo da uspostavi s njima. Da li se danas nešto promenilo?

Setite se nekoga s kim imate blizak odnos. A sada zamislite šta bi se dogodilo s tim odnosom ako se ne biste osećali sputanim bilo kojim pravilom, normom, zakonom, već biste smatrali da imate potpunu slobodu da činite šta god želite. Čak i ako kažete da volite tu osobu i da će sama ta ljubav odrediti kako da se ponašate prema njoj, zašto su ipak potrebna pravila? Razgovarajte o tome.

ZAKON UNUTAR ZAVETA (5. Mojsijeva 10,12,13)

Šta vam prvo dođe na um kad pomislite na zakon? Policijski službenici, saobraćajne kazne, sudije i zatvor? Ili ograničenja, pravila, autoritativni roditelji i kazne? Ili, možda, pomislite na red, sklad, stabilnost? Možda čak i na... ljubav?

Jevrejska reč *torah*, koja se u našoj Bibliji prevodi kao „zakon“, zapravo znači „učenje“ ili „uputstvo“. Taj izraz se može odnositi na sva Božja uputstva, bilo moralna, građanska, društvena ili verska. On obuhvata sve mudre savete koje je Bog velikodušno dao svom narodu, kako bi mogao da doživi izobilan život, fizički i duhovno. Nije čudo što je psalmista nazvao blaženim čoveka kome je „omilio zakon Gospodnji i o zakonu Njegovu misli dan i noć“ (Psalmi 1,2).

Kad čitamo zakon ili Toru – uputstva i učenja zabeležena u Mojsijevim knjigama, koja su postala deo zaveta sa Izraelom – ono što ostavlja snažan utisak je širina spektra tih uputstava. Zakon dotiče svaku pojedinost načina života u Izraelu – poljoprivredu, građansku vlast, društvene odnose i bogoslužjenje.

Zašto je, po vašem mišljenju, Bog dao toliko uputstava Izraelu? (Videti 5. Mojsijeva 10,13.) U kom smislu su ta uputstva bila „za njihovo dobro“?

Uloga „zakona“ unutar zaveta bila je da pruži smernice za novi život ljudskim učesnicima u zavetu. Zakon predstavlja učesnicima zaveta volju Boga, koga pojedinac u punom smislu upoznaje kroz poslušnost verom prema Njegovim zapovestima i drugim izrazima Njegove volje.

Uloga koju zakon igra unutar žive realnosti zavetnog odnosa pokazala je da Izrael nije mogao da sledi puteve drugih naroda. Oni nisu mogli da žive samo u skladu sa prirodnim zakonima, ljudskim potrebama, željama, pa čak ni društvenim, političkim i ekonomskim zahtevima. Mogli su da nastave da žive kao Božji sveti narod, carsko sveštenstvo i posebno blago jedino na osnovu beskompromisne poslušnosti otkrivenoj volji Boga koji je uspostavio zavet u svim oblastima života.

Poput drevnog Izraela, i adventisti sedmog dana su, kroz savremenu manifestaciju proročkog dara, primili širok spektar saveta koji prožimaju svaku fazu hrišćanskog življenja. Zašto bi trebalo da na te savete gledamo kao na Božji dar, a ne kao na opasnost po slobodu mišljenja i ponašanja? U isto vreme, s kojim opasnostima se suočavamo ako taj dar pretvorimo u nešto legalističko, kao što su Izraelci učinili sa svojim darovima? (Videti Rimljanima 9,32.)

POSTOJANOST BOŽJEG ZAKONA

Kojoj nas istini o Bogu prisutnost Božjeg zakona unutar zavetnog odnosa uči u vezi s Njegovom suštinskom prirodom? Malahija 3,6; Jakov 1,17.

Božji zakon je usmeni i pisani izvor Njegove volje (uporedite Psalmi 40,8). Budići da je to prepis Njegovog karaktera, njegova prisutnost unutar zaveta uverava nas u Božju postojanost i pouzdanost. Mada nećemo uvek biti u stanju da proniknemo u delovanje Njegovog providenja, ipak znamo da je On dostojan poverenja. Njegovim svemirom vladaju nepromenljivi moralni i fizički zakoni. To je činjenica koja nam daje pravu slobodu i sigurnost.

„Uverenje da je Bog pouzdan i da se na Njega možemo osloniti zasniva se na činjenici da je On Bog zakona. Njegova volja i Njegov zakon su jedno. Bog kaže da je nešto ispravno zato što to opisuje najbolje moguće odnose. Prema tome, Božji zakon nikad nije proizvoljan niti podložan hirovima i uobrazilji. To je nešto najpostojanije u svemiru.“ – Walter R. Beach, *Dimensions in Salvation* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1963), p. 143.

Ako Božji zakon ne može da spase čoveka od greha, zašto ga je Bog učinio delom zaveta? (Savet: pogledajte stih Amos 3,3.)

Odnos zahteva dogovor i slogu. S obzirom da Bog nije samo Stvoritelj sveta, već i njegov moralni Vladao, od presudne je važnosti za sreću Njegovih stvorenih, inteligentnih bića da žive u skladu s njim. Božji zakon, izraz Njegove volje je, prema tome, osnov Njegove vladavine. On prirodno postaje norma ili obaveza zavetnog dogovora i odnosa. Njegova svrha nije da spase, već da definiše našu dužnost prema Bogu (od 1. do 4. zapovesti) i prema bližnjima (od 5. do 10. zapovesti). Drugim rečima, on pokazuje način na koji, po Božjoj zamisli, Njegova deca po zavetu treba da žive, radi sopstvene sreće i blagostanja. On je sprečavao Izrael da ga zameni nekom drugom filozofijom kao načinom života. Svrha zavetnog odnosa bila je, i još uvek jeste, da vernika, putem Božje preobražavajuće blagodat, dovede u sklad sa Božjom voljom i karakterom.

Osvrnite se oko sebe. Zar ne vidite poražavajuće posledice bezakonja? Zar ne vidite, čak i u vlastitom životu, štetu izazvanu kršenjem Božjeg zakona? Na koji način nam te činjenice potvrđuju da je Božji zakon dobar i da bi trebalo da bude ključni deo našeg odnosa s Njim?

AKO...

Pogledajte sledeće stihove. Koja im je pojedinost zajednička, i čemu nas ona uči u vezi sa prirodom zaveta?

- 1. Mojsijeva 18,19 _____

- 1. Mojsijeva 26,4,5 _____

- 2. Mojsijeva 19,5 _____

- 3. Mojsijeva 26,3 _____

Bog otvoreno tvrdi da je Avram verno sledio „naredbu Moju, zapovijesti Moje, pravila Moja i zakone Moje“ (1. Mojsijeva 26,5). Samim tim se podrazumeva da je Bog i očekivao od svog ljudskog partnera u zavetu da živi na takav način. Puni izraz biblijskog zaveta sa Sinaja više nego očigledno potvrđuje da je poslušnost kao uslov jedan od osnovnih aspekata tog zaveta.

Tekst 2. Mojsijeva 19,5 jasno kaže: „Ako... uzaslušate.“ Uslovna strana zaveta je neporeciva. Premda su darovana blagodaću, premda su nezasluzena, premda su data na dar, zavetna obećanja nisu bila bezuslovna. Narod je mogao da odbije dar, da se odrekne blagodat i odvrati od obećanja. Zavet, kao ni spasenje, nikad ne ukida slobodnu volju. Gospod ne prisiljava ljude da uđu u zavetni odnos s Njim. Ne nameće im zavet. On ga besplatno nudi svima. Svako je pozvan da ga prihvati. A kad on ili ona to učine, to podrazumeva izvesne obaveze, ne kao sredstvo kojim se zaslužuju zavetni blagoslovi, već kao spoljašnji izraz primanja blagoslova. Izrael je trebalo da posluša ne da bi zaslužio obećanja, već da bi obećanja mogla da se ispune unutar njega. Njegova poslušnost pokazivala je kako izgleda biti blagosloven od Gospoda. Poslušnost nije nešto čime se zaslužuje blagoslov, u smislu da je Bog, u tom slučaju, obavezan da ga pruži. Poslušnost zapravo stvara okruženje u kakvom blagoslov vere može da se ispolji.

„Cijelijem putem, kojim vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produžili dani u zemlji koju ćete naslijediti“ (5. Mojsijeva 5,33). Da li Gospod tu govori Izraelcima da će, ako budu poslušni, zaslužiti sve te blagoslove, da će ti blagoslovi postati nešto što im se duguje? Ili On u stvari poručuje: Ako poslušate, uslediće blagoslovi, zato što poslušnost otvara put kojim mogu da izlijem te blagoslove na vas? U čemu se sastoji razlika između ta dva shvatanja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Čeznja vekova od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Sukob“, str. 607, 608 (original), a u knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci poglavlje pod naslovom „Zakon i zaveti“, str. 363-373 (original).

Kako nam tekst Matej 22,34-40 pomaže da bolje razumemo (1) mesto i značaj Božjeg zakona u sklopu Njegovog zaveta i (2) zamisao da je zavet sinonim za odnos?

„Najpre mora da postoji ljubav u srcu da bi osoba mogla, Hristovom snagom i blagodaću, početi da se pridržava propisa Božjeg zakona (uporediti sa Rimljanima 8,3.4). Poslušnost bez ljubavi isto je toliko nemoguća koliko i bezvredna. Ali tamo gde je ljubav prisutna, osoba će automatski početi da uređuje svoj život u skladu sa Božjom voljom izraženom preko Njegovih zapovesti.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 5, p. 484.

„U propisima svog svetog zakona Bog je dao savršena pravila za život. On je izjavio da će taj zakon, bez ijedne promenjene title ili jote, ostati obavezujući za ljudska bića do kraja vremena. Hristos je došao da učini taj zakon velikim i slavnim. On je pokazao da se zakon zasniva na širokoj osnovi ljubavi prema Bogu i ljubavi prema čoveku, i da se sva čovekova dužnost sastoji u poslušnosti prema njegovim odredbama. U sopstvenom životu je pružio primer poslušnosti Božjem zakonu. U Besedi na gori ukazao je da se njegovi zahtevi protežu izvan vidljivih postupaka i da uzimaju u obzir pomisli i namere srca.“ — Elen G. Vajt, Apostolska crkva – Hristovim tragom, str. 505 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zašto nit ljubavi, u odnosu na uže straha, ima veću snagu da privuče ljudska bića Bogu?
2. Zašto je zapovest: „Ljubi Gospoda Boga svojega svojim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom misli svojom“ (Matej 22,37) – prva i najveća zapovest?
3. Simon Vej je jednom prilikom napisala: „Red je prva od svih potreba“ (Quoted in Russell Kirk, The Roots of American Order [Washington, D.C.: Regnery Gateway, 1992], p. 3). Kako razumete njene reči u kontekstu pouke za ovu sedmicu, pogotovo u odnosu na pojam zakona?

Zaključak: Božji zakon je bio sastavni deo zaveta. Da, bio je to pravi zavet blagodatni. Blagodat, međutim, nikad ne ukida potrebu za zakonom. Naprotiv, zakon je sredstvo putem kojeg se blagodat izražava i manifestuje u životu onih koji je prime.

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 2,2.3; 2. Mojsijeva 20,11; 2. Mojsijeva 16; Jevrejima 4,1-4; 2. Mojsijeva 31,12-17; 5. Mojsijeva 5,14.

Tekst za pamćenje: „Zato će čuvati sinovi Izrailjevi Subotu praznujući Subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim“ (2. Mojsijeva 31,16).

Sedmi dan, Subota, je kao ekser koji nas – beng! – s nepogrešivom pravilnošću svake sedmice vraća osnovi svega što jesmo ili bismo mogli da budemo. Mi smo tako užurbani, trčimo tamo-amo, trošimo novac, zarađujemo novac, idemo ovde, tamo, svuda, a onda – beng! – dolazi Subota i ponovo nas učvršćuje za naš temelj, za početnu tačku svega što sledi, jer sve što nam išta znači postoji samo zato što je Bog, za početak, stvorio nas i sve ostalo.

S nepogrešivom pravilnošću i bez izuzetka, Subota tiho nadire preko horizonta i zalazi u svaku pukotinu i naprslinu našeg života. Podseća nas da svaka ta pukotina i naprslina pripada našem Tvorcu, Onome koji nas je postavio ovde, Onome koji je „u početku“ stvorio nebo i zemlju, činom koji ostaje neoboriv temelj svih hrišćanskih verovanja, a čiji je sedmi dan Subota – beng! – neoboriv, nenametljiv i nezaobilazan znak.

Ove sedmice posmatraćemo taj znak u kontekstu zaveta sa Sinaja.

Kratka pregled pouke za ovu sedmicu: Odakle Subota potiče? Šta dokazuje da je Subota postojala pre Sinaja? Šta čini Subotu tako prikladnim znakom zaveta?

POREKLO

Kako često čujemo izraz „stara jevrejska Subota“. Međutim, Sveto pismo jasno pokazuje da je Subota postojala mnogo pre nego što se pojavio bilo ko od jevrejskog naroda. Ona vodi poreklo od same sedmice Stvaranja.

Potražite tekstove 1. Mojsijeva 2,2.3 i 2. Mojsijeva 20,11. Gde oni jasno i nedvosmisleno smeštaju poreklo Subote?

Mada tekst 1. Mojsijeva 2,2.3 ne označava „sedmi dan“ kao Subotu (taj naziv se prvi put javlja u tekstu 2. Mojsijeva 16,26.29), on jasno ukazuje na nju izrazom: „Počinu u sedmi dan“ (1. Mojsijeva 2,2). Gлагол „počinu“ (jevrejski, *shabat*) povezan je sa imenicom Subota (jevrejski, *shabbat* – odmor, počinak). „Reč ‘sabbath’ se ne koristi (u tekstu 1. Mojsijeva 2,2.3), ali je izvesno da je autor hteo da kaže kako je Bog blagoslovio i posvetio sedmi dan kao Subotu – dan za odmor.“ – G. F. Waterman, *The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible* (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1975), vol. 5, p. 183. Očigledno je da nas 1. Mojsijeva 2,2.3 uči o božanskom poreklu i utemeljenju Subote kao dana koji je blagoslov za celo čovečanstvo.

Pročitajte stih Marko 2,27. Isus kaže da je Subota načinjena, doslovno, za „čoveka“, što podrazumeva čovečanstvo kao celinu, nasuprot shvatanju da se to odnosi samo na Jevreje.

Zašto je Bog i sam počinio u sedmi dan? Da li Mu je to bilo potrebno? U koju je još svrhu Njegovo počivanje moglo da posluži?

Premda neki komentatori sugerišu da je Bogu bio potreban fizički odmor nakon Stvaranja, prava svrha Njegovog počivanja bila je da pruži božanski primer ljudima. Ljudi takođe treba da rade šest dana, a zatim da se odmaraju tokom sedmog dana, Subote. Teolog Karl Bart je primetio da je Božje počivanje na kraju Stvaranja bilo deo „zaveta blagodati“, u okviru kojeg je ljudski rod pozvan da „počiva s Njim... da uđe u (Božji) pokoj.“ – *Church Dogmatics*, vol. 3, part 1 (Edinburgh, Scotland: T&T Clark Ltd., 1958), p. 98.

Bog je u svojoj ljubavi, na dan nakon njihovog stvaranja, pozvao muškarca i ženu da se druže u miru, da uspostave prisnu vezu sa Onim, prema čijem su obličju stvoreni. To druženje i zajedništvo trebalo je da traje zauvek. A od pada u greh, Subota nam jednom sedmično pruža taj vrhunac življenja sa Spasiteljem.

Ako bi vas neko pitao na koji način držanje Subote unapređuje vaš odnos sa Gospodom, šta biste mu odgovorili?

SUBOTA PRE SINAJA

„A on im reče: Ovo kaza Gospod: Sjutra je Subota, odmor svet Gospodu; što ćete peći, pecite, i što ćete kuhati, kuhajte danas; a što preteče, ostavite i čuvajte za sutra“ (2. Mojsijeva 16,23).

Pročitajte ceo tekst 2. Mojsijeva 16 – priču o mani obezbeđenoj za Izrael u pustinji, pre Sinaja. Zapazite šta taj tekst otkriva:

-
-
1. Samo redovna porcija mane mogla se upotrebiti svakog dana, ali šestog dana je trebalo prikupiti duplu porciju.
 2. Mana uopšte nije davana subotom.
 3. Dodatna porcija mane potrebna za Subotu očuvala bi se od šestog dana i nije se kvarila, dok se ostalim danima nije mogla sačuvati za sutradan.

Šta nam ta priča otkriva o svetosti Subote pre davanja zakona sa Sinaja? (Videti 2. Mojsijeva 16,23-28)

„Zapravo, izjednačavanje Subote sa sedmim danom, tvrdnja da je Gospod Izraelcima dao Subotu, izveštaj da se narod, na Božju zapovest, odmarao u sedmi dan – sve to nepogrešivo ukazuje na praiskonsko (prilikom Stvaranja) ustanovljenje Subote.“ – G. F. Waterman, The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible, vol. 5, p. 184.

Šesnaesto poglavlje 2. Mojsijeve govori mnogo više o Suboti nego što izgleda na prvi pogled. Zapazite čemu nas ono uči:

1. Koji je dan dan pripreme za Subotu?
2. Koji je dan u sedmici Subota?
3. Odakle Subota potiče?
4. Kakav dan bi Subota trebalo da bude?
5. Da li je Subota dan posta?
6. Da li je Subota test odanosti Bogu?

U kojoj meri se vaše razumevanje Subote danas slaže sa onim čemu nas uči 2. Mojsijeva 16?

ZNAK ZAVETA

„Zato će čuvati sinovi Izrailjevi Subotu praznujući Subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim. To je znak između Mene i sinova Izrailjevih do vijeka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i Zemlju, a u sedmi dan počinu i odmori se“ (2. Mojsijeva 31,16.17).

Četiri puta u Svetom pismu Subota je okarakterisana kao „znak“ (2. Mojsijeva 31,13.17; Jezekilj 20,12.20). „Znak“ nije „simbol“ u smislu da nešto prirodno predstavlja, da upućuje na to, ili da podseća na nešto drugo, zato što poseduje slične osobine (na primer, pesnica kao simbol često označava „moć“ ili „silu“). U Bibliji, Subota kao „znak“ bila je spoljašnji znak, predmet ili stanje čija je svrha bila da prenese prepoznatljivu poruku. U samom tom znaku nije bilo ničega što bi ga posebno vezivalo za zavet. Subota je bila znak zaveta „između mene i vas od koljena do koljena“ (2. Mojsijeva 31,13) samo zato što je Bog tako rekao.

Zašto bi Gospod upotrebio Subotu kao znak zaveta? Šta je to u vezi sa Subotom što je čini tako prikladnim simbolom spasonosnog odnosa sa Bogom? S obzirom da je ključni aspekt zaveta činjenica da smo spaseni blagodaću, da dela ne mogu da nas spasu, šta je to u vezi sa samom Subotom što je čini dobrim simbolom tog odnosa? (Videti 1. Mojsijeva 2,3; Jevrejima 4,1-4.)

Ono što fascinira u vezi sa Subotom kao znakom zaveta milosti je činjenica da su Jevreji vekovima shvatali Subotu kao znak mesijanskog iskupljenja. Oni su u Suboti videli predukus spasenja preko Mesije. S obzirom da mi spasenje shvatamo kao nešto što se dešava samo na osnovu blagodat, i da je zavet u stvari zavet blagodat, povezanost između Subote, iskupljenja i zaveta postaje jasna (videti 5. Mojsijeva 5,13-15). Prema tome, Subota je znak Božje spasonosne blagodat, a ne znak spasenja delima.

Kako vi razumete šta znači „odmor“ subotom? Kako se vi odmarate subotom? Šta radite drugačije tog dana, zbog čega on postaje „znak“? Da li bi neko ko vas poznaje mogao na osnovu vašeg života da zapazi da je Subota za vas zaista poseban dan?

ZNAK POSVEĆENJA

„Subote moje čuvajte, jer je znak između mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam Ja Gospod koji vas posvećujem“ (2. Mojsijeva 31,13).

Izuzetno bogat tekst o Suboti je 2. Mojsijeva 31,12-17, koji sledi nakon Gospodnjih uputstava za izgradnju svetišta i uspostavljanje njegovih službi (2. Mojsijeva 25,1 –2. Mojsijeva 31,11).

Shvatanje Subote kao „znaka“ – vidljivog, spoljašnjeg i večnog znaka između Boga i Njegovog naroda – ovde je po prvi put izraženo na taj način. Sam tekst sadrži neke fascinantne pojmove koji su vredni našeg proučavanja. Dve nove ideje su povezane u ovom tekstu:

1. Subota kao znak znanja
2. Subota kao znak posvećenja

Razmotrimo aspektat tog znaka koji se odnosi na znanje. Jevrejsko shvatanje znanja obuhvatalo je intelektualne, relacione i emotivne aspekte. „Znati“ nije značilo jednostavno poznavati činjenice, pogotovu kad se radilo o nekoj osobi. To je značilo imati važan odnos s nekim koga poznajemo. Otuda je poznavati Gospoda značilo biti u ispravnom odnosu s Njim – „služiti“ Mu (1. Dnevnika 28,9), „bojati“ Ga se (Isaija 11,2), „verovati“ Mu (Isaija 43,10), „uzdati“ se u Njega, „tražiti“ Ga (Psalmi 9,10) i „prizivati“ Njegovo ime (Jeremija 10,25).

Potražite tekstove navedene u prethodnom pasusu. Kako nam ti tekstovi pomažu da razumemo šta znači „poznavati“ Gospoda?

Osim toga, Subota je značajna i kao znak posvećenja. Ona označava da Gospod „posvećuje“ svoj narod (uporedite 3. Mojsijeva 20,8) čineći ga „svetim“ (5. Mojsijeva 7,6).

Proces posvećenja je u istoj meri delo Božje iskupljujuće ljubavi kao što su to i Njegovo delo spasenja i očišćenja. Pravednost (opravdanje) i posvećenje su Božji posao: „Ja sam Gospod koji vas posvećujem“ (3. Mojsijeva 20,8). Dakle, Subota je znak koji prenosi znanje o Bogu kao Posvetitelju. „Subota data svetu kao znak koji upućuje na Boga kao Stvoritelja, isto je tako znak koji upućuje na Njega kao Posvetitelja.“ – Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 6, p. 350.

Razmišljajte o Subotnom danu i procesu posvećenja kojim postajemo sveti. Koju ulogu držanje Subote ima u tom procesu? Kako Gospod može da iskoristi naše iskustvo držanja Subote da bi nas posvetio?

PODSEĆANJE NA SUBOTU

„Sjećaj se dana od odmora da ga svetkujesh“ (2. Mojsijeva 20,8).

Subota je bila znak kog je čovek trebalo da se „seća“. Upotreba reči „sećanje“ može da posluži u razne svrhe. Prvo, sećati se nečega znači gledati unazad, osvrnuti se na prošlost. U tom slučaju, Subota nam ukazuje na „fiat Stvaranje“ (fiat /latinski/ – „neka bude“), čiji je vrhunac bilo uspostavljanje Subote kao sedmičnog dana za odmor i posebno zajedništvo sa Bogom.

Zapovest da se sećamo odnosi se i na sadašnjost. Mi ne treba samo da se „sećamo“ Subote (2. Mojsijeva 20,8), već treba i da je „svetkujemo“ i „držimo“ (videti 5. Mojsijeva 5,12). Dakle, Subota je važna za nas i u sadašnjosti.

Konačno, sećanje na Subotu nas upućuje da gledamo unapred – u budućnost. Onaj ko se seća da drži Subotu ima obećavajuću, bogatu i smislenu budućnost sa Gospodarom Subote. On ostaje u zavetnom odnosu zato što ostaje u Gospodu. I ponovo, kad shvatimo da zavet predstavlja odnos između Boga i čovečanstva, Subota, koja može mnogo da doprinese jačanju tog odnosa, dobija poseban značaj. Zaista, sećajući se Stvaranja i Stvoritelja, Božji narod se takođe priseća Božjih milostivih dela spasenja (videti stih 5. Mojsijeva 5,14 u kojem se Subota, u ovom kontekstu, sagledava kao znak oslobođenja iz Egipta, simbol konačnog izbavljenja koje nalazimo u Bogu). Stvaranje i obnavljanje (novo stvaranje) čine celinu. Prvo omogućava drugo. Subota je znak koji prenosi poruku da je Bog Stvoritelj sveta i Rodonačelnik našeg spasenja.

„Svetkovanjem Subote mi pokazujemo da smo Njegov narod. Njegova Reč proglašava Subotu znakom na osnovu kog se prepoznaje narod koji drži zapovesti... Oni koji drže Božji zakon biće jedno s Njim u velikoj borbi koja se začela na nebu između Boga i sotone.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 2, p. 160.

Razmotrite tu izjavu sluškinje Gospodnje. Šta je to u vezi sa Subotom zbog čega se na osnovu nje može prepoznati „narod koji drži zapovesti“, možda čak i pre nego na osnovu bilo koje druge zapovesti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Stvaranje, patrijarsi i proroci* od Elen Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Od Crvenog mora do Sinaja“, str. 295-297 (original). Ako ste u mogućnosti, pročitajte i sledeće: Ellen G. White, *The SDA Bible Commentary*, vol. 7 pp. 968-970; *Testimonies for the Church*, vol. 6, „The Observance of the Sabbath“, pp. 349–351.

Deset zapovesti temeljno i sveobuhvatno definišu božansko-ljudske i ljudsko-ljudske odnose. Zapovest u središtu Dekaloga je zapovest o Suboti. Ona na poseban način otkriva identitet Gospodara Subote i ukazuje na opseg Njegovog autoriteta i vlasništva. Zapazite sledeća dva aspekta: (1) identitet Božanstva – Jahve (Gospod), koji je Stvoritelj (2. Mojsijeva 20,11; 2. Mojsijeva 31,17), i koji zato zauzima jedinstven položaj; (2) opseg Njegovog vlasništva i autoriteta – nebo, zemlja, more i sve što je u njima (2. Mojsijeva 20,11; uporediti sa 2. Mojsijeva 31,17). Na osnovu ta dva aspekta, vidimo da zapovest o Suboti ima karakteristike tipične za pečate korišćene prilikom sklapanja drevnih bliskoistočnih međunarodnih sporazuma. Ti pečati su obično utiskivani u središte dokumenta, a takođe su sadržavali: (1) identitet njihovog božanstva (obično nekog paganskog boga) i (2) opseg njegovog vlasništva i autoriteta (obično geografska oblast unutar određenih granica).

„Posvećenje Duhom postavlja liniju razgraničenja između onih koji imaju Božji pečat i onih koji svetkuju lažni dan od odmora.

Kad taj ispit dođe, jasno će se pokazati šta je žig zveri. To je svetkovanje nedelje...

Bog je odredio sedmi dan kao svoju Subotu. (Citiran tekst 2. Mojsijeva 31,13.17.16) Na taj način je data jasna razlika između vernih i nevernih. Oni koji žele da imaju Božji pečat na svojim čelima moraju svetkovati Subotu iz četvrte zapovesti.“ – Ellen G. White, *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, pp. 980, 981.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte stih 3. Mojsijeva 19,30. Zapazite kako on povezuje svetište sa Subotom. S obzirom na ono što smo dosad naučili o tome šta Subota označava, kako bismo objasnili zašto ta povezanost ima tako mnogo smisla?
2. Postavite sebi pitanje: Da li je svetkovanje Subote ojačalo moj hod sa Gospodom? Ako nije, koje promene možete da unesete?

Zaključak: Subota je zavetni znak koji seže unapred do vremena kad će se plan spasenja dovršiti. Ona upućuje i unazad na Stvaranje, a kao znak zaveta blagodatni, skreće nam pažnju na konačno obnovljenje, kad Bog sve bude nanovo stvorio.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jeremija 31,31-34; Matej 5,17-28; Osija 2,18-20; Isaija 56,6.7; Jevrejima 8,7.8; Jevrejima 10,4; Matej 27,51.

Tekst za pamćenje: „Evo, idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti s domom Izrailjeviem i s domom Judinijem nov zavjet“ (Jeremija 31,31).

Strip u jednom časopisu od pre više godina prikazivao je direktora nekog preduzeća kako stoji pred grupom drugih rukovodilaca. Držao je u rukama kutiju deterdženta, pokazujući je ostalima. Ponosno je upirao prstom na reč „Novo“ ispisanu velikim crvenim slovima na kutiji, što je trebalo da znači, naravno, da je reč o novom proizvodu. Ali, onda je direktor rekao: „Reč ‘Novo’ na kutiji je zapravo to što je novo.“ Drugim rečima, sva promena, sva novina, sastojala se jednostavno u toj reči „Novo“ na kutiji. Sve ostalo je bilo isto.

U izvesnom smislu, moglo bi se reći da to važi i za novi zavet. Osnov zaveta, osnovna nada koju on ima za nas, osnovni uslovi pod kojima je dat, isti su kao oni koje nalazimo u starom zavetu. To je oduvek bio zavet Božje blagodati i milosti, zavet zasnovan na ljubavi koja nadilazi ljudske mane i poraze.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Koje paralele postoje između starog i novog zaveta? Koju ulogu zakon ima u sklopu zaveta? S kim su ti zaveti načinjeni? Na šta se misli u Jevrejima poslanici kada se govori o „boljem zavetu“? (Jevrejima 8,6). Kakav odnos postoji između zaveta i nebeskog svetišta?

EVO, IDU DANI...

Pročitajte tekst Jeremija 31,31-34 i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Ko inicira zavet?
2. O čijem zakonu je tu reč? Koji je to zakon?
3. Koji stihovi naglašavaju kakvu vrstu odnosa Bog želi da ima sa svojim narodom?
4. Koji Božji čin u korist Njegovog naroda predstavlja osnovu tog zavetnog odnosa?

Jasno je: Novi zavet je nešto što se ne razlikuje mnogo od starog zaveta sklopljenog sa Izraelom na gori Sinaj. Zapravo, problem sa Sinajskim zavetom nije se ogledao u tome što je on bio star ili prevaziđen. Problem je, u stvari, bio u tome što je on prekršen (videti Jeremija 31,32).

Odgovori na pitanja koja smo postavili na početku, od kojih se svi nalaze u uvodnom tekstu, pokazuju da mnogi vidovi „starog zaveta“ ostaju isti i u novom. „Novi zavet“ je, u izvesnom smislu, „obnovljeni zavet“. To je završetak, ili ispunjenje onog prvog.

Obratite pažnju na poslednji deo teksta Jeremija 31,34 gde Gospod kaže da će On oprostiti bezakonje i greh svog naroda. Iako Gospod kaže da će napisati zakon na našem srcu i staviti ga unutar nas, On ipak naglašava da će oprostiti naše grehe i bezakonje, koji narušavaju zakon isписan na našem srcu. Da li uočavate ikakvu protivrečnost ili tenziju između tih tvrdnji? Ako ne, kako to objašnjavate? Šta znači, kao što piše u Rimljanima 2,15, imati zakon isписan unutar svog srca? (Matej 5,17-28).

Ako pogledate uvodni tekst za danas, kako biste ga mogli upotrebiti kao odgovor na tvrdnju da je Deset zapovesti (ili, konkretno, Subota) nešto što je ukinuto novim zavetom? Kako bi se taj tekst, naprotiv, mogao upotrebiti kao dokaz neprolaznosti zakona?

DELO SRCA

U trenutku kad se južno carstvo Jude bližilo svome kraju, a narod bio odveden u vavilonsko ropstvo, Bog je preko proroka Jeremije najavio „novi zavet“. Bilo je to prvi put da se taj pojam pominje u Bibliji. Međutim, pred propast severnog carstva od 10 izraelskih plemena (nekih sto pedeset godina pre Jeremijinog vremena), takođe je pomenuta ideja o još jednom zavetu, ovog puta od strane proroka Osije (Osija 2,18-20).

Pročitajte tekst Osija 2,18-20. Zapazite paralelu između onoga što Gospod tu kaže svom narodu i onoga što je rečeno u tekstu Jeremija 31,31-34. Koja zajednička slika je tu upotrebljena, i šta to ponovo govori o osnovnom značenju i prirodi zaveta?

U istorijskim trenucima kad su Božji planovi za Njegov zavetni narod bili ometani njihovom pobunom i neverovanjem, On je slao proroke da objave kako zavetnoj istoriji s Njegovim vernima nije došao kraj. Bez obzira koliko je narod neveran, bez obzira na otpad, pobunu i neposlušnost među njima, Gospod još uvek objavljuje da je spreman da uđe u zavetni odnos sa svima onima koji su spremni da se pokaju, poslušaju i pozovu na Njegova obećanja.

Potražite sledeće tekstove. Mada se u njima zavet ne pominje konkretno, koje elemente u njima nalazimo, a koji su odraz principa novog zaveta?

- Jezekilj 11,19 _____
- Jezekilj 18,31 _____
- Jezekilj 36,26 _____

Gospod će nam dati „srce da Me poznaju da sam Ja Gospod“ (Jeremija 24,7). On poručuje: „Izvadiću iz tijela njihova kameno srce i daću im srce mesno“ (Jezekilj 11,19). Bog će nam obezbediti „novo srce i nov... duh“ (Jezekilj 36,26). On takođe kaže: „Duh svoj metnuću u vas“ (Jezekilj 36,27). To Božje delo predstavlja osnov novog zaveta.

Ako bi vam neko prišao i rekao: „Želim novo srce, želim da zakon bude ispisan na mom srcu, želim srce koje poznaje Gospoda – ali ne znam kako da ga dobijem“, šta biste mu rekli?

STARI I NOVI ZAVET

„A tuđine koji pristanu uz Gospoda da Mu služe i da ljube ime Gospodnje, da Mu budu sluge, koji god drže Subotu da je ne oskrvrne i drže zavjet Moj, njih ću dovesti na svetu goru svoju i razveseliću ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na oltaru Mom, jer će se dom Moj zvati Dom Molitve svijem narodima“ (Isaija 56,6.7).

Jeremija tvrdi da novi zavet treba da se uspostavi „s domom Izrailjevijem“ (Jeremija 31,33). Da li to onda znači da samo doslovni Avramovi potomci, Jevreji po krvi i rođenju, treba da prime zavetna obećanja?

Ne! To nije bilo tako čak ni u starozavetna vremena. Tačno je, naravno, da su jevrejskom narodu, kao celini, data zavetna obećanja. Međutim, to ne isključuje nikog drugog. Naprotiv, svi – Jevreji i neznabošci, bili su pozvani da uzmu udela u obećanjima, ali su prethodno morali pristati da uđu u zavetni odnos. To se nije promenilo ni do danas.

Pročitajte uvodni tekst iz Knjige proroka Isaije. Koji uslovi se tu iznose pred one koji žele da služe Gospodu? Ima li ikakve stvarne razlike između onoga što je Bog tražio od njih i onog što traži od nas danas? Objasnite svoj odgovor.

Premda se taj novi zavet naziva „boljim“ (pogledati pouku od srede), nema nikakve stvarne razlike u osnovnim elementima koji sačinjavaju i stari i novi zavet. To je taj isti Bog koji nudi spasenje na isti način – posredstvom blagodati (2. Mojsijeva 34,6; Rimljanima 3,24). To je taj isti Bog što traži narod koji će se verom pozivati na Njegova obećanja o oprostjenju (Jeremija 31,34; Jevrejima 8,12). To je taj isti Bog koji nastoji da napiše zakon na srcima onih koji će Ga verom slediti (Jeremija 31,33; Jevrejima 8,10), bilo da su Jevreji ili neznabošci.

U Novom zavetu, Jevreji, odgovarajući na poziv blagodati, primili su Isusa Hrista i Njegovo evanđelje. Jedno vreme oni su bili žila kucavica crkve, „Ostatak... po izboru blagodati“ (Rimljanima 11,5), za razliku od onih koji „zaslijepiše“ (Rimljanima 11,7). U isto vreme, neznabošci, koji pre toga nisu verovali, prihvatili su evanđelje i bili nakalemljeni na Božji istinski narod, sastavljen od vernika, bez obzira kom narodu ili rasi su pripadali (Rimljanima 11,13-24). Tako su neznabošci, „u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obećanja“ (Efescima 2,12), Hristovom krvlju približeni Bogu i Njegovom narodu. Hristos je „Novome zavjetu Posrednik“ (Jevrejima 9,15) za sve vernike, bez obzira na njihovu nacionalnost ili rasu.

„BOLJI ZAVET“ (Jevrejima 8,6)

Juče smo videli da su stari i novi zavet, u pogledu osnovnih elemenata, zapravo isti. Suština je spasenje verom u Boga koji nam oprašta grehe, ne zbog nečega vrednog u nama, već samo zahvaljujući Njegovoj blagodati. Kao rezultat tog oproštenja, mi stupamo s Njim u odnos u kojem Mu se predajemo u veri i poslušnosti.

I pored toga, Jevrejima poslanica novi zavet naziva „boljim zavetom“. Kako razumemo šta to znači? U kom smislu je jedan zavet bolji od drugog?

Koji je to nedostatak doveo do „neuspeha“ starog zaveta? (Jevrejima 8,7.8).

Problem sa starim zavetom nije bio sam zavet, već neuspeh ljudi da ga se drže verom (Jevrejima 4,2). Prednost novog zaveta ogleda se u tome što se Isus – umesto da bude predstavljen samo životinjskim žrtavama (kao u starom zavetu) – sada pojavljuje u realnosti svoje smrti i prvosveštenečke službe. Drugim rečima, spasenje koje je ponuđeno u starom zavetu isto je kao i ono ponuđeno u novom. Ipak, u sklopu novog zaveta, dato nam je veće, potpunije otkrivenje Boga zaveta i Njegove ljubavi prema palom čovečanstvu. To je bolji zavet u smislu da je sve ono o čemu uče simboli i tipovi Starog zaveta našlo svoje ispunjenje u Isusu, čiji su bezgrešni život, smrt i prvosveštenečka služba bili simbolički predstavljeni kroz službe u zemaljskom svetilištu (Jevrejima 9,8-14).

Sada, međutim, umesto simbola, tipova i primera, imamo Isusa lično, ne samo kao zaklano Jagnje čija je krv prolivena radi naših greha (Jevrejima 9,12), već i kao Onoga koji stoji u svojstvu našeg Prvosveštenika na nebu, posredujući za nas (Jevrejima 7,25). Premda je spasenje koje On nudi isto, to potpunije otkrivenje Njega i spasenja koje u Njemu nalazimo, kao što je otkriveno u novom zavetu, čini taj zavet nadmoćnijim u odnosu na stari.

Pročitajte tekstove Jevrejima 8,5 i Jevrejima 10,1. Koju reč autor koristi da bi opisao službe u starozavetnom svetilištu? Kako nam upotreba te reči pomaže da razumemo nadmoćnost novog zaveta?

Razmislite o sledećem: Zašto nam saznanje o Hristovom životu, smrti i prvosveštenečkoj službi za nas pruža bolje razumevanje Boga u odnosu na ono koje stičemo samo na osnovu ritualne službe prinošenja životinjskih žrtava u ovozemaljskom svetilištu?

NOVOZAVETNI SVEŠTENIK

Jevrejima poslanica stavlja snažan naglasak na Isusa kao našeg Prvosveštenika u nebeskom svetilištu. Zapravo, najjasnije izlaganje o novom zavetu nalazi se u Jevrejima poslanici s njenim naglaskom na Hristu kao Prvosvešteniku. To nije slučajnost. Hristova nebeska služba je višestruko povezana sa obećanjima novog zaveta.

Služba u svetilištu Starog zaveta bila je sredstvo pomoću kojeg su naučavane starozavetne istine. U njenom središtu bili su žrtva i posredovanje. Životinje su se klale, a sveštenik je posredovao njihovom krvlju. To su, naravno, sve bili simboli spasenja koje nalazimo u Isusu. Nikakvog spasenja nije bilo u njima samima.

Pročitajte Jevrejima 10,4. Zašto se spasenje nije moglo naći u smrti tih životinja? Zašto smrt životinje nije dovoljna da bi donela spasenje?

Sve te žrtve, zajedno sa sveštencičkim posredovanjem koje ih je pratilo, našli su svoje ispunjenje u Hristu. Isus je postao Žrtva na čijoj krvi se zasniva novi zavet. Hristova krv je ozvaničila novi zavet, učinivši sinajski zavet i njegove žrtve „starim“ i nevažecim. Prava žrtva je prineta, jedanput i za sve (Jevrejima 9,26). Nakon što je Hristos umro, nije bilo potrebe da se više ijedna životinja zakolje. Služba u starozavetnom svetilištu ispunila je svoju svrhu.

Pročitajte tekst Matej 27,51 koji govori o tome kako se zavesa u ovozemaljskom svetilištu pocepala kad je Isus umro. Kako nam taj događaj pomaže da razumemo zašto je zemaljsko svetilište zamenjeno?

Povezana s tim životinjskim žrtvama, naravno, bila je i služba sveštenika, Levita koji su prinoseći žrtve i posredovali za narod u zemaljskom svetilištu. Kada je prinošenje žrtava završeno, i potreba za njihovom službom je takođe prestala. Sve se ispunilo u Isusu, koji sada vrši službu sopstvenom krvlju u svetilištu na nebu (videti Jevrejima 8,1-5). Jevrejima poslanica posebno ističe Hrista kao našeg Prvosveštenika na nebu, koji ulazi u Svetinju prinoseći sopstvenu krv (Jevrejima 9,12) i posredujući u našu korist. To je osnov nade i obećanja koje imamo u novom zavetu.

Kako se osećate zbog saznanja da, čak i sada, Isus prinosi svoju krv na nebu u vašu korist? Koliko poverenja i sigurnosti vam to pruža u pogledu spasenja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Uzimajući sa svojim učenicima udela u hlebu i vinu, Hristos se obavezao da će im biti Otkupitelj. Poverio im je novi zavet kojim, svi koji ga prime, postaju Božja deca i sunaslednici sa Hristom. Ovim zavetom svaki blagoslov koji Nebo može da pokloni za ovaj život i život koji će doći pripada njima. Delo ovog zaveta moralo je da bude potvrđeno Hristovom krvlju. Obred Večere Gospodnje treba stalno da podseća učenike na beskonačnu Žrtvu, koja je prinesena za svakoga od njih pojedinačno kao člana pale ljudske porodice.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 659 (original).

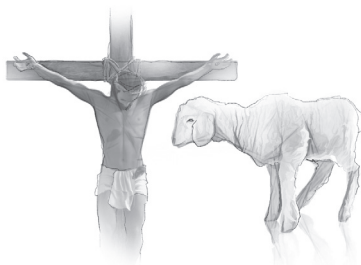
„Najizrazitije obeležje tog zaveta mira je obilno bogatstvo milosti i praštanja koje se nudi grešniku ako se pokaje i ostavi svoje grehe. Sveti Duh opisuje Jevandjelje kao spasenje nežnom milošću našega Boga. 'Jer ću biti milostiv nepravdama njihovim i greha njihovih i bezakonja njihovih neću više spominjati' (Jevrejima 8,12). Da li je Bog odstupio od pravde pokazujući milost prema grešniku? Ne. Bog ne može da omalovaži svoj zakon dopuštajući da se on nekažnjeno krši. Prema novom zavetu, savršena poslušnost je uslov za život. Ako se grešnik pokaje i prizna svoje grehe, dobiće pomilovanje. Zahvaljujući žrtvi koju je Hristos prineo za njega, oprostjenje mu je osigurano. Hristos je zadovoljio zahteve zakona umesto svakog grešnika koji veruje i koji se kaje.“ – Elen G. Vajt, Božja zadivljujuća blagodati, str. 138 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kakva je prednost imati zakon zapisan u srcu, a ne samo na kamenim pločama? Koji je lakše zaboraviti, zakon napisan na kamenu ili onaj u srcu?
2. Još od pada čovečanstva, spasenje se moglo naći samo preko Isusa, mada se ta istina otkrivala na različite načine u različitim istorijskim epohama. Zar to isto ne važi i kad je reč o zavetu?
3. Pogledajte drugi citat Elen Vajt u današnjoj pouci. Na šta ona misli kad kaže da se „savršena poslušnost“ zahteva kad je u pitanju zavetni odnos? Ko je jedini pokazao „savršenu poslušnost“? Kako ta poslušnost odgovara na zahteve koje zakon postavlja pred nas?

Zaključak: Novi zavet predstavlja veće, potpunije i bolje otkrivenje plana spasenja. Mi koji uzimamo učešća u njemu činimo to na osnovu vere, vere koja se ispoljava kroz poslušnost zakonu zapisanom u našem srcu.

NOVOZAVETNO SVETILIŠTE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 2. Mojsijeva 25,8; Isaija 53,4-12; Jevrejima 10,4; Jevrejima 9,14; Jevrejima 8,1-6; 1. Timotiju 2,5.6.

Tekst za pamćenje: „I zato je Novome zavjetu Posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupa u prvome zavjetu, obećanje vječnoga nasljedstva prime zvani“ (Jevrejima 9,15).

Noć bez mesečine, sa nebom crnim kao prosuto mastilo, obavijala je Frenka svojim senkama dok je hodao praznim gradskim ulicama. Posle izvesnog vremena začuo je korake iza sebe. Neko ga je sledio u tami. A onda ga je taj neko sustigao i obratio mu se: „Da li ste vi Frenk, štampar?“

„Jesam. Ali otkud vi to znate?“

„Zapravo“, odgovorio je neznanac, „ja vas ne poznajem. Ali veoma dobro poznajem vašeg brata, a vaš stas, način hoda i pokreti su me, čak i u ovom mraku, toliko podsetili na njega da sam, pošto mi je rekao da ima brata, pretpostavio da ste to vi.“

Ova priča dobro ilustruje jednu moćnu istinu u vezi sa službom u izraelskoj svetinji. Bila je to, kaže Biblija, senka, tip, slika određene realnosti. Ipak, te senke i slike bile su dovoljne da predkažu i otkriju istine koje su predstavljale Hristovu smrt i prvosvešteničku službu u nebeskom svetilištu.

Kratka pregled pouke za ovu sedmicu: Zašto je Bog želeo da Izraelci sagrađe svetilište? Čemu nas to svetilište uči u vezi sa Hristom kao našom Zamenom? Šta Isus radi na nebu kao naš Predstavnik?

ODNOSI

„I namjestiću stan svoj među vama, i duša moja neće mrzeti na vas. I hodiću među vama, i biću vam Bog, i vi ćete biti Moj narod“ (3. Mojsijeva 26,11.12).

Jedno bi do sad već trebalo da je jasno – bilo u starom ili novom zavetu, Gospod teži da ostvari blizak, topao odnos sa svojim narodom. Zavet, u osnovi, zapravo pomaže da se uspostave (u nedostatku bolje reči) „pravila“ u tom odnosu.

Odnos je od presudne važnosti unutar zaveta, bez obzira na vreme i kontekst. Da bi odnos postojao, treba da dođe do uzajamne povezanosti, komunikacije i kontakta, što posebno važi za smrtne, pogrešive, nepoverljive ljude. Gospod je, naravno, znajući to, preuzeo inicijativu kako bi bio siguran da nam se otkrio u dovoljnoj meri da bismo, u svojim ljudskim granicama, mogli da se povežemo s Njim na smislen način.

Pročitajte tekst 2. Mojsijeva 25,8 – Gospodnji nalog Izraelu da načine svetište. Šta Gospod navodi kao razlog iz kog želi da oni to učine?

Odgovor na to pitanje, naravno, pokreće sledeće pitanje, a to je: Zašto? Zašto Gospod želi da nastava među svojim narodom?

Istina bi se, možda, mogla naći u stihovima koje smo naveli u našem uvodnom tekstu. Zapazite da Gospod hoće da „namesti stan“ (ili „da nastava“) među njima. A onda kaže da ih neće „mrzeti“. Zatim, dodaje da će „hoditi“ među njima i da će im biti Bog, dok će oni biti Njegov narod (3. Mojsijeva 26,11.12). Pogledajte elemente koje nalazimo u tom tekstu. Ponovo se aspekt uzajamnih odnosa vrlo jasno ističe.

Odvojte par minuta da biste analizirali tekstove 3. Mojsijeva 26,11.12 i 2. Mojsijeva 25,8. Zapišite kako se svi ti različiti elementi uklapaju u zamisao da Gospod želi da izgradi odnos sa svojim narodom?

Obratite posebnu pažnju na reči: „Duša moja neće mrzeti na vas.“ Šta je to u vezi sa svetilištem što obezbeđuje način da pali, grešni ljudi budu prihvaćeni od Gospoda, i zašto je to toliko važno za proces uspostavljanja zaveta?

GREH, ŽRTVA I PRIHVATANJE (Jevrejima 9,22)

U okviru Starog zaveta, božanski određen način na koji je grešnik mogao da se oslobodi greha i krivice podrazumevao je životinjske žrtve. Izraelski žrtveni sistem je detaljno izložen u 3. Knjizi Mojsijevoj, od 1. do 7. poglavlja. Velika pažnja posvećivala se upotrebi i odstranjivanju krvi prilikom prinošenja raznih vrsta žrtava. U stvari, uloga krvi u žrtvenim ritualima je ono što povezuje sve elemente izraelskog žrtvenog sistema.

Osoba koja je zgrešila – i na taj način narušila zavetni odnos i zakon koji ga reguliše – mogla je da obnovi puno zajedništvo sa Bogom i ljudima donoseći životinjsku žrtvu kao zamenu. Žrtve i rituali bili su Bogom dano sredstvo za očišćenje od greha i krivice. Oni su uspostavljeni da bi se grešnik očistio, tako što su njegov lični greh i krivica unošeni u svetište škropljenjem krvlju, čime se obnavljalo zajedništvo i pun zavetni odnos pokajnika sa Bogom koji je ličnost – Gospod koji spasava.

Kako nam pojmovi koje smo naveli u prethodnom tekstu pomažu da odgovorimo na pitanje s kraja jučerašnjeg proučavanja?

Kakav su proročki značaj imale životinjske žrtve? (Isaija 53,4-12; Jevrejima 10,4).

Starozavetne životinjske žrtve bile su božanski određeno sredstvo za oslobađanje grešnika od greha i krivice. One su menjale grešnikov status od krivca koji zaslužuje smrt u onog kome je oprosteno i koji je ponovo primljen u zavetni božansko-ljudski odnos. Ali te životinjske žrtve su po svojoj prirodi, u izvesnom smislu, imale proročku ulogu. Uostalom, nijedna životinja nije mogla biti odgovarajuća zamena za iskupljenje od ljudskog greha i krivice. Pavle to izražava sopstvenim rečima: „Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijeha“ (Jevrejima 10,4). Prema tome, životinjska žrtva je trebalo unapred da ukaže na dolazak božansko-ljudskog Sluge Božjeg, koji će umreti zameničkom smrću za grehe sveta. Upravo kroz taj proces grešnik biva pomilovan i prihvaćen od Gospoda, čime se postavlja temelj zavetnog odnosa.

Stavite se u položaj nekoga ko je živeo u starozavetno vreme, kad su životinje žrtvovane u hramu. S obzirom na to koliko su životinje bile važne za njihovu ekonomiju, kulturu i način života, čemu je trebalo da ih te žrtve pouče u vezi sa cenom greha?

ZAMENA

„Koji daje Sebe za grijehe naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i Oca našega“ (Galatima 1,4).

Nema sumnje – jedna od ključnih tema (ako ne i jedina ključna tema) Novog zaveta je to da je Isus Hristos umro kao Žrtva za grehe sveta. Ta istina je osnov čitavog plana spasenja. Teologija koja osporava pomirenje Hristovom krvlju odriče se srca i duše hrišćanstva. Krst bez krvi ne može nikoga da spase.

Duboko razmislite o današnjem uvodnom stihu, a onda odgovorite na sledeća pitanja: Da li je Isus dobrovoljno umro? Za koga je On umro? Šta je Njegova smrt trebalo da ostvari?

Zamena je ključ za čitav plan spasenja. Zbog svojih greha, mi zašlužujemo da umremo. Hristos, iz ljubavi prema nama, „daje Sebe za grijehe naše“ (Galatima 1,4). On je umro smrću koju mi zaslužujemo. Smrt Hrista kao Zamene za grešnika je velika istina iz koje sve druge istine proističu. Naša nada u obnovljenje, slobodu, oprostjenje i večni život u raju počiva na onome što je Isus učinio dajući sebe za naše grehe. Bez toga bi naša vera bila besmislena. Mogli bismo, u tom slučaju, svoju nadu i poverenje polagati i u statuu ribe. Spasenje dolazi jedino putem krvi, i to krvi Hristove.

Potražite sledeće tekstove: Matej 26,28; Efescima 2,13; Jevrejima 9,14; 1. Petrova 1,19. Šta nam oni govore o toj krvi? Kakvu ulogu, onda, krv ima u planu spasenja?

„Nija Božja volja da budemo nepoverljivi i da mučimo svoju dušu strahovanjem da nas Bog neće prihvatiti zato što smo grešni i nedostojni... Vi možete reći: ‘Znam da sam grešnik i da je to razlog što mi je neophodan Spasitelj... Nenam nikakve zasluge niti dobrote na osnovu čega bih mogao da polažem pravo na spasenje, ali prinosim Bogu svepomirujuću krv bezgrešnog Božjeg Jagnjeta, koje je uzelo na sebe grehe sveta. To je moja jedina molba.’“ – Elen G. Vajt, Vera kojom živim, str. 100 (original).

Razmišljajte o navedenom citatu Elen Vajt. Prepričajte ga svojim rečima. Dajte mu ličnu notu. Primenite ga na svoje strahove i boli, a onda zapišite šta obećanja koja on sadrži pružaju vama. Kakvu nadu imate zahvaljujući krvi novog zaveta?

NOVOZAVETNI PRVOSVEŠTENIK

U središtu službe u ovozemaljskom svetilištu, u kom je Bog izabrao da prebiva među svojim narodom, bilo je žrtvovanje životinja. Ipak, služba se nije završavala smrću tih stvorenja. Sveštenik je tom krvlju u svetilištu vršio službu u korist grešnika, nakon što bi sama žrtva bila ubijena.

Međutim, čitava ta služba, bila je samo senka, simbol onoga što će Hristos učiniti za svet. Dakle, kao što se simbolička služba u svetilištu nije završavala smrću životinje, tako se ni Hristova služba za nas nije završila Njegovom smrću na krstu.

Proučite tekst Jevrejima 8,1-6. **Molite se nad tim stihovima. Tražite od Gospoda da vam pomogne da razumete o čemu je tu reč i zašto je važno da mi to znamo. Kad završite, zapišite sopstvenim rečima koju poruku nam Gospod, po vašem mišljenju, upućuje preko tih stihova. Zapitajte se takođe: Kako nam ti tekstovi pomažu da razumemo novi zavet?**

Kao što je postojalo ovozemaljsko svetilište, sveštenstvo i služba pod starim zavetom, tako postoji i nebesko svetilište, nebesko sveštenstvo i nebeska služba pod novim zavetom. Ali ono što je bilo samo simbol, slika i senka (Jevrejima 8,5) u starom, postalo je realnost u novom zavetu.

Osim toga, umesto životinje koja nema osećaj za moral, mi kao svoju zamenu imamo bezgrešnog Isusa. Umesto životinjske krvi, imamo Hristovu krv. Umesto svetilišta koje su ljudi načinili, pristupamo „istinitoj Skiniji, koju načini Gospod, a ne čovjek“ (Jevrejima 8,2). A umesto nekog smrtnog, pogrešivog sveštenika, mi imamo za svog Prvosveštenika Isusa koji obavlja službu u našu korist. Imajući to na umu, razmislite o Pavlovim rečima: „Kako ćemo je (pravednu platu) izbjeći ne marivši za toliko spasenije...?“ (Jevrejima 2,3).

Razmislite i o sledećem: Isus je živio bezgrešnim životom umešto vas, umro je umesto vas, i sada se nalazi na nebu, gde služi u svetilištu zastupajući vas. Sve je to učinjeno da biste vi bili spaseni od strašnih, konačnih posledica greha. Planirajte da u narednim danima govorite s nekim o toj predivnoj vesti, s nekim kome mislite da je potrebno da to čuje. Na osnovu današnje pouke, osmislite unapred šta ćete reći.

NEBESKA SLUŽBA (JEVREJIMA 9,24)

Proučite tekst Jevrejima 9,24, pogotovo u kontekstu u kom je dat, kao objašnjenje Hristove službe na nebu nakon Njegove žrtvene smrti u našu korist. Mada se mnogo može reći, želimo da se usredsredimo na jedno – na izraz koji se nalazi na samom kraju, a koji kaže da se Hristos sada pojavljuje u Božjem prisustvu radi nas.

Razmislite šta to znači. Mi, grešni, pali ljudi; mi, koji bismo bili sprženi svetlošću Božje slave kad bismo se s njom sada suočili; mi, ma koliko da smo loši bili, ma koliko drsko da smo kršili Božji sveti zakon, imamo Nekoga ko se pokazuje u Božjem prisustvu radi nas. Mi imamo Predstavnik koji stoji pred Ocem u naše ime. Setite se koliko je Hristos bio pun ljubavi i spreman da oprost i prihvati dok je boravio ovde na zemlji. Ista ta Osoba je sada naš Posrednik na nebu?

To je druga strana radosne vesti. Ne samo što je platio kaznu za naše grehe, preuzevši ih na sebe na Krstu (1. Petrova 2,24), već i sada stoji u Božjem prisustvu kao Posrednik između neba i zemlje, između Božanstva i čovečanstva.

To ima savršenog smisla. Isus, koji je istovremeno Bog i Čovek (bezgrešni, savršeni Čovek), jedini može da premosti jaz između čovečanstva i Boga izazvan grehom. Ono najvažnije što treba upamtiti od svega ovog (mada ima puno toga) jeste činjenica da postoji Čovek, ljudsko Biće, koje može da saoseća sa svim našim teškoćama, bolima i iskušenjima (Jevrejima 4,14.15), a koje nas upravo sada predstavlja pred Ocem.

„Jer je jedan Bog, i jedan Posrednik između Boga i ljudi, Čovjek Hristos Isus, koji Sebe daje u otkup za sve, za svjedočanstvo u svoje vrijeme“ (1. Timotiju 2,5.6). Koje dve uloge taj tekst pripisuje Isusu, i kako su te uloge predskazane službom u ovozemaljskom svetilištu?

Sjajna vest novog zaveta je da sada, zahvaljujući Isusu, pokajani grešnici imaju Nekoga ko ih predstavlja na nebu pred Ocem, Nekoga ko je za njih stekao nešto što sami nikad ne bi mogli da steknu, a to je savršena pravednost, jedina pravednost koja se može održati u Božjem prisustvu. Isus, sa tom savršenom pravednošću, koju je u svom životu postigao kroz stradanje (Jevrejima 2,10), stoji pred Bogom, zahtevajući za nas oproštenje greha i vlast nad grehom, jer bez toga ne bismo imali nadu ni sada a pogotovu ne na sudu.

Molite se i razmišljajte o toj ideji o ljudskom biću, o Nekome ko je odoleo iskušenju da zgreši, kako stoji pred Bogom na nebu. Šta to znači za vas lično? Koju vrstu nade i ohrabrenja vam to donosi?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Ni najuzvišeniji anđeo na nebu nije posedovao moć da plati otkup ni za jednu dušu. Heruvimi i serafimi imaju samo onu slavu kojom ih je Tvorac obdario kao svoja stvorenja, a pomirenje čoveka sa Bogom moglo se postići samo preko posrednika koji bi bio jednak Bogu i posedovao osobine koje bi Ga osposobile i proglasile dostojnim da se kod beskonačnog Boga založi za čoveka, a takođe i da predstavi Boga ovom palom svetu. Čovekova Zamena i Jemac morao je da poseduje ljudsku prirodu – vezu sa ljudskim rodnom koji je trebalo da predstavlja, a kao Božji ambasador morao je da ima udela u božanskoj prirodi – vezu sa Beskonačnim, kako bi otkrio Boga ovom svetu i bio posrednik između Boga i čoveka.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 257.

„Isus je nastavio: Kao što Me vi priznajete pred ljudima, tako ću Ja priznati vas pred svetim anđelima. Vi treba da budete Moji svedoci na Zemlji, kanali kroz koje će moći da protiče Moja milost za isceljenje sveta. Na taj način biću vaš Predstavnik na nebu. Otac ne gleda vaš grešni karakter, već vas vidi obučene u Moje savršenstvo. Ja sam Posrednik preko koga će nebeski blagoslovi doći do vas. Svaki koji Me priznaje uzimajući udela u Mojim žrtvi za izgubljene, biće priznat kao sudeonik u slavi i radosti otkupljenih.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 357 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte sledeće tekstove: Rimljanima 5,2; Efescima 2,18 i Efescima 3,12. Šta oni to govore što nam pomaže da razumemo naš pristup Ocu preko Isusa?
2. Pogledajte drugi citat Elen G. Vajt naveden u današnjoj pouci. Zapišite kako ona objašnjava ulogu posrednika. Kad nas pogleda, Otac ne vidi naš grešni karakter, već Hristovu savršenu pravednost. Razmislite šta to znači i razgovarajte o tome u razredu.
3. Osvrnuvši se na ono što smo proučavali ove sedmice, zapitajte se kako biste odgovorili na sledeće pitanje: „U redu, znači Hristos se nalazi u svetilištu na nebu. Pa šta onda? Šta to znači na svakodnevnom, praktičnom planu?“

Zaključak: Starozavetni žrtveni sistem bio je zamenjen novozavetnim, ali umesto da grešni sveštenici žrtvuju životinje u ovozemaljskom svetilištu, sada imamo Isusa, našu savršenu Žrtvu. On nas predstavlja pred Ocem u svetilištu na nebu, što je osnov novog zaveta i njegovih obećanja.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Galatima 6,14; Rimljanima 6,23; 1. Jovanova 5,11.13; Rimljanima 4,1-7; 3. Mojsijeva 7,18; 3. Mojsijeva 17,1-4; Rimljanima 5,1.

Tekst za pamćenje: „A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: Jer pravednik od vjere življeće“ (Galatima 3,11).

Oko sedam vekova pre Hrista, pesnik Homer je napisao Odiseju, priču o velikom ratniku Odiseju koji je, posle Trojanskog rata u kom je opljačkao grad Troju, otpočeo desetogodišnje putovanje u pokušaju da se vrati na svoju rodnu Itaku. Putovanje je trajalo tako dugo zato što se suočavao sa brodolomima, pobunama, olujama, čudovištima i drugim preprekama koje su ga ometale da dostigne svoj cilj. Konačno, pošto su zaključili da je Odisej dovoljno postradao, bogovi su dopustili tom umornom ratniku da se vrati svom domu i porodici. On se kroz svoje nevolje, složili su se, iskupio za svoje greške.

U izvesnom smislu, i mi se, kao i Odisej, nalazimo na dugom putovanju kući. Presudna razlika, međutim, ogleda se u tome što mi, za razliku od Odiseja, nikad ne možemo „dovoljno postradati“ da bismo zaslužili svoj povratak. Razdaljina između neba i zemlje je prevelika da bismo se mogli iskupiti za svoje greške. Ako bismo stigli kući, biće to samo zahvaljujući Božjoj blagodati.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Zašto spasenje mora da bude dar? Zašto je samo Neko jednak Bogu mogao da iskupi naše duše? Šta čini Avrama tako dobrim predstavnikom vere? Šta znači to da nam se pravednost „pripisuje“ ili „uračunava“? Kako možemo prisvojiti obećanja i nadu koje nam Krst pruža?

RAZMIŠLJANJE O GOLGOTI

Starozavetni put spasenja po mojsijevskom zavetu ne razlikuje se od načina na koji se spasavamo po novom zavetu. Bilo da je reč o starozavetnim ili novozavetnim spisima, o starom ili novom zavetu, spasenje se prima jedino verom. Kad bi se ono moglo steći na bilo koji drugi način kao, na primer, delima, spasenje bi bilo nešto što nam s pravom pripada, nešto što bi Stvoritelj bio dužan da nam dodeli. Samo oni koji ne shvataju ozbiljnost greha mogu pomisliti da Bog ima bilo kakvu obavezu da nas spase. Naprotiv, ako uopšte postoji neka obaveza, onda je to ono što mi dugujemo zbog kršenja zakona. Mi, naravno, ne možemo da izmirimo taj dug. Srećom, Isus ga je izmirio umesto nas.

„Kad muškarci i žene budu uspeli potpunije da shvate veličinu žrtve koju je Veličanstvo neba prinelo umirući umesto čoveka, tada će se plan spasenja veličati, a razmišljanje o Golgoti budiće nežna, sveta, živa osećanja u srcima hrišćana. Hvalospevi Bogu i Jagnjetu biće u njihovom srcu i na njihovim usnama. Gordost i samoljublje ne mogu da cvetaju u srcu koje čuva živo sećanje na prizore sa Golgote... Sva bogatstva ovog sveta nisu dovoljna da iskupe jednu jedinu umiruću dušu. Ko može da izmeri ljubav koju je Hristos osećao prema ovom izgubljenom svetu dok je visio na krstu, stradajući zbog greha palih ljudi? Ta ljubav bila je neizmerna, beskrajna.

Hristos je pokazao da je Njegova ljubav jača od smrti. Vodio je bitku za čovekovo spasenje, i mada je ušao u najstrašnji sukob sa silama tame, ipak, usred svega toga, Njegova ljubav je bivala sve jača i jača. U gorčini duše koju je trpeo kad je Otac sakrio lice od Njega, oteo mu se jauk: ‘Bože Moj! Bože Moj! Zašto si me ostavio?’ Ali Njegova mišica je donela spasenje. Cena čovekovog spasenja bila je plaćena, kada su, u poslednjoj borbi duše, izgovorene blažene reči koje kao da su odjeknule čitavim stvorenim svetom: ‘Svrši se!’...

Prizori sa Golgote izazivaju najdublja osećanja. Neće vam se zameriti ako ta tema u vama pobudi pojačano oduševljenje. To da je Hristos, tako pun vrlina, tako nedužan, trebalo da pretrpi tako bolnu smrt, noseći teret greha ovog sveta, naš um i mašta nikad neće moći u potpunosti da shvate. Mi ne možemo da pojмимо dužinu, širinu, visinu i dubinu tako čudesne ljubavi. Razmišljanje o neuporedivim dubinama Spasiteljeve ljubavi trebalo bi da ispuni um, dodirne i omekša dušu, oplemeni i uzdigne osećanja i potpuno preobrazi karakter.“ – Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 2, pp. 212, 213.

Molite se nad ovim što je Elen Vajt tu napisala. Imajući ove redove na umu, pročitajte tekst Galatima 6,14 a onda postavite sebi pitanje: Na koji način ja mogu da se hvalim krstom Isusa Hrista?

ZAVET I ŽRTVA

„Znajući da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i prečista Jagnjeta“ (1. Petrova 1,18.19).

Šta Petar ovde misli kad kaže da se iskupismo?

Kad govori o Hristovoj iskupiteljskoj smrti na krstu, „otkup“ ili cena na koju Petar upućuje priziva sećanje na drevnu praksu oslobađanja robova, tako što bi neko platio cenu za njih (obično neki rođak). Slično tome, Hristos je nas otkupio iz ropstva grehu i njegovom krajnjem plodu – smrti. Ali On je to učinio svojom „skupocenom krvlju“, svojom zameničkom i dobrovoljnom smrću na Golgoti. I ponovo, to je osnov svih zaveta; bez toga, zavet postaje ništavan, jer Bog ne bi mogao pravedno da ispuni svoj deo pogodbe - da daruje večni život svima koji veruju.

Potražite sledeće stihove: Rimljanima 6,23; 1. Jovanova 5,11.13.
Koja im je poruka zajednička?

Mi imamo to obećanje o večnom životu samo zato što je Isus mogao da premosti jaz zbog kojeg smo izgubili večni život. Kako je to bilo moguće? Samo tako što je pravednost i beskrajna vrednost Stvoritelja lično pokrila dug koji smo mi imali prema prekršenom zakonu – toliko je širok bio jaz izazvan grehom. Na kraju krajeva, šta bi to govorilo o ozbiljnosti Božjeg večnog moralnog zakona, ako bi neko smrtno, ograničeno, stvoreno biće moglo da plati cenu za njegovo kršenje? Jedino Neko ko je ravan samom Bogu, u kome postoji nepozajmljeni, neizvedeni, večni život, mogao je da plati otkup potreban da nas oslobodi našeg duga prema zakonu. Tako su ispunjena zavetna obećanja. Na taj način mi imamo obećanje o večnom životu, čak i sad. Tako smo mi iskupljeni od greha i smrti.

Zamislite da nečije dete u muzeju baci balon ispunjen mastilom na Rembrantovu sliku i potpuno je uništi. Ta slika vredi milione, a roditelji, čak i da prodaju sve što imaju, ne bi mogli ni približno da pokriju taj dug. U kom smislu nam ta slika pomaže da razumemo koliko je ozbiljna pukotina koju je izazvao greh, koliko smo mi bespomoćni da je premostimo, i zašto je samo Gospod lično mogao da plati taj dug?

AVRAMOVA VERA – 1. deo

„I povjerova Avram Bogu, a On mu primi to u pravdu“ (1. Mojsijeva 15,6).

Ovaj stih ostaje jedan od najdubljih iskaza u celom Svetom pismu. On omogućava da se utvrdi presudna istina biblijske religije – istina o opravdanju samo verom, koja je to bila vekovima pre nego što je Pavle napisao Rimljanima poslanicu. Sve to dokazuje da se od Edema nadalje spasenje uvek dobijalo na isti način.

Neposredni kontekst ovog stiha pomaže nam da razumemo koliko je zaista velika bila Avramova vera, koji se uzdao u Božje obećanje o sinu uprkos svim fizičkim činjenicama koje su to obećanje činile naizgled nemogućim. To je ona vrsta vere koja uviđa svoju potpunu bespomoćnost, koja zahteva potpuno predanje sebe i bespogovorno pokoravanje Gospodu. To je vera iz koje proističe poslušnost. Takva je bila Avramova vera koja mu je uračunata „u pravdu“.

Zašto Biblija kaže da mu je to „uračunato“ ili „primljeno“ kao pravednost? Da li je Avram lično bio „pravedan“ u smislu u kom je Bog pravedan? Šta je on učinio nedugo nakon što ga je Bog proglasio pravednim, što nam pomaže da razumemo zašto mu je ta pravednost bila pripisana, uprkos tome kakav je on zaista bio?

Koliko god da je Avramov život bio život vere i poslušnosti, to ipak nije bio život savršene vere i savršene poslušnosti. On je povremeno pokazivao slabosti na oba ta područja. (Da li vas to podseća na nekoga koga poznajete?) Sve to vodi ka presudnom zaključku, a to je: pravednost koja nas spasava je pravednost koja nam se uračunava, pravednost koja nam se (da upotrebimo popularan teološki izraz) pripisuje. To znači da smo mi proglašeni pravednim u Božjim očima uprkos našim manama. To znači da nebeski Bog gleda na nas kao da smo pravedni, iako mi to nismo. On je to učinio za Avrama, i On će to učiniti za sve koji su „od vjere Avraamove“ (Rimljanima 4,16).

Pročitajte Rimljanima 4,1-7. Zapazite u kom kontekstu Pavle navodi tekst 1. Mojsijeva 15,6. Molite se nad tim stihovima i zapišite sopstvenim rečima šta mislite da oni vama poručuju.

AVRAMOVA VERA – 2. deo

Ako ponovo razmotrimo tekst 1. Mojsijeva 15,6, možemo videti da se u različitim prevodima Biblije izraz „primi“ (jevrejski, *chashab*) tumači kao „smatra“, „pripisuje“, ili „uračunava“.

Isti izraz se koristi i na drugim mestima u Mojsijevim knjigama. Osoba je „računata“ ili „smatrana“ za nešto što nije bila. Na primer, u tekstu 1. Mojsijeva 31,15 Rahilja i Lija tvrde da ih je otac „držao“ („smatrao“ ili „računao“) kao tuđinke, premda su mu bile ćerke. Desetak od Levita se „prima“ („smatrao“ ili „računao“) kao „dohodak od gumna i... od kace“, iako to očigledno nije bio (4. Mojsijeva 18,27.30).

Kako je ideja o uračunavanju izražena u kontekstu žrtava? (3. Mojsijeva 7,18; 3. Mojsijeva 17,1-4).

Biblija King Džejms prevodi „chashab“ sa „primiti“. Ako se neka žrtva („žrtva zahvalna“) ne bi pojela do trećeg dana, ona bi izgubila svoju vrednost, i ne bi se „primila“ (3. Mojsijeva 7,18; jevrejski – *chashab*) onome ko je prineo. Tekst 3. Mojsijeva 7,18 opisuje situaciju u kojoj se žrtva „primala“ u korist grešnika (uporediti sa tekstom 3. Mojsijeva 17,1-4), koji bi onda stajao opravdan pred Bogom. Bog prima grešnika kao pravednog, iako on to zapravo nije.

Odvojte malo vremena da biste razmišljali o toj čudesnoj istini da mi, uprkos svojim manama, možemo biti primljeni, ili smatrani pravednim u Božjim očima. Napišite sopstvenim rečima kako vi razumete šta to znači.

Ta velika istina da smo proglašeni pravednima, ne zbog bilo čega što sami možemo da učinimo, već samo zbog vere u ono što je Hristos učinio za nas – to je suština izraza „pravednost na osnovu vere“. Ipak, naša vera sama po sebi nije ono što nas čini pravednim. Pre bi se reklo da je vera sredstvo pomoću kojeg dobijamo dar pravednosti. To je, u suštini, lepota, tajna i slava hrišćanstva. Sve u šta verujemo kao hrišćani, kao Hristovi sledbenici, ima dubok koren u tom čudesnom pojmu. Na osnovu vere, ubrajamo se među pravedne u Božjim očima. Sve ostalo što sledi: poslušnost, posvećenje, svetost, razvoj karaktera, ljubav, treba da potekne iz te ključne istine.

Kako biste odgovorili nekom ko nastoji da bude hrišćanin, ali kaže: „Ne osećam se pravednim“?

OSLANJANJE NA OBEĆANJA

Postoji priča o čuvenom kardinalu Belarminu, velikom katoličkom apologeti, koji se celog života borio protiv poruke o opravdanju samo na osnovu uračunate pravednosti. Dok je ležao na samrtničkoj postelji, doneli su mu raspeća i relikvije da mu pruže utehu i ohrabrenje pred smrt. Ali Belarmino je rekao: „Nosite to. Mislim da je sigurnije osloniti se na Hristove zasluge.“

Jer, mnogi ljudi kako im se kraj života približava, osvrnu se za sobom i uviđaju koliko su tašti, uzaludni i beskorisni svi njihovi pokušaji da delima zasluže spasenje pred svetim Bogom, i koliko im je zato potrebna Hristova pravednost.

Ipak, dobra vest je da ne moramo čekati da nam se smrt približi da bismo pronašli sigurnost u Gospodu. Čitav zavet se zasniva na Božjim pouzdanim obećanjima u ovom trenutku, koja nam On daje upravo sada, koja već sad mogu da poboljšaju naš život.

Potražite sledeće stihove, a na pitanje koje se nalazi uz svaki od njih, odgovorite u kontekstu razvijanja, očuvanja i jačanja vašeg zavetnog odnosa sa Bogom:

- Psalmi 34,8 (Kako možete iskusiti Božju dobrotu?)

- Matej 11,30 (Šta u onome što je Hristos ostvario za nas čini taj jaram blagim?)

- Rimljanima 5,1 (Kakve veze opravdanje ima sa mirom?)

- Filipljanima 2,7,8 (Šta ste zadobili na osnovu Hristovog iskustva?)

Uz molitvu preispitajte svoj život i postavite sebi pitanje: Šta od onoga što radim jača moj odnos sa Bogom, a šta ga narušava? Koje promene bi trebalo da izvršim?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Jedini način na koji on (grešnik) može postići pravednost jeste putem vere. Verom on može prineti Bogu Hristove zasluge, a Gospod će poslušnost svog Sina upisati u grešnikov izveštaj. Hristova pravednost se prihvata umesto čovekovih nedostataka, a Bog prima i opravdava dušu koja se kaje i veruje, odnosi se prema njoj kao da je pravedna, i voli je kao što voli svog Sina. Na taj način se vera uračunava kao pravednost.“
– Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 367.

„Kada kroz pokajanje i veru prihvatimo Hrista kao svog Spasitelja, Gospod prašta naše grehe i ukida kaznu predviđenu za kršenje zakona. Grešnik tada stoji pred Bogom kao pravedna osoba, stiče naklonost Neba i preko Duha ulazi u zajedništvo sa Ocem i Sinom.

Tada postoji samo još jedno delo koje treba da se obavi, a ono je razvojne prirode. Duša treba da se posveti istinom. I to se takođe ostvaruje putem vere. Jer jedino Hristovom blagodaću, koju primamo verom, karakter može da se preobrazi.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 3, p. 191.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Koja je razlika napravljena između žive i mrtve vere? (Jakov 2,17,18). Kako Pavle opisuje živu veru? (Rimljanima 16,26). Koja nam ključna reč pomaže da otkrijemo šta vera zahteva?
2. Kako odgovarate na tvrdnju (u kojoj ima izvesne logičke doslednosti) da, ukoliko se spasavamo samo na osnovu uračunate pravednosti, a ne pravednosti koja postoji u nama, onda uopšte nije važno šta i kako radimo?
3. „Naše prihvatanje od strane Boga obezbeđeno je jedino preko Njegovog ljubljenog Sina, a dobra dela su samo rezultat delovanja Njegovе ljubavi koja prašta grehe. Mi nismo za njih zaslužni i ona nam se ne priznaju kao nešto na osnovu čega bismo mogli tvrditi da imamo udela u spasenju svoje duše... On (verniki) ne može da navede svoja dobra dela u prilog spasenju sopstvene duše.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 3, p. 199. Imajući u vidu tu izjavu Ellen G. Vajt, zašto su dobra dela ipak tako bitan deo hrišćanskog iskustva?

Zaključak: Stari i novi zavet: Isus je platio naš dug prema zakonu, da bismo mi mogli da stojimo kao pravedni pred Bogom.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Jovanova 1,4; Jovan 5,24; Rimljanima 3,24,25; 2. Korinćanima 5,21; 1. Jovanova 4,16; Otkrivenje 2,11; Otkrivenje 20,6.14; Otkrivenje 21,8.

Tekst za pamćenje: „Ja dodoh da imaju život i izobilje“ (Jovan 10,10).

Ovog tromesečja proučavali smo zavet, putem kojeg nam (kada ga svedemo na njegov najjednostavniji, najčistiji oblik), Bog u osnovi poručuje: Evo kako ću da vas spasem od greha. Tačka.

Mada je krajnji ishod, ili veliko finale zavetnih obećanja, naravno, večni život na obnovljenom svetu, ne moramo čekati na to – u zavetnim blagoslovima možemo uživati već danas. Bogu je stalo i do našeg sadašnjeg života, On želi najbolje za nas već sada. Zavet nije neka pogodba da ćete, ukoliko budete radili ovo i ono, dobiti svoju nagradu u nekoj dalekoj budućnosti. Nagrada i darovi – to su blagoslovi u kojima oni koji uđu u zavetni odnos mogu da uživaju već ovde i sada.

U pouci za ovu sedmicu, na kraju naše serije razmišljanja o zavetu, osvrnućemo se na neke neposredne blagoslove, na neka od obećanja proistekla iz Božje blagodatit koja se izlila u naša srca zato što smo Ga čuli kako kuca i otvorili vrata. Naravno, ima više blagoslova nego što ćemo moći da dotaknemo ove sedmice. Ali to je tek početak, početak nečega što se zaista nikad neće završiti.

Kratak pregled pouke za ovu sedmicu: Zašto bi trebalo da osećamo radost? Na osnovu čega se pozivamo na to obećanje? Šta je to u vezi sa zavetom što bi trebalo da nas oslobodi tereta krivice? Šta znači imati novo srce?

RADOST

„I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena“ (1. Jovanova 1,4).

Pogledajte šta je Jovan tu zapisao. U par jednostavnih reči, izrazio je nešto što bi trebalo da bude jedna od velikih prednosti koje mi kao zavetni narod imamo, a to je obećanje o radosti.

Kao hrišćanima, često nam se govori da ne treba da se povodimo za osećanjima, da vera nije osećanje, da treba da prevaziđemo svoja osećanja, što je sve tačno. Ali s druge strane, mi ne bismo bili ljudska bića kad ne bismo imali osećaje, emocije i raspoloženja. Mi ne možemo da negiramo svoja osećanja. Ono što treba da učinimo jeste da ih razumemo, da im dodelimo odgovarajuću ulogu, i da ih, koliko god je moguće, držimo pod kontrolom. Ali negirati ih značilo bi odreći se onoga što znači biti čovek (mogli bismo isto tako reći krugu da ne bude zaobljen). Zaista, kao što nam i uvodni stih kaže, ne samo da treba da imamo osećanja (u ovom slučaju radost), već ona treba da budu ispunjena. To ne zvuči baš kao da bi osećanja trebalo poricati, zar ne?

Pročitajte kontekst uvodnog stiha, počevši od početka poglavlja.

O čemu je to Jovan pisao ranim hrišćanima, zbog čega se nadao da će njihova radost biti ispunjena? I zašto je trebalo da im to donese radost?

Jovan je bio jedan od prvobitne Dvanaestorice. On je bio tamo, skoro od samog početka Hristove troipogodišnje službe, kao svedok nekih od najčudesnijih događaja iz Isusovog života (Jovan je bio prisutan kod Krsta, u Getsimaniji, kao i na Gori preobraženja). Dakle, kao očevidac, bio je i te kako pozvan da govori na tu temu.

Zapazite, ipak, da on ne stavlja naglasak na sebe, nego na ono što je Isus učinio za učenike, da bi oni sada mogli da imaju zajedništvo ne samo jedni sa drugima već i sa samim Bogom. Isus nam je omogućio da uđemo u taj blizak odnos sa Gospodom, a jedan od rezultata tog zajedništva – tog odnosa – jeste radost. Jovan je želeo da ljudi znaju da je ono što su čuli o Isusu tačno (on Ga je video, dodirivao, osetio, slušao), te da i oni mogu da uđu u radostan odnos sa svojim nebeskim Ocem, koji ih voli i koji je, preko svog Sina, dao sebe za njih.

U izvesnom smislu, Jovan iznosi svoje lično svedočanstvo. Kakvo je naše svedočanstvo u pogledu ličnog odnosa sa Isusom? Šta biste mogli da kažete što bi doprinelo da se uveća nečija radost u Gospodu, kao što je Jovan nastojao da učini u ovom tekstu?

OSLOBOĐENI KRIVICE

„Nikakva dakle sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu“ (Rimljanima 8,1).

Jedna mlada žena bila je brutalno ubijena, a počinitelj je ostao nepoznat. Ali policija mu je namestila zamku postavljajući skriveni mikrofon na njen grob. Jedne večeri, mnogo meseci posle njene smrti, mladi čovek je prišao grobu i plačući, na kolenima, preklinjao ženu da mu oprosti. Policija ga je, naravno, pošto je preslušala njegove reči, uhapsila zbog ubistva.

Šta je nateralo tog čoveka da dođe pred taj grob? Bila je to krivica, šta drugo?

Mada niko od nas, naravno, nije učinio ništa toliko loše kao taj mladić (ili se bar nadamo da nije), svi mi nosimo krivicu, svi smo učinili nešto čega se stidimo, što bismo želeli da ispravimo, a ne možemo.

Ali, zahvaljujući Isusu i krvi novog zaveta, niko od nas ne mora da živi sa stigmom krivice. Prema današnjem uvodnom tekstu, nema osude za nas. Vrhovni Sudija je proglasio da nismo krivi i gleda na nas kao da nismo ni učinili to zbog čega se osećamo krivim.

Kako nam sledeći tekstovi pomažu da razumemo Rimljanima 8,1: Jovan 5,24; Rimljanima 3,24.25; 2. Korinćanima 5,21?

Jedno od velikih obećanja povezanih sa življenjem u zavetnom odnosu sa Gospodom, je to što više ne moramo da živimo pod teretom krivice. Zahvaljujući krvi zaveta, s nas – koji odlučimo da uđemo u taj zavetni odnos sa Bogom, i da se pridržavamo uslova: vere, pokajanja, poslušnosti – teret krivice može biti podignut. Kad sotona pokuša da nam došapne da smo zli i pokvareni, da smo suviše grešni da bi nas Bog prihvatio, možemo učiniti isto što je Isus učinio kad Ga je sotona kušao u pustinji: možemo citirati Sveto pismo, a jedan od najboljih stihova u takvim prilikama je Rimljanima 8,1. To ne znači da poričemo realnost greha u svom životu, već da, zahvaljujući zavetnom odnosu koji imamo sa Gospodom, mi više ne živimo pod osudom greha. Isus je platio kaznu za nas, i On sad stoji u Očevoj prisutnosti prinoseći sopstvenu krv u našu korist, nudeći svoju pravednost umesto naših greha.

Šta se menja u vašem životu zato što vam je Gospod oprostio, ma kakav greh da ste počinili? Kako vam ta činjenica pomaže da se nosite sa onima koji su zgrešili protiv vas? Kako bi to trebalo da utiče na način na koji postupate prema tim ljudima?

NOVI ZAVET I NOVO SRCE

„Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; da biste mogli razumjeti sa svima svetima šta je širina i dužina i dubina i visina, i poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božijom“ (Efescima 3,17-19).

Kao što su ranije pouke u ovom tromesečju pokazale, novi zavet je onaj u kom Gospod stavlja zakon u naše srce (Jeremija 31,31-33). I ne samo što je zakon tu, u našem srcu, već je, prema današnjem uvodnom stihu, tu i Hristos, što, naravno, ima mnogo smisla, jer su Hristos i Njegov zakon blisko povezani. Prema tome, sa Hristovim zakonom u našem srcu, i sa Hristom koji takođe tu boravi (grčka reč prevedena kao „useli se“, može da se prevede i kao „nastani se“, što stvara utisak o trajnosti), dolazimo do još jedne velike koristi od zaveta, a to je novo srce.

Zašto nam je potrebno novo srce? Koje će se promene videti kod onih koji imaju novo srce?

Pročitajte ponovo uvodni stih za danas. Zapazite da Pavle naglašava element ljubavi, rekavši da mi moramo biti „ukorenjeni i utemeljeni“ u njoj. Te reči podrazumevaju stabilnost, čvrstinu i trajnost koje se nalaze u osnovi ljubavi. Naša vera ne znači ništa ako nije ukorenjena u ljubavi prema Bogu i ljubavi prema drugima (Matej 22,37-39; 1. Korinćanima 13). Ta ljubav se ne javlja u vakuumu. Naprotiv, ona se javlja zato što dobijamo letimičan uvid u Božju ljubav prema nama (ljubav koja „prevazilazi svaki razum“) kakva se pokazala preko Isusa. Kao rezultat toga, naš život biva promenjen, naše srce biva promenjeno, i mi postajemo novi ljudi sa novim mislima, željama i ciljevima. Naša reakcija na Božju ljubav prema nama je ono što menja naše srce i uliva nam ljubav prema drugima. Možda je to, makar delimično, ono što Pavle misli kad govori o tome da treba da se ispunimo „puninom Božjom“.

Pročitajte tekst 1. Jovanova 4,16. Na koji način je on povezan sa onim o čemu Pavle piše u Efescima 3,17-19?

Pogledajte stihove koje smo danas proučavali. Šta možete učiniti kako biste omogućili da se obećanja koja tu nalazimo ispune u vama? Ima li nečega što treba da promenite, nečega što vas možda sprečava da doživite „puninu Božju“ (Efescima 3,19)? Napravite listu promena koje treba da unesete u svoj život. Napravite jednu takvu listu za sebe, a jednu koju biste, ako vam nije nelagodno, mogli podeliti sa razredom. Kako možete pomoći jedni drugima da izvršite neophodne promene?

NOVI ZAVET I VEČNI ŽIVOT

„Ja sam Vaskrsenije i Život; koji vjeruje Mene ako i umre življeće. I nijedan koji živi i vjeruje Mene neće umrijeti vavijek“ (Jovan 11,25.26).

Večni život ima dve dimenzije. Sadašnja dimenzija donosi verniku iskustvo izobilnog života (Jovan 10,10), što obuhvata mnoga obećanja koja su nam data za sadašnji život.

Buduća dimenzija je, naravno, večni život – obećanje o vaskrsenju tela (Jovan 5,28.29; Jovan 6,39). Mada je još uvek u budućnosti, to je događaj koji svemu drugom daje vrednost, događaj koji kruniše sve nade koje imamo kao hrišćani.

Proučite današnji uvodni stih. Šta Isus tu govori? Gde se nalazi večni život? Kako razumemo Njegove reči da oni koji žive i veruju u Njega, čak i ako umru, neće nikad umreti? (Videti Otkrivenje 2,11; Otkrivenje 20,6.14; Otkrivenje 21,8.)

Naravno, svi mi umiremo, ali prema Isusu, ta smrt je samo san, privremeni prekid koji će se – za one koji veruju u Njega – završiti vaskrsenjem u život. Kad se Hristos bude vratio, mrtvi u Njemu će ustati u besmrtnost, dok će Njegovi živi sledbenici, u trenuću oka, biti preobraženi u besmrtnost. I mrtvi i živi koji su u Hristu posedovaće istu vrstu vaskrslog tela. Za Božji narod, besmrtnost počinje u tom trenutku. Kakva je radost već sada znati da naš kraj nije u grobu, već da kraja nema, da ćemo svi dobiti večni život koji traje zauvek.

„Hristos je postao jedno telo sa nama, da bismo mi mogli postati jedan duh sa Njim. Posredstvom ovog jedinstva ustaćemo iz groba – ne samo kao izraz Hristove sile, nego zato što je Njegov život verom postao naš život. Oni koji sagledavaju Hrista u Njegovom pravom karakteru i primaju Ga u srce, imaju večni život. Hristos prebiva u nama posredstvom Duha, a Božji Duh, primljen verom u srce, početak je večnog života.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 388 (original).

Na koje načine možemo već sada uživati u prednostima večnog života? Drugim rečima, šta nam to obećanje već danas pruža? Zabeležite neke od prednosti koje to obećanje o večnom životu pruža vama lično u vašoj svakodnevici. Kako biste mogli da primite tu nadu i obećanje i podelite ih sa nekim ko se bori, možda čak i sa smrću nekog od najmilijih?

NOVI ZAVET I MISIJA

„Idite, dakle, i naučite sve narode krsteći ih va ime Oca i Sina i Svetoga Duha, učeći ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo Ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka“ (Matej 28,19.20).

Širom sveta, ljudi se uveliko bore sa onim što je južnoafrički pisac Lorens Van Der Post nazvao „teretom besmisla“. Ljudi imaju dar života, ali ne znaju šta da rade s njim, ne znaju koja je svrha tog dara, niti kako da ga upotrebe. To je kao da nekome poklonite biblioteku punu retkih knjiga, ali ta osoba uopšte ne čita knjige već ih koristi za potpalu. Kakvo strašno traćenje nečeg tako dragocenog!

Za novozavetnog hrišćanina, međutim, to nije problem s kojim treba da se hvata u koštac. Naprotiv, oni koji znaju za čudesnu vest (i koji su je lično doživeli) o raspetom i vaskrsлом Spasitelju, koji je umro za grehe svakog ljudskog bića na zemlji, da bi svi mogli da imaju večni život – oni znaju za radost. S obzirom na nedvosmislen poziv u tekstu Matej 28,19.20, vernik nesumnjivo ima misiju i svrhu u životu, a to je da širi po svetu čudesnu istinu o Hristu Isusu, koju je lično iskusio. Kakve li prednosti! Skoro sve drugo što radimo na ovom svetu završiče se kad i ovaj svet. Ali objavljivanje evanđelja drugima je posao koji će ostaviti trag za večnost. Razgovarajte o misiji i osećaju svrhe!

Podelite današnji uvodni tekst na više delova. Šta nam sve Isus konkretno kaže da radimo i šta svaka od tih pojedinosti podrazumeva? Koje obećanje imamo koje bi trebalo da nam ulije veru i hrabrost da učinimo to što Hristos zapoveda?

Kao novozavetnim hrišćanima, dat nam je jasan nalog od samog Gospoda. Ko god mi bili, kakav god položaj u svetu imali, kakva god ograničenja trpeli, svi možemo da odigramo svoju ulogu. Da li vi išta činite? Da li biste mogli da učinite više? Šta bi vaš razred mogao da učini zajedno kako bi imao veću ulogu u tom delu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Velika borba od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Božji narod izbavljen“, str. 635-645 (original), a u knjizi Put Hristu poglavlje „Radost u Gospodu“, str. 115-126 (original).

„Sveti Božji Sin nije imao sopstvenih greha i žalosti koje bi poneo. On je nosio žalosti drugih, jer je na njega položeno bezakonje svih nas. Putem božanskog saosećanja, On se povezuje sa čovekom, i kao predstavnik ljudskog roda dopušta da se prema Njemu postupa kao prema prekršitelju zakona. On gleda u bezdan jada koji su naši gresi otvorili pred nama, i nudi da premesti jaz čovekove odvojenosti od Boga.“ – Ellen G. White, Bible Echo and Signs of the Times, Aug. 1, 1892.

„Priđi, brate moj, priđi upravo takav kakav si, grešan i opoganjen. Položi teret svoje krivice na Isusa, i verom se pozovi na Njegove zasluge. Priđi odmah, dok milost još traje. Priđi sa priznanjem, u poniznosti duše, i Bog će ti velikodušno oprostiti. Nemoj se drznuti da zanemariš još jednu priliku. Poslušaj glas milosti koji te sad poziva da ustaneš iz mrtvih da bi Hristos mogao da te obasja. Svaki trenutak sada kao da se povezuje neposredno sa sudbinom nevidljivog sveta. Zato ne dopusti da te ponos i neverstvo navedu da i dalje odbijaš ponuđenu milost. Ako to budeš činio, na kraju ćeš biti ostavljen da jadikuješ: ‘Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo.’“ – Ellen G. White, Testinomes for the Church, vol. 5, p. 353.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. „Mi posmatramo sebe u odnosu na kosmos“, pisao je Fransisko Hoce Moreno, „i svesni smo svog neznanja i krajnje nemoći. Otuda i naša nesigurnost. A posledica toga je da osećamo strah.“ – Between Faith and Reason: Basic Fear and the Human Condition (New York: Harper & Row, Publishers, 1977), p. 7. Uporedite tu izjavu sa onom koju smo proučavali ove sedmice u Efescima 3,17-19. Razgovarajte o razlikama između ta dva gledišta.
2. Bog nam obećava radost kao onima koji veruju u Isusa. Da li je radost isto što i sreća? Da li bi trebalo uvek da budemo srećni? A ako nismo, da li to znači da nešto nije u redu sa našim hrišćanskim iskustvom? Šta Isusov život može da otkrije što će nam pomoći da dođemo do odgovora na ta pitanja?
3. Razgovarajte o toj ideji da treba da se ispunimo „puninom Božjom“ (Efescima 3,19). Šta to znači? Kako možemo to da iskusimo u svom životu?

Zaključak: Zavet nije samo neki dubok teološki pojam. On definiše parametre našeg spasonosnog odnosa sa Hristom, odnosa koji nam pruža neke izvanredne prednosti već sada, kao i prilikom Njegovog povratka.

Izvor života

1. Č	Isaija 53,5.	Spasitelj ljudi
2. P	Priče 18,24	Prijatelj grešnika
3. S	Jovan 4,14	Izvor života

Savršeno pomirenje

4. N	Psalam 32,8	Moj vodič i kormilar
5. P	1. Petrova 1,18.19	Žrtvena krv Hristova
6. U	Rimljanima 5,9.	Opravdani Njegovom krvlju
7. S	Rimljanima 8,1.	Mir zahvaljujući krstu
8. Č	Galatima 3,13.	Slavna zamena
9. P	Rimljanima 5,11.	Savršeno pomirenje
10. S	Efescima 2,13.	Simbol se pretvara u stvarnost

Hristova pravednost je dovoljna

11. N	Efescima 1,7.	Iskupljenje i oprostaj
12. P	Matej 5,20.	Samopravednost nedovoljna
13. U	Matej 5,6.	Ispunjeni Njegovom pravednošću
14. S	Dela 5,31.	Prvi koraci u opravdanju
15. Č	Rimljanima 3,21.22.	Hristova pravednost je dovoljna
16. P	Rimljanima 4,5.	Njegova pravednost se dobija verom
17. S	Isaija 61,10.	Odeveni u Njegovu pravednost

Vera pokazana u delima

18. N	Rimljanima 12,2.	Razaznati Božju volju
19. P	Jakov 2,18.	Vera pokazana u delima
20. U	Jovan 17,19.	Posvećenje je delo čitavog života
21. S	Jevrejima 1,9.	Mrzeti greh
22. Č	1. Jovanova 2,1.	„Ako ko sagriješiji [...]“
23. P	Malahija 3,3.	Proba karaktera
24. S	2. Petrova 1,3.	Lestvice ka saršenstvu

Dobra borba vere

25. N	Rimljanima 14,17.	Radost i mir u Svetome Duhu
26. P	Jevrejima 11,1.	Šta je vera?
27. U	Rimljanima 10,17.	Vera dolazi kroz obećanja
28. S	1. Timotiju 6,12.	Dobra borba vere
29. Č	Kološanima 2,6.	Pravedni će živeti od vere
30. P	1. Jovanova 5,4.	Vera je pobjeda

Žaljenje zbog greha

1. S Dela 3,19. Žaljenje zbog greha

Dođite takvi kakvi ste

2. N 1. Jovanova 1,9. Važnost iskrenog priznanja
 3. P Mihej 7,18. Značenje praštanja
 4. U Jovan 1,12. Sinovi i kćeri Božje
 5. S Matej 7,2. Prašta nam se kad i sami praštamo
 6. Č Jezekilj 33,15. Zahteva se povraćaj
 7. P Jeremija 13,23. Dođite takvi kakvi ste
 8. S Psalam 51,1. Lični oproštaj

Neophodna je promena srca

9. N Jovan 15,4. Jedinstvo sa Hristom
 10. P Matej 5,3. Pomoć za siromašne Duhom
 11. U Jovan 3,3. Neophodna je promena srca
 12. S Matej 18,2,3. Blagoslovi se izlivaju na poniznog
 13. Č Efescima 4,22-24. Sasvim novi život
 14. P Jevrejima 12,14. Svetost života
 15. S Efescima 3,16. Osnaženi Duhom

Hodati Njegovim tragom

16. N Psalam 17,15. Čudesni preobražaj karaktera
 17. P Rimljanima 6,4. Primer našeg Gospoda
 18. U Matej 3,16,17. „Ovo je Sin moj ljubazni“
 19. S Jovan 3,5. Rođeni vodom i Duhom
 20. Č Rimljanima 6,3. Kršteni u Njegovu smrt i vaskrsenje
 21. P Kološanima 3,1. Hodati Njegovim tragom
 22. S Dela 22,16. Kad je ponovno krštenje primereno

Ne stidimo se Isua

23. N Matej 28,19. Zapovest našeg Gospoda
 24. P 2. Korinćanima 3,18. Promenjeni gledanjem
 25. U Luka 9,23. Uzmimo svoj krst
 26. S Psalam 119,101. Razvijanje dobrih navika
 27. Č Rimljanima 1,16. Ne stidimo se Isua
 28. P Filibljanima 2,13. Ispravno vežbanje volje
 29. S Galatima 6,7. Vreme setve u životu

Nemojte se obeshrabriti!

30. N Isus Navin 1,9. Nemojte se obeshrabriti!
 31. P 2. Petrova 1,10. Polisa vašeg životnog osiguranja

Probuđena savest

1. U	Psalam 90,12.	Vreme kao dragoceni „talanat“
2. S	Rimljanima 12,11.	Lek protiv lenjosti
3. Č	Priče 3,9.10.	Prava vrednost novca
4. P	1. Korinćanima 15,34.	Probuđena savest
5. S	Dela 20,35.	Dobročinstvo za života

Izvor svekolikog života

6. N	Luka 19,17.	Verni u malim stvarima
7. P	Psalam 36,9.	Izvor svekolikog života
8. U	Psalam 100,3.	On brine o nama u svakom trenutku
9. S	Filibljanima 3,14.	Veliki cilj života
10. Č	Propovednik 12,1.	Imamo samo jedan život
11. P	Isaija 42,16.	Iza životne scene
12. S	Propovednik 9,10.	Živite dok imate priliku

Svetlost u tami

13. N	Kološanima 3,2.	Traženje nebeskog blaga
14. P	5. Mojsijeva 32,29.	Strela smrti
15. U	Plač 3,32.33.	Svetlost u tami
16. S	Otkrivenje 14,13.	Naši blagosloveni umrli
17. Č	Jov 4,17.	Čovek je samo smrtnik
18. P	Propovednik 9,5.6.	Čovekovo stanje posle smrti
19. S	Matej 10,28.	Dobrota u Božjoj pravdi

Sada je Božje vreme

20. N	Jezekilj 18,4.	Deo bezbožnih
21. P	Priče 21,6.	Urođena besmrtnost je laž
22. U	2. Korinćanima 6,2.	Sada je Božje vreme
23. S	1. Korinćanima 15,19.20.	Hristos kao prvina
24. Č	2. Korinćanima 5,4.	„Pobjeda proždrije smrt“
25. P	Danilo 12,2.	Posebno vaskrsenje
26. S	1. Solunjanima 4,14.	Vaskrsenje i dobijanje besmrtnosti

Darodavac života dolazi

27. N	Psalam 37,9.	Vaskrsenje ili osuda na prokletstvo
28. P	Jov 14,14.	Darodavac života dolazi
29. U	1. Solunjanima 4,13.	Tugovanje uz nadu
30. S	1. Jovanova 5,11.12.	Kad otpočne večni život

ČITANJE BIBLIJE REDOM

April		Maj		Jun	
1. 1. O car.	4-6	1. 2. Dnev.	23-25	1. Psalam	15-17
2. «	7-9			2. «	18-20
3. «	10-12	2. «	26-30	3. «	21-23
		3. «	31-33	4. «	24-26
4. «	13-16	4. «	34-36	5. «	27-29
5. «	17-19	5. Jezdra	1-3		
6. «	20-22	6. «	4-6	6. «	30-34
7. 2. O car.	1-3	7. «	7-10	7. «	35-37
8. «	4-6	8. Nemija	1-3	8. «	38-40
9. «	7-9			9. «	41-43
10. «	10-12	9. «	4-7	10. «	44-46
		10. «	8-11	11. «	47-49
11. «	13-16	11. «	12-13	12. «	50-52
12. «	17-19	12. O Jestiri	1-3		
13. «	20-22	13. «	4-6	13. «	53-57
14. «	23-25	14. «	7-10	14. «	58-60
15. 1. Dnev.	1-3	15. O Jovu	1-3	15. «	61-63
16. «	4-6			16. «	64-66
17. «	7-9	16. «	4-8	17. «	67-69
		17. «	9-11	18. «	70-72
18. «	10-14	18. «	12-14	19. «	73-75
19. «	15-17	19. «	15-17		
20. «	18-20	20. «	18-20	20. «	76-80
21. «	21-23	21. «	21-23	21. «	81-83
22. «	24-26	22. «	24-26	22. «	84-86
23. «	27-29			23. «	87-89
24. 2. Dnev.	1-3	23. «	27-30	24. «	90-92
		24. «	31-33	25. «	93-95
25. «	4-7	25. «	34-36	26. «	96-98
26. «	8-10	26. «	37-39		
27. «	11-13	27. «	40-42	27. «	99-103
28. «	14-16	28. Psalam	1-3	28. «	104-106
29. «	17-19	29. «	4-6	29. «	107-109
30. «	20-22			30. «	110-114
		30. «	7-11		
		31. «	12-14		

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

April

1. Psalam 78,43-56.
2. Psalam 78,57-72.
3. Psalam 79.
4. Psalam 80.
5. Psalam 81.
6. Psalam 82.
7. Psalam 83.
8. Psalam 84.
9. Psalam 85.
10. Psalam 86.
11. Psalam 87.
12. Psalam 88
13. Psalam 89,1-13.
14. Psalam 89,14-26.
15. Psalam 89,27-39.
16. Psalam 89,40-52.
17. Psalam 90.
18. Psalam 91.
19. Psalam 92.
20. Psalam 93.
21. Psalam 94.
22. Psalam 95.
23. Psalam 96.
24. Psalam 97.
25. Psalam 98.
26. Psalam 99.
27. Psalam 100.
28. Psalam 101.
29. Psalam 102,1-14.
30. Psalam 102,15-28.

Maj

1. Psalam 103.
2. Psalam 104,1-18.
3. Psalam 104,19-35.
4. Psalam 105,1-15.
5. Psalam 105,16-31.
6. Psalam 105,32-45.
7. Psalam 106,1-16.
8. Psalam 106,17-32.
9. Psalam 106,33-48.
10. Psalam 107,1-21,
11. Psalam 107,22-43.
12. Psalam 108.
13. Psalam 109,1-16.
14. Psalam 109,17-31.
15. Psalam 110.
16. Psalam 111.
17. Psalam 112.
18. Psalam 113.
19. Psalam 114.
20. Psalam 115.
21. Psalam 116.
22. Psalam 117.
23. Psalam 118,1-14.
24. Psalam 118,15-29.
25. Psalam 119,1-34.
26. Psalam 119,35-63.
27. Psalam 119,64-90.
28. Psalam 119,91-117.
29. Psalam 119,118-143.
30. Psalam 119,144-176.
31. Psalam 120.

Jun

1. Psalam 121.
2. Psalam 122.
3. Psalam 123.
4. Psalam 124.
5. Psalam 125.
6. Psalam 126.
7. Psalam 127.
8. Psalam 128.
9. Psalam 129.
10. Psalam 130.
11. Psalam 131.
12. Psalam 132.
13. Psalam 133.
14. Psalam 134.
15. Psalam 135.
16. Psalam 136,1-14.
17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 137.
19. Psalam 138.
20. Psalam 139.
21. Psalam 140.
22. Psalam 141.
23. Psalam 142.
24. Psalam 143.
25. Psalam 144.
26. Psalam 145.
27. Psalam 146.
28. Psalam 147.
29. Psalam 148.
30. Psalam 149.

Predložemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U APRILU 2021. GODINE

MESTO	DATUM				
	2.	9.	16.	23.	30
Strumica , Đevdelija	18,54	19,02	19,11	19,19	19,27
Radoviš, Kavadarci	18,56	19,04	19,13	19,21	19,29
Pirot , Veles, Prilep, Bitolj	18,58	19,06	19,15	19,23	19,31
Kladovo, Negotin , Bor, Zaječar, Knjaževac, Niš , Leskovac, Vranje, Kumanovo, Skoplje	19,00	19,08	19,17	19,25	19,33
Paraćin, Kruševac , Priština , Tetovo, Debar, Ohrid	19,02	19,10	19,19	19,27	19,35
Jagodina , Kosovska Mitrovica, Đakovica, Prizren	19,04	19,12	19,21	19,29	19,37
Vršac, Alibunar, Kovin, Smederevo, Požarevac, Smederevska Palanka, Kragujevac , Kraljevo, Novi Pazar, Peć	19,06	19,14	19,23	19,31	19,39
Srpska Crnja, Pančevo, Beograd , Arandelovac, Čačak , Berane	19,08	19,16	19,25	19,33	19,41
Kikinda, Zrenjanin , Valjevo, Ruma, Užice, Pljevlja, Kolašin, Podgorica , Bar, Ulcinj	19,10	19,18	19,27	19,35	19,43
Senta, Bečež, Vrbas, Novi Sad , Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Loznica, Zelenika	19,12	19,20	19,29	19,37	19,45
Subotica , Bačka Palanka, Sombor, Kula, Dalj, Vukovar, Bačka Topola, Šid, Bijeljina, Tuzla, Sarajevo , Foča, Bileća, Trebinje, Dubrovnik	19,14	19,22	19,31	19,39	19,47
Beli Manastir , Osijek , Vinkovci, Mostar, Metković, Mljet	19,16	19,24	19,33	19,41	19,49
Slavonski Brod, Derventa, Dobož, Zenica, Pelješac	19,18	19,26	19,35	19,43	19,51
Podravska Slatina , Jajce, Slavonska Požega, Banja Luka , Livno, Hvar, Korčula	19,20	19,28	19,37	19,45	19,53
Virovitica, Daruvar, Prijedor , Bosanska, Gradiška, Nova Gradiška, Split, Brač, Vis	19,22	19,30	19,39	19,47	19,55
Koprivnica , Bjelovar, Drvar, Knin , Šibenik	19,24	19,32	19,41	19,49	19,57
Ormož, Čakovec, Varaždin , Sisak, Bihać, Biograd	19,26	19,34	19,43	19,51	19,59
Murska Sobota, Ptuj, Celje , Krapina, Zagreb , Karlovac, Slunj, Gospić, Zadar, Dugi otok	19,28	19,36	19,45	19,53	20,01
Maribor , Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Zidani Most, Rab, Pag	19,30	19,38	19,47	19,55	20,03
Dravograd, Mežica, Ljubljana , Rijeka , Crikvenica, Krk, Cres, Lošinj	19,32	19,40	19,49	19,57	20,05
Kranj, Postojna, Pula	19,34	19,42	19,51	19,59	20,07
Kranjska Gora , Jesenice , Gorica, Kopar, Rovinj	19,36	19,44	19,53	20,01	20,09

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MAJU 2021. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Strumica , Đevđelija	19,32	19,40	19,47	19,54
Radoviš, Kavadarci	19,34	19,42	19,49	19,56
Veles, Prilep, Bitolj	19,36	19,44	19,51	19,58
Pirot , Vranje, Kumanovo, Skoplje , Ohrid	19,38	19,46	19,53	20,00
Knjaževac, Niš , Leskovac, Tetovo, Debar	19,40	19,48	19,55	20,02
Kladovo, Negotin , Bor, Zaječar, Priština , Prizren, Đakovica	19,42	19,50	19,57	20,04
Paraćin, Kruševac , Kosovska Mitrovica	19,44	19,52	19,59	20,06
Jagodina , Novi Pazar, Peć	19,46	19,54	20,01	20,08
Vršac, Kovin, Smederevo, Požarevac, Smederevska Palanka, Kragujevac , Čačak, Kraljevo, Berane, Podgorica , Ulcinj	19,48	19,56	20,03	20,10
Alibunar, Pančevo, Beograd , Arandelovac, Užice, Bar	19,50	19,58	20,05	20,12
Valjevo, Pljevlja, Zelenika	19,52	20,00	20,07	20,14
Kikinda, Srpska Crnja, Zrenjanin , Novi Sad , Ruma, Sremska Mitrovica, Šabac , Foča, Bileća, Trebinje, Dubrovnik, Bogatić	19,54	20,02	20,09	20,16
Senta, Bečež, Vrbas, Kula , Bačka Palanka, Šid, Bijeljina , Loznica, Sarajevo , Mljet	19,56	20,04	20,11	20,18
Subotica , Bačka Topola, Dalj, Vukovar, Tuzla, Vinkovci, Mostar, Metković, Pelješac	19,58	20,06	20,13	20,20
Osijek , Dobož, Zenica, Korčula	20,00	20,08	20,15	20,22
Beli Manastir , Derventa, Slavonski Brod, Jajce, Livno, Brač, Hvar	20,02	20,10	20,17	20,24
Podravska Slatina , Slavonska Požega, Bosanska, Gradiška, Banja Luka , Split, Vis	20,04	20,12	20,19	20,26
Virovitica, Daruvar, Nova Gradiška, Prijedor , Drvar, Knin, Šibenik	20,06	20,14	20,21	20,28
Bjelovar , Biograd	20,08	20,16	20,23	20,30
Koprivnica , Sisak, Slunj, Bihać, Gospić , Zadar, Dugi Otok	20,10	20,18	20,25	20,32
Ormož, Čakovec, Varaždin , Krapina, Zagreb , Karlovac, Pag, Maribor , Ptuj, Celje	20,12	20,20	20,27	20,34
Murska Sobota, Zidani Most, Rijeka	20,14	20,22	20,29	20,36
Crikvenica, Krk, Lošinj, Rogaška Slatina	20,16	20,24	20,31	20,38
Dravograd, Mežica, Kranj, Ljubljana , Postojna, Rovinj, Pula	20,18	20,26	20,33	20,40
Jesenice , Kopar, Gorica	20,20	20,28	20,35	20,42
Kranjska Gora	20,22	20,30	20,37	20,44

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U JUNU 2021. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Strumica , Đevđelija	19,58	20,02	20,05	20,06
Radoviš, Kavadarci	20,00	20,04	20,07	20,08
Veles, Prilep , Bitolj	20,02	20,06	20,09	20,10
Pirot , Kumanovo, Skoplje , Ohrid	20,04	20,08	20,11	20,12
Leskovac, Vranje, Tetovo, Debar	20,06	20,10	20,13	20,14
Zaječar, Knjaževac, Niš , Priština , Prizren	20,08	20,12	20,15	20,16
Kladovo, Negotin , Bor, Kosovska Mitrovica, Đakovica	20,10	20,14	20,17	20,18
Paraćin, Kruševac , Peć	20,12	20,16	20,19	20,20
Jagodina, Kragujevac , Kraljevo, Novi Pazar, Berane, Ulcinj	20,14	20,18	20,21	20,22
Požarevac, Smederevska Palanka, Čačak , Kolašin, Podgorica , Bar	20,16	20,20	20,23	20,24
Vršac , Alibunar, Kovin, Smederevo, Arandelovac, Užice, Pljevlja, Zelenika	20,18	20,22	20,25	20,26
Pančevo, Beograd , Valjevo, Bileća, Trebinje, Dubrovnik	20,20	20,24	20,27	20,28
Srpska Crnja, Zrenjanin , Ruma, Šabac , Foča	20,22	20,26	20,29	20,30
Kikinda, Bečej, Novi Sad , Sremska Mitrovica, Bogatić, Bijeljina, Loznica, Sarajevo , Mostar, Metković, Mljet, Pelješac	20,24	20,28	20,31	20,32
Senta, Bačka Topola, Kula , Vrbas, Bačka Palanka, Šid , Tuzla, Korčula	20,26	20,30	20,33	20,34
Subotica , Sombor, Dalj, Vukovar, Vinkovci, Dobož, Zenica, Hvar	20,28	20,32	20,35	20,36
Beli Manastir , Osijek , Slavonski Brod, Derventa, Jajce, Livno, Split, Brač, Vis	20,30	20,34	20,37	20,38
Slavonska Požega, Banja Luka	20,32	20,36	20,39	20,40
Podravska Slatina , Daruvar, Bosanska Gradiška, Prijedor , Nova Gradiška, Drvar, Knin, Šibenik	20,34	20,38	20,41	20,42
Virovitica, Biograd	20,36	20,40	20,43	20,44
Koprivnica , Bjelovar, Sisak, Bihać, Gospić , Zadar, Dugi otok	20,38	20,42	20,45	20,46
Zagreb , Čakovec, Varaždin , Slunj, Pag	20,40	20,44	20,47	20,48
Murska Sobota, Ormož, Krapina, Karlovac, Rab	20,42	20,46	20,49	20,50
Maribor , Ptuj, Celje , Zidani Most, Crikvenica, Krk, Cres, Lošinj	20,44	20,48	20,51	20,52
Rogaška Slatina, Rijeka , Pula	20,46	20,50	20,53	20,54
Dravograd, Mežica, Kranj, Ljubljana , Postojna, Kopar, Rovinj	20,48	20,52	20,55	20,56
Jesenice , Gorica	20,50	20,54	20,57	20,58
Kranjska gora	20,52	20,56	20,59	21,00

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

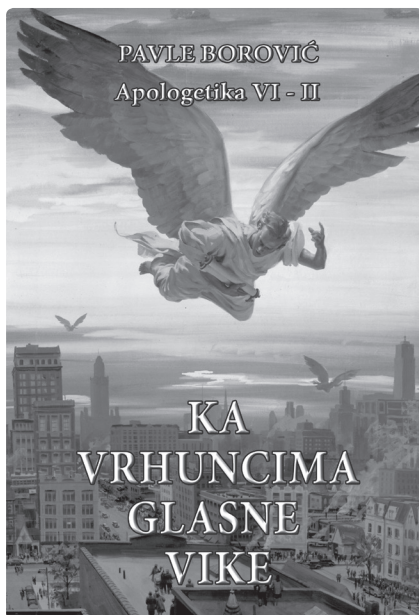
INTERAMERIČKA DIVIZIJA

UNIJE	CRKVE	GRUPE	VERNIŠTVO	POPULACIJA
Divizijska crkva	1	0	145	/
Atlantsko-karipska misija	86	4	31.577	494.000
Belizejska misija	95	38	47.043	408.000
Karipska unija	635	114	248.979	3.864.000
Centralna meksička misija	250	151	87.829	45.609.047
Čiapaška unija	1.340	1.838	252.071	6.609.679
Kubanska unija	343	146	36.973	11.212.000
Dominikanska unija	929	444	353.763	10.400.000
Holandsko-karipska misija	37	6	9.798	285.000
Istočna venecuelanska misija	593	270	183.451	13.881.589
El Salvador, misija	796	204	195.792	6.454.000
Francuski Antili-Gvajana, unija	143	24	29.438	1.093.000
Gvatemalska misija	1.017	273	236.216	17.581.000
Haićanska misija	612	512	480.496	11.263.000
Honduraška misija	471	227	102.008	9.746.000
Interokeanska meksička unija	1.760	1.392	204.506	26.188.376
Jamajčanska unija	696	35	319.066	2.811.000
Severna kolumbijska unija	1.002	573	127.840	21.751.493
Severna meksička unija	688	411	156.197	40.995.962
Panamska misija	371	232	91.374	4.219.000
Portorikanska unija	312	8	33.303	3.059.000
Jugocentralna američka misija	528	325	116.481	11.606.000
Južna kolumbijska unija	756	316	158.291	28.622.507
Jugoistočna meksička misija	588	588	77.717	7.173.935
Zapadna venecuelanska misija	659	262	173.834	14.634.411
UKUPNO	14.708	8.393	3.754.188	299.962.000

PROJEKTI:

Otvaranje centara uticaja „Bolji život“ u trinaest mesta.

KA VRHUNCIMA GLASNE VIKE

Pavle Borović

Knjiga *Ka vrhuncima glasne vike* direktno se i isključivo bavi posljednjim i doslovnim proročanstvom iz Danila 11. glave. Napisana je da bi svi iskreni mogli da prepoznaju vreme, prilike i događaje koji počinju da se odigravaju oko njih, i da bi se revnosno uključili u samu završnicu veličanstvenog puta spasenja, ličnim i posvećenim učesćem u vrhuncima Glasne Vike.

SVEDOK ŽIVOTA VREDNOG ŽIVLJENJA **Aleksandar Santrač**

Naša dva naroda bila su doskora u ratu i napetost između mnogih Hrvata i Srba još uvek se duboko oseća... Upravo u Bogu Aleks (Aleksandar Santrač) i ja (Miroslav Volf) nalazimo nadu da bismo i mi, pripovedači beskrajnih priča o opravdanju sebe i optuživanju drugih, koje se hrane na obostrano isticanim ciklusima očaja, nepravde i nasilja, mogli pronaći pravi put do Boga i jedan do drugog. A gradnja takvih mostova upravo je i svrha teologije.

AKCIJA!

1 evro/120 dinara

PAKET

Idealan poklon; sadrži:

Časopis *Život i zdravlje*,
knjigu *Hristos vaskrse*
flajer *Upoznajte Bibliju* i
marker

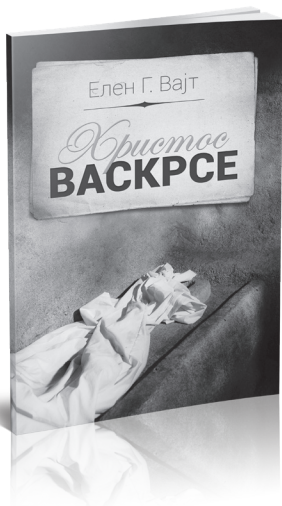
AKO ŽELITE SAMO KNJIGU

70 dinara

HRISTOS VASKRSE

Elen G. Vajt

Vaskrsenje je obnova života, simbol neuništivosti duha na kome počiva vera u Boga. Cela knjiga donosi obnovu duha, uliva nadu, vraća mir, podstiče na hrabrost i usmerava misli prema duhovnom, uzvišenom, večnom i neprolaznom.

Knjige možete naručiti na telefon: 011/2458-054 ili na: tippreporod@gmail.com